

ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ

ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ
Бр. 118/2
02. 02 2026 год.
БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ ЗА 2025. ГОДИНУ

Београд, јануар 2026.

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

ХУМАНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, рођен у жељи да без дискриминације укаже помоћ рањеницима на бојном пољу, у свом међународном и националном виду настоји да спречи и ублажи патње у свим приликама. Његов циљ је да штити живот и здравље и да обезбеди поштовање људске личности. Он унапређује узајамно разумевање,

НЕПРИСТРАСНОСТ

Покрет не прави никакву разлику према народности, раси, верским убеђењима, класи или политичком мишљењу. Он настоји да ублажи страдања појединаца, руковођен само њиховим потребама дајући првенство најхитнијим случајевима несреће.

НЕУТРАЛНОСТ

Да би очувао поверење свих, Покрет се не опредељује у непријатељствима и не ангажује се у било које време у расправама политичке, расне, верске или идеолошке природе.

НЕЗАВИСНОСТ

Покрет је независан. Национална друштва, као помоћни органи хуманитарних служби својих влада и подвргнута законима у њиховим земљама, морају увек да сачувају своју аутономију која ће им омогућити да у свако доба делују у складу са принципима покрета.

ДОБРОВОЉНОСТ

То је добровољни покрет за помоћ који не покреће жеља за стицање користи.

ЈЕДИНСТВО

У једној земљи може постојати само једно друштво Црвеног крста или Црвеног полумесеца. Оно мора бити доступно свима и спроводити своју хуманитарну делатност на целој територији.

УНИВЕРЗАЛНОСТ

Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, у коме сва друштва имају једнак статус и деле једнака права и дужности да се међусобно помажу, је универзалан.

САДРЖАЈ

1. [Увод](#)
2. [Правна основа](#)
3. [Подстицање активности на омасовљењу добровољних давалаца крви - мотивација добровољних давалаца крви](#)
4. [Промоција здравља и унапређивање здравља појединих групација становништва и превенција болести зависности](#)
5. [Прва помоћ и реалистички приказ повреда, стања и обољења](#)
6. [Социјална делатност](#)
 - Подршка социјалном укључивању деце из осетљивих група
 - Програм бриге о старијима
7. [Подмладак и омладина](#)
8. [Припрема за деловање у несрећама, одговор на несреће, спасилаштво на води и на планинама](#)
 - Припреме за несреће
 - Одговор на несреће
 - Спасилаштво на води
 - Спасилаштво на планинама
 - Климатске промене и климатска акција
9. [Служба тражења](#)
10. [Ширење знања о међународном хуманитарном праву и Основним принципима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца](#)
 - Пројекат "Истраживање хуманитарног права"
11. [Програм борбе против трговине људима](#)
12. [Односи са јавношћу и информисање](#)
13. [Организациони развој](#)
14. [Међународна сарадња и миграције](#)
15. [Одржавање, функционисање и развој пословно-финансијски систем Црвеног крста Србије](#)
16. [Институционализација новчане и ваучер хуманитарне помоћи](#)
17. [Дистрибутивни систем Црвеног крста Србије](#)
18. [Служба транспорта](#)
19. [Дечије одмаралиште Црвеног крста Србије "Криста Ђорђевић" Баошићи](#)
20. [Правни послови и јавне набавке](#)
21. [Надзорни одбор Црвеног крста Србије](#)

УВОД

Црвени крст Србије као највећа и најстарија хуманитарна организација у земљи својим деловањем и програмима које реализује и у 2025. години потврдио је да има потенцијала за спровођење ефикасних и ефективних програма и активности, користећи своје људске ресурсе, мрежу организација и едуковане професионалне сараднике и волонтере на корист најугроженијих људи и локалних заједница.

У 2025. години Црвени крст Србије и организације Црвеног крста у његовом саставу су реализовали јавна овлашћења Црвеног крста и програмске активности у складу са Планом рада Црвеног крста Србије за 2025. годину и:

- Законом о Црвеном крсту Србије, Законом о трансфузиолошкој делатности, Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљење ванредним ситуацијама, Законом о безбедности и здрављу на раду, Законом о безбедности саобраћаја на путевима, Законом о здравственој заштити,
- Статутом Црвеног крста Србије,
- Планом акције Црвеног крста Србије за период 2022–2026. година,
- стратегијама које је усвојила Влада Републике Србије, а односе се на делатности блиске организацији Црвеног крста (Стратегија за смањење сиромаштва, Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Стратегија развоја социјалне заштите, Национална стратегија о старењу и Стратегија подстицања рађања).

И у 2025. години Црвени крст Србије је:

- деловао као независна, хуманитарна, добровољна организација која има положај организације која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области,
- предузимао активности на решавању питања постојања и функционисања организације Црвеног крста у оквиру своје мреже,
- успешно реализовао поверена јавна овлашћења,
- показао организованост, одговорност, јединство и спремност да правовремено и адекватно реагује на организован начин у најтежим ситуацијама и помогне угроженом становништву,
- поштовао усвојене процедуре рада,
- окупљао, оспособљавао и укључивао волонтере Црвеног крста у свим областима рада Црвеног крста, а они су дали немерљив допринос постигнутим резултатима Црвеног крста у Србији у 2025. години,
- потврдио своју улогу и значај у друштву.

Црвени крст у Републици Србији у 2025. години је реализовао своје циљеве и задатке у следећим условима:

- потребе за деловањем Црвеног крста била је веома изражена, као и потреба за хуманитарном помоћи,
- пред Црвени крст у целини постављани су велики захтеви, а финансијске могућности су биле недовољне,
- велико ангажовање организације Црвеног крста усмериле су на реализацију програма помоћи грађанима и деци у стању социјалних потреба, организовање акција и мотивацију добровољних давалаца крви, програма припрема и одговора на несреће, као и спровођењу различитих едукација за грађане и волонтере.

У реализацији свих активности Црвеног крста у Републици Србији учествовало је 867 професионалаца и више десетина хиљада волонтера Црвеног крста, свих узраста и професија.

Седиште Црвеног крста Србије је у 2025. години:

- било ангажовано на обезбеђењу што стабилније финансијске основе у организацијама Црвеног крста на свим нивоима организовања кроз залагање за поштовање и примену Закона о Црвеном крсту Србије и других закона који регулишу рад Црвеног крста,
- било ангажовано на обезбеђивању донација од међународних партнера.

Уговор за коришћење Средства од игара на срећу у Буџету Републике Србије са Министарством здравља потписан је 14. јанура 2025. године. Средства нису била довољна за реализацију јавних овлашћења Црвеног крста и програмских активности у 2025. години због све већих потреба за деловањем Црвеног крста.

И у 2025. години Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и организације Црвеног крста у градовима и општинама у Србији реализовали су бројне активности у складу са својим плановима рада и потребама у својим срединама и у сарадњи са органима територијалне аутономије и јединицама локалних самоуправа.

Црвени крст Војводине је успешно, стручно и оперативно координирао рад 45 организација Црвеног крста у Војводини, Црвени крст Косова и Метохије 22 организације Црвеног крста на Косову и Метохији, а Црвени крст Београд 17 организација Црвеног крста на територији Града Београда.

Седиште Црвеног крста Србије је посебну пажњу посвећивало раду организација Црвеног крста на Косову и Метохији које су и у 2025. години функционисале у сложеним условима. Изузетним напорима и захваљујући одличној сарадњи са Канцеларијом за Косово и Метохију Владе Републике Србије обезбеђена су увећана средства у 2025. годину као подршка организацијама Црвеног крста на Косову и Метохији, а настављено је финансирање рада и покрајинске организације Црвеног крста из овог извора.

Независна ревизорска институција ДФК Консултатнт – Ревизија доо Београд извршила је ревизију финансијских извештаја Црвеног крста Србије као средњег правног лица за 2024. годину и дала позитивно мишљење. Извештај независног ревизора усвојио је Управни одбор Црвеног крста Србије 24. јуна 2025. године.

Црвени крст Србије био је предмет ревизије коју је спровела Државна ревизорска институција у периоду од јануара до децембра 2025. године на тему "Правилност и ефективност рада Црвеног крста Србије у вршењу јавних овлашћења". Ревизија се односила на 2024. годину, а поред Црвеног крста Србије овим процесом је обухваћен и Црвени крст Војводине и осам организација Црвеног крста у градовима и општинама: Нови Сад, Суботица, Београд, Чачак, Пожаревац, Крагујевац, Ниш и Прокупље. Извештај о ревизији Црвеног крста Србије постављен је на сајту Државне ревизорске институције у децембру месецу.

Организацијама Црвеног крста у Србији седиште је редовно достављало информације о свим важним питањима за организацију Црвеног крста и рад националног друштва, као и о раду управних органа Црвеног крста Србије.

Скупштина Црвеног крста Србије је 23. децембра 2025. године на својој петој седници усвојила извештајна, планска и изборна документа.

Организације Црвеног крста током 2025. године реализовале су активности у специфичним друштвеним околностима (прекид наставе на факултетима, школама и др.)

Црвени крст Србије и организације Црвеног крста у његовом саставу реализовали су програме у десет основних области рада Црвеног крста у Србији, а то су:

1. *Промоција и омасовљавање добровољног давалаштва крви*
2. *Здравствено-превентивна делатност*
3. *Прва помоћ и реалистички приказ повреда, стања и обољења*
4. *Социјална делатност*
5. *Подмладак и омладина*
6. *Деловање у несрећама*
7. *Служба тражења*
8. *Ширење знања о Црвеном крсту и међународном хуманитарном праву*
9. *Међународна сарадња*
10. *Организација и развој укључујући Одржавање функције минимума дистрибутивног система и Развој пословно финансијског система*

ПРАВНА ОСНОВА

Правну основу рада Црвеног крста Србије представљају:

- Закон о Црвеном крсту Србије, члан: 2; 6; 7. – тачка 1, 2, 3 и 4; 8; 9. – став 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7; 10.; 11.; 13.; 14.; 15.; 16.
- Закон о трансфузијској медицини, члан: 7.; 9.; 10.
- Закон о здравственој заштити, члан: 14.; 15.; 17. – тачка 19;
- Закон о јавном здрављу, члан: 7.
- Закон о безбедности и здрављу на раду, члан: 18.
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима, члан: 241.; 242.
- Закон о ванредним ситуацијама, члан: 123.
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, члан: 8.; 18.; 31.; 33.; 60.; 62.; 69.; 70.; 75.; 82.; 101.; 102.
- Документа Владе Републике Србије: Стратегија развоја социјалне заштите, Национална стратегија о старењу, Стратегија за смањење сиромаштва, Национална стратегија заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Стратегија подстицања рађања, Национални план акције за децу, Стратегија о спречавању злоупотребе дрога у Републици Србији, Стратегија развоја заштите менталног здравља, Стратегија развоја здравља младих, Стратегија о ХИВ инфекцији и АИДС-у, Стратегија за придруживање ЕУ, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести, Стратегија безбедности саобраћаја на путевима, Циљевима одрживог развоја и са средњорочним циљевима Министарства здравља.

Међународни правни документи:

1. Женевска Конвенција о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан: 122.
2. Женевска конвенција о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, члан: 136.
3. Одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 8. јуна 1977. године – Протокол 1.

ПОДСТИЦАЊЕ АКТИВНОСТИ НА ОМАСОВЉЕЊУ ДОБРОВОЉНИХ ДАВАЛАЦА КРВИ - МОТИВАЦИЈА ДОБРОВОЉНИХ ДАВАЛАЦА КРВИ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије** (Сл. Гласник бр 107/05) дефинисан је законски оквир за рад у овој области члановима 9, тачке 1, 2 и 6. као и чланом 14, **Закон о здравственој заштити**, (Сл. Гласник бр. 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 93/14, 96/15, 106/15, 113/17) и **Закон о трансфузијској медицини** (Сл.гласник бр 4/17 и 113/17) који дефинише место и улогу организације Црвеног крста и то у члановима 7, 9. и 10)

У 178 организација Црвеног крста организовано је 3.714 акција добровољног давања крви на којима је прикупљено 143.277 јединица крви, а у припреми и реализацији тих акција учествовало је 3.731 волонтера. Волонтери Црвеног крста су одвојили својих 58.205 волонтерских сати за промоцију, регрутовање и задржавање добровољних давалаца крви и организацију акција добровољног давања крви.

Организовано је 292 **обуке из области добровољног давалаштва крви** за 2.675 волонтера на нивоу Црвеног крста у градовима и општинама.

Током априла члановима Клубова 25 је путем Тимс платформе представљена веб страница у изради на којој ће бити доступне информације о давању крви, одговори на често постављана питања као и посебна страница намењена Клубовима 25 у Србији.

У оквиру Недеље Црвеног крста, Црвени крст у Србији обележио је 11. мај, **Национални дан добровољних давалаца крви**. У сусрет Националном дану добровољних давалаца крви, Црвени крст Србије је 9. маја организовао акцију добровољног давања крви на паркингу ЛИДЛ продавнице у Булевару краља Александра. Акција се реализовала у трансфузиомобилу Црвеног крста Београд са Институтом за трансфузију крви Србије. На акцији су крв дали запослени у Црвеном крсту и запослени из компаније Лидл.

Уочи 14. јуна, **Светског дана добровољних давалаца крви**, Црвени крст Србије 13. јуна приредио је свечаност. На свечаности су додељена признања за најхуманију средину у 2024. години.

Свечаности су присуствовали чланови Управног одбора Црвеног крста Србије, директори и сарадници из овлашћених трансфузијских установа, представник Секретаријата за здравство Скупштине града Београда, а међу добитницима признања били су представници компаније Зиђин Копер из Мајданпека, представница Скупштине града Крагујевца као и медији: РТС, Танјуг и Бета. Медији су такође пропратили догађај, укључењем сараднице на Радио Београду као и гостовањем на ТВ Пинк.

Награђене средине су: градови Пожаревац, Пирот, Крагујевац, као и општине Деспотовац, Лазаревац, Мајданпек, Штрпце, Нова Варош, Обреновац, Инђија и Бабушница. Сви присутни гости су имали прилике да се упознају са историјом добровољног давалаштва крви презентацијом др Анђелије Станковић, чланице комисије за добровољно давалаштво крви.

На свечаности се обратио председник Црвеног крста Србије, Проф. др Драган Радовановић. На сличан начин је и 149 организација Црвеног крста обележило Светски дан добровољних давалаца крви у својим срединама.

Настављена је **сарадња са компанијом ЛИДЛ Србија** која је допринела како финансијски тако и промотивно за потребе добровољног давалаштва крви: у изради веб сајта намењеног волонтерима и добровољним даваоцима

крви, унапређењу рада „Клубова 25“ кроз едукације и подршку Црвеном крсту Србије за обезбеђење услова рада за рад са волонтерима и даваоцима. У оквиру подршке добровољном давалаштву крви компанија ЛИДЛ Србија је за Недељу Црвеног крста која се обележава од 8. до 15. маја определила мали знак пажње из свог прехранбеног и непрехрамбеног асортимана свим даваоцима крви који су дали крв. За време недеље Црвеног крста је на 107 акција добровољног давања крви прикупљено 3.538 јединица крви. Сарадња је настављена тиме што су обезбеђени услови за акције добровољног давања крви на паркинзима ове компаније као и донацијом воде за све даваоце, за све акције које се реализују за време јуна, јула и августа. Организовано је укупно 15 акција на паркинзима продавница ЛИДЛ широм Србије, а у оквиру летње кампање где је прикупљено 259 јединица крви. У истом периоду мрежи организација Црвеног крста у Србији је донирано укупно 31,356 флашица воде које су дељене на акцијама. У склопу летње кампање компанија ЛИДЛ и Црвени крст Србије су организовали и кампању позивања давалаца крви путем друштвених мрежа где су на акције грађане позивале познате личности.

У знак сећања на невине жртве терористичког напада 11. септембра 2001. године на Њујорк и Вашингтон Црвени крст Србије је петнаести пут заредом са амбасадом Сједињених Америчких Држава у Београду организовао акцију добровољног давања крви у просторијама Црвеног крста Србије. На акцији је 29 особа понудило крв, 25 њих је дало крв, од тога 14 жена, док су 4 особе први пут дале крв. Крв су дали запослени у амбасади, дипломате, грађани и запослени Црвеног крста. Током акције одржана је и конференција за штампу на којој су се присутнима обратили проф. др Драган Радовановић, председник Црвеног крста Србије, отпремник послова Амбасаде Сједињених Америчких држава, господин Александар Титоло и државни секретар Министарства здравља др Мирсад Ђерлек. Акцији је присуствовала директорка Института за трансфузију крви Србије, др Оливера Савић и начелница одељења за мотивацију Ивана Родић. Млади волонтери Црвеног крста из „Клубова 25“ са Старог града из Београда, Ниша и Краљева су ове године били дежурни на акцији и бринули да све протекне у пријатној и безбедној атмосфери. Ове, као и претходне године су коришћени и промотивни персонални транспаренти са којима су се фотографисали даваоци крви. Догађај су истог дана најавили у Јутарњем програму на РТС-у генерални секретар Црвеног крста Србије, Љубомир Миладиновић и Марија Ставропоулос, прес аташе амбасаде Сједињених Америчких Држава. Акција је такође најављена телефонским укључењем у Радио Београд, као и укључењем у јутарњи програм телевизије Пинк из седишта Црвеног крста Србије. Догађај је био изразито медијски испраћен како најавима тако и саопштењима након акције. Медији који су известили о акцији и догађају су Уна ТВ, Телеграф, Танјуг, ВидеоПлус, ФоНет, Бета, Куир, Пинк и Радио Београд, а и Америчка амбасада и Црвени крст Србије су објавили вест са фотографијама након догађаја на друштвеним мрежама.

У сарадњи са кошаркашком репрезентацијом Србије реализован је промотивни снимак са циљем подстицања добровољног давалаштва крви. Снимак је коришћен за промоцију путем друштвених мрежа и локалних медија. Објављен је на почетку септембра када су резерве крви још увек на ниском нивоу. Кампања је допринела бољем одзиву грађана и прикупљању већег броја јединица крви.

Црвени крст Србије је у периоду од 15. септембра до 31. октобра реализовао конкурс "Крв живот значи" за децу и ученике, односно све предшколске установе, основне и средње школе. Као вид промоције добровољног давања крви овај уметнички конкурс сензибилише и едукује младе о добровољном давању крви. Протекле године за награде конкурисало је преко 41.000 младих, из 828 школа у Србији.

Комисија Црвеног крста Србије одабрала је најуспешније у свакој уметничкој категорији, а радови су објављени на друштвеним мрежама Црвеног крста Србије.

Комисија је радила у саставу:

- Марко Динић, члан комисије Црвеног крста Србије
- Здравко Нерац, члан комисије Црвеног крста Србије
- Мирјана Кнежевић, ПР Института за трансфузију крви Србије
- Бојана Стоиљковић, ПР Завода за трансфузију крви Ниш
- Зорица Бијелић, ПР Завода за трансфузију крви Србије

Свечано уручење награда уприличено је 5. децембра на Светски дана волонтера када су приказани најбољи радови и уручене су вредне награде.

Настављена је сарадња са медијском кућом „Mondo INC“ и **медијско праћење садржаја о добровољном давалаштву крви** кроз пројекат „Чисто да се зна“ редовним објављивањем спискова акција добровољног давања крви широм земље.

Сарадња са уредништвом програма РТС-а „Ово је Србија“ је настављена и у овом извештајном периоду. На кајрону током ове емисије сваког дана најављују се оне акције добровољног давања крви које су планиране наредног дана, а нису медијски пропраћене ни на који други начин на јавном сервису.

У извештајном периоду штампан је промотивни материјали за позивање грађана на акције добровољног давања крви и израђена су признања за добровољне даваоце крви.

Током октобра приступило се сачињавању предлога календара акција и планова прикупљања крви за 2026. годину уз добијене инструкције од овлашћених трансфузијских установа усаглашених са Министарством здравља

Током децембра реализовани су регионални годишњи састанци са свим овлашћеним трансфузијским установама и локалним организацијама Црвеног крста.

Месечно су достављане копије извештаја са акција организација Црвеног крста из целе земље уз наративни и статистички извештај Црвеног крста Србије Министарству здравља Републике Србије – Управи за биомедицину.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број организација Црвеног крста које спроводе јавно овлашћење и сачињавају план акција	165	178 (108%)
Број давалаца крви са којима сарађује Црвени крст у Србији	М 243.338 Ж 71.329 Т 314.648	М 263.916 Ж 79.484 Т 343.400 (109%)

Број волонтера који су ангажовани у реализацији акција добровољног давања крви	М 1.417 Ж 2.237 Т 3.789	М 1.380 Ж 2351 Т 3.731 (98%)
Број одржаних едукација непосредно пред акцију добровољног давања крви	800	1.286 (160%)
Број организованих акција добровољног давања крви	3.500	3.714 (106%)
Број ученика који је учествовао у конкурс "Крв живот значи"	М 6.500 Ж 25.500 Т 32.000	М 8.358 Ж 32.791 Т 41.149 (128%)
Број организација Црвеног крста које су обележиле значајне датуме у ДДК	154	149 (97%)
Број уручених признања добровољним даваоцима крви	20.000	26.238 (131%)

ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЗДРАВЉА ПОЈЕДИНИХ ГРУПАЦИЈА СТАНОВНИШТВА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 6, члан 7, тачка 2 и 3. члан 9. тачка 7, члан 13, 14, 15. и 16. Закона и члан 18. **Закона о здравственој заштити**, **Закон о јавном здрављу** члан 7)

Активности Црвеног крста Србије у области јавног здравља у складу су са Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Стратегијом за борбу против дрога у Републици Србији, Стратегијом развоја здравља младих у Републици Србији и Стратегијом о ХИВ инфекцији и AIDS-у.

Црвени крст Србије спроводи активности у области промоције здравља и превенције болести од већег социјално медицинског значаја са циљем унапређења здравља становништва и смањења неједнакости у здрављу. Деловање у овом домену одвија се у сарадњи са Министарством здравља, Институтом и заводима за јавно здравље, здравственим установама и другим институцијама.

Циљна група деловања у овој области у најширем смислу је општа популација, а посебне активности су усмерене ка припадницима осетљивих група по основу одређених аспеката угрожености здравља, као што су деца и млади, старије особе, лица са инвалидитетом, социјално угрожени, Роми и мигранти.

Активности организација Црвеног крста у градовима и општинама

Током 2025. године организације Црвеног крста у Србији су реализовале здравствено превентивне активности у виду предавања и радионица намењених различитим популационим групама.

На тему **здравих стилова живота** активности је реализовало 143 организације Црвеног крста у градовима и општинама, а њима је обухваћено 25.824 грађана свих узрасних група.

На тему **борбе против наркоманије и других болести зависности** активно је било 126 организација Црвеног крста у Србији, а активностима је обухваћено 20.999 школске деце и младих.

На тему **полно преносивих инфекција и HIV/AIDS** едукативне активности је реализовало 134 организације Црвеног крста. Сprovedено је 593 радионице и предавања, као и 114 трибина чиме је обухваћено 17.512 учесника.

Организације Црвеног крста су биле укључене у бројне промотивне активности поводом обележавања важних датума из области здравља: 31. јануара – Националног дана против дуванског дима, 7. априла – Светског дана здравља, 31. маја – Светског дана борбе против дуванског дима, 26. јуна – Међународног дана борбе против злоупотребе и незаконите трговине дрогама, 29. септембра – Светског дана срца и 1. децембра – Светског AIDS дана.

Национални дан без дувана који се традиционално обележава последњег дана месеца јануара, обележен је по слоганом „**Остави пушење!**“. Ова порука директним, једноставним и јасним тоном наглашава значај престанка пушења, а обраћа се нашим суграђанима који конзумирају дуванске производе. Упркос свести о здравственим ризицима, употреба дувана је изненађујуће распрострањена у целом свету, а Србија са скоро 32% пушача у популацији одраслих неславно предњачи, не само у Европи, већ у светским оквирима. У Србији сваке године 15.000 људи превремено умре због последица пушења.

Поводом Националног дана без дувана активности у локалној заједници су организовале 142 организације Црвеног крста заједнички са домовима здравља, заводима за заштиту здравља или другим здравственим установама. Доминирале су уличне промоције у директној комуникацији са грађанима, којих је било чак 100, а поред тога је реализовано 95 предавања, трибина и радионица на тему штетности употребе дувана на организам човека. Организације су указивале да поред здравствених, социјалних и економских последица, употреба дувана има штетене ефекте на животну средину.

Светски дан здравља, који се обележава као годишњица оснивања Светске здравствене организације (СЗО) овог пута је обележен слоганом „**Здрави почеци, нада за будућност**“. Ова тема носи поруку да свака жена заслужује да добије подршку у одржавању здраве трудноће и у порођају, а друштво и здравствени систем треба да осигурају одговарајућу постнаталну заштиту за сваку мајку и новорођенче. Светским даном здравља 2025. године започета је једногодишња кампања СЗО о здрављу мајки и новорођенчади која ће подстаћи владе и здравствене службе да појачају напоре за окончање смртних исхода код мајки и новорођенчади који се могу спречити и да дају приоритет очувању здравља и благостања жена у вези са материнством.

У Републици Србији постоји дуга традиција бриге о деци која се и данас негује. Здравствена заштита жена, деце и омладине на нашим просторима регулисана је одговарајућим законским и подзаконским актима, програмима и стручно методолошким упутствима, која се у значајној мери ослањају на међународна документа из ове области. У Србији, смртност жена која је у вези са трудноћом и порођајем варира, али генерално има опадајући тренд. Однос броја умрлих мајки за време трудноће, порођаја и бабиња (6 недеља након

порођаја) на 100.000 живорођених износила је 14,9 у 2012. години, док је у 2023. години смртност мајки износила је 9,8.

У складу са овогодишњом темом, Црвени крст Србије припремио је неколико кратких едукативних материјала који се односе на најчешћа питања и интересовања младих родитеља када су у питању прве недеље након доласка са бебом из породилишта, развојни пут током прве године живота детета, савети везани за најчешће здравствене бриге које муче родитеље новорођенчета и корисни савети о томе како да од свог дома направе безбедно место за бебу. Сви материјали су изведени сегменти публикације Црвеног крста Србије „Бебин водич за родитеље почетнике“.

Чак 149 организација Црвеног крста у својим локалним срединама реализовале су активности овим поводом у сарадњи за здравственим установама (домовима здравља, заводима за заштиту здравља) поводом Светског дана здравља, али и са другим партнерима у локалној заједници у складу са темом. Организовано је 96 предавања и трибина на тему заштите и унапређења здравља мајки и новорођенчади и 107 промотивних активности на јавним местима где се у директном контакту са грађанима деле едукативни материјали или спроводе друге акције. На овим активностима је ангажовано укупно 570 волонтера Црвеног крста.

Поводом **Светског дана без дувана** у 2025. години Светска здравствена организација (СЗО) и остале организације заговорници јавног здравља обраћају се јавности порукама истине о дуванским и никотинским производима како би скренули пажњу на опасне тактике дуванске индустрије која те производе чини примамљивим, посебно младима. Овогодишња кампања Светског дана без дувана носи поруку **„Разоткривање привлачности“** и има циљ да осветли начине којима се дуванска индустрија служи како би промовисала своје производе и упркос евидентним штетностима их учинила привлачним, посебно за младе људе. Упркос значајном напретку у глобалној контроли дувана, дуванска и никотинска индустрија настављају да прилагођавају своје стратегије како би привукле и задржале потрошаче. Резултат се одражава на јавно здравље и циља рањиве групе посебно младе. Уобичајено, ове тактике укључују: **ароме и адитиве** који се уводе да би се побољшао укус и маскирала оштрина дувана, а повећала привлачност производа, **циљани маркетинг** који подразумева коришћење елегантног дизајна, атрактивног паковања и дигиталних медијских кампања за гламуризацију ових производа, **обмањујући дизајн** производа који за резултат има стварање производа који подсећају на слаткише или играчке, директно привлачећи децу и адолесценте. Наведене тактике, не само да подстичу почетак употребе, већ и компликују престанак пушења, повећавајући ризик од зависности и дугорочних здравствених последица.

Популарност производа као што су електронске цигарете и никотинске врећице бележи огроман раст међу младима током последњих неколико година. У Србији је у 2022. години електронске цигарете пробао чак сваки пети ученик петог и седмог разреда основне и првог разреда средње школе, са готово подједнаком учесталосту коришћења међу дечацима и девојчицама.

Светски дан без дувана обележило је 136 организација Црвеног крста у Србији. У сарадњи са здравственим установама у локалној заједници су организовани разноврсни садржаји на којима је ангажовано чак 495 волонтера Црвеног крста који су помогли да се овогодишња порука пренесе што већем броју грађана, преваходно младих. У том смислу, организована је 131

промотивна активност у локалним срединама и реализовано 87 радионица и предавања за младе.

Међународни дан борбе против злоупотребе и незаконите трговине дрогама обележен је у оквиру овогодишње кампање борбе против дрога која носи поруку „**Прекините ланац. Зауставимо организовани криминал**“. Овај датум је активностима обележила 101 организација Црвеног крста организујући промотивне активности у локалној заједници, предавања и радионице за младе.

Свестски дан срца у 2025. години обележен је у знаку јубилеја – 25 година од првог обележавања овог значајног датума. Од тада до данас, ова иницијатива је значајно допринела подизању свести о болестима срца и крвних судова и њиховом утицају на квалитет живота становништва, отварајући разне теме специфично везане за ову групу болести, од фактора ризика и мера превенције до специфичности срчаних болести у односу на пол и узраст. Болести срца и крвних судова представљају водећи узрок смрти у свету, доминирају срчани и мождани удар који су удружено чинили чак 85% забележених смртних исхода од кардиоваскуларних болести у свету у 2022. години. У Србији, последњи подаци из 2024. године указују да су болести система крвотока чиниле 47,7% свих смртних исхода. У 108 организација Црвеног крста у Србији, овај датум је обележен промотивним активностима у локалној заједници у сарадњи са Домовима здравља и заводима за јавно здравље.

Светски AIDS дан, 1. децембар, обележен је у 145 организација Црвеног крста различитим активностима.

Превентивне здравствене активности у локалној заједници спроводило је 136 организација Црвеног крста у градовима и општинама, кроз 86 активности подршке у остваривању здравствене заштите, организовање 129 здравствено превентивних активности (мерење притиска, шећера, савети лекара и сл.) и 66 различитих активности са циљем подизања свести грађана. Укупно 19.092 корисника обухваћено је здравствено превентивним активностима у локалној заједници у 2025. години.

Здравствено-превентивне активности спроводила су 2.042 волонтера Црвеног крста у градовима и општинама.

Активности на нивоу седишта Црвеног крста Србије

Седиште Црвеног крста Србије је током 2025. године било ангажовано на координацији и усмеравању здравствено-превентивних активности у организацијама Црвеног крста у Србији у складу са националним и међународним стратегијама, препорукама Министарства здравља и Института за јавно здравље. Поводом важних датума из области здравља организацијама Црвеног крста у мрежи су достављени материјали за припрему активности и различити алати за реализацију активности са циљним групама и комуникацију са медијима и на друштвеним мрежама.

Комисија за здравствену делатност Црвеног крста Србије одржала је један редовни састанак 20. фебруара у просторијама Црвеног крста Србије. На састанку је усвојен извештај о раду Црвеног крста Србије у области јавног здравља за 2024. годину, разматрани резултати анкете са анализом активности организација Црвеног крста Србије у области јавног здравља са исказаним потребама и предлозима за унапређење рада и усвојен план рада

Црвеног крста Србије у области јавног здравља за 2025. годину. Договорено је да први корак у деловању буде прикупљање тематски организованог материјала из постојећих ресурса, од чега би се направила селекција за сет материјала и алата за рад у области промоције здравља за организације Црвеног крста у Србији, као и да обим планираних активности буде реалистичан и изводљив.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број организација Црвеног крста које спроводе активности у области промоције здравља	140	143 (102%)
Број активности (предавања и радионица) у области промоције здравља	600	1.289 (214%)
Број особа обухваћених предавањима и радионицама у области промоције здравља	15.000	25.824 (172%)
Број организација Црвеног крста које спроводе активности на тему превенције болести зависности	100	126 (126%)
Број активности (предавања и радионица) на тему превенције болести зависности	500	917 (183%)
Број особа обухваћених предавањима и радионицама за тему болести зависности	15.000	20.999 (139%)
Број организација Црвеног крста које спроводе активности на тему репродуктивног здравља	100	134 (134%)
Број активности (предавања и радионица) на тему репродуктивног здравља	500	593 (118%)
Број особа обухваћених предавањима и радионицама на тему репродуктивног здравља	15.000	17.512 (116%)
Број организација Црвеног крста које реализују активности поводом Националног дана против дуванског дима (31. јануар)	90	142 (157%)
Број организација Црвеног крста које реализују активности поводом Светског дана здравља (7.април)	130	149 (114%)
Број организација Црвеног крста које реализују активности поводом Светског дана борбе против дуванског дима (31.маја)	60	126 (210%)
Број организација Црвеног крста које реализују активности поводом Светског дна борбе против болести зависности (26.јун)	60	83 (138%)
Број организација Црвеног крста које реализују активности поводом Светског дана срца (29. септембра)	60	108 (180%)
Број организација Црвеног крста које реализују активности поводом Светског дана борбе против HIV/AIDS (1. децембар)	60	145 (241%)

Број организација које реализују радионице на тему психосоцијалне подршке	10	10 (100%)
Израда едукативног материјала на тему промоције менталног здравља	100.000	0

ПРВА ПОМОЋ И РЕАЛИСТИЧКИ ПРИКАЗ ПОВРЕДА, СТАЊА И ОБОЉЕЊА

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 6, члан 7, тачка 2. и 3, члан 9 и члан 10, 13. и 14; **Закон о здравственој заштити**, члан 18; **Закон о безбедности и здрављу на раду**, члан 15; **Закон о безбедности саобраћаја на путевима**, члан 241. и 242; **Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама**, члан 101.)

Пружање прве помоћи од стране лица које се непосредно затекне на месту несреће може да спасе живот или умањи последице повређивања. Закон о здравственој заштити Републике Србије налаже да је сваки грађанин дужан да пружи прву помоћ повређеном или болесном у хитном случају у границама својих знања и могућности. Познавање прве помоћи нарочито је потребно оним популационим категоријама које су изложене повећаном ризику од повређивања, због професије или из других разлога (учесници у саобраћају, запослени, школска деца, старија лица, особе која се брину о деци, старим или болесним лицима и сл.). У ширем смислу, основна знања из прве помоћи су потребна сваком појединцу, чиме се увећава безбедност и отпорност заједнице у случају незгода и повређивања, као и несрећа ширих размера. Према Закону о Црвеном крсту Србије прва помоћ је поверено јавно овлашћење и услуга коју Црвени крст пружа правним или физичким лицима, а посебно оним категоријама изложеним ризику.

У 2025. години Црвени крст Србије је у области прве помоћи реализовао следеће активности:

- обуке у првој помоћи грађана и волонтера Црвеног крста;
- такмичења екипа Црвеног крста у првој помоћи;
- информисање грађана и развијање свести грађана о значају прве помоћи у спасавању живота и безбедности заједнице;
- развијање и унапређење литературе и наставних програма прве помоћи у складу са савременом медицинском науком и праксом;
- пружање прве помоћи на јавним манифестацијама у склопу подршке санитетском обезбеђењу спортских, музичких, културних и других догађаја.

Циљне групе у реализацији програма су грађани оних популационих група које су изложене повећаном ризику од повреда, због врсте посла, као учесници у саобраћају, осетљиве категорије као што су деца и млади, као и волонтери Црвеног крста који се ангажују на реализацији активности из области прве помоћи. Обухват циљних група едукацијом у првој помоћи током 2025. године приказан је у табели:

Циљна група	Врста едукације	Број обучених
Ученици основних и средњих школа	Основна обука часова 6 часова	9.295
Ученици основних и средњих школа	Напредна обука часова 12 часова	2.945

Деца предшколског узраста	Едукативне радионице 3x2 часа	710
Волонтери Црвеног крста – подмладак и омладина	Обука за такмичења екипа прве помоћи 24 часа	1.531
Вршњачки едукатори	Обука за вршњачке едукаторе у трајању од 24 часа	90
Предавачи прве помоћи	Обука за предаваче-испитиваче у трајању од 20 часова	54
Запослена лица	Основна обука за запослене 6 часова	6.601
Запослена лица	Напредна обука за запослене 12 часова	2.683
Кандидати за возаче	Обука за возаче од 8 часова	3.332
Припадници структура Цивилне заштите	Екстензивна обука од 24 часа	745
Грађани (локална заједница)	Основна обука 6 часова	1.408
Грађани (локална заједница)	Напредна обука 12 часова	512
Волонтери Црвеног крста	Обука у реалистичком приказу повреда 12 часова	531
Укупно:		30.527

Преглед реализованих активности у области прве помоћи 2025. години:

1. Едукација у првој помоћи

Обука у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама реализована је за следеће популационе категорије: деца предшколског узраста, школска деца и млади до 30 година старости, кандидати за возаче, запослена лица на радним местима са повећаним ризиком, припадници структура за деловање у несрећама и ванредним ситуацијама и волонтери Црвеног крста ангажовани на програму прве помоћи и деловању у несрећама. У мрежи Црвеног крста Србије током 2025. године обучено је укупно 30,527 грађана у горе приказаним категоријама путем стандардизованих обука.

Реализоване су обуке за запослене у организацијама Црвеног крста широм Србије на основу седам централно уговорених обука Црвеног крста Србије са компанијама које имају развијену организациону структуру: 3Bank, LC Wailiki, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Банка поштанска штедионица, Kappa star recycling, Delhaize Srbija и ПТП ДИС. На нивоу седишта Црвеног крста Србије су реализоване обуке за партнерске организације и институције, међу којима су: делегација Међународног комитета Црвеног крста, Војска Србије, Амбасада Швајцарске, Нафтна индустрија Србије и други.

Неформалне облике едукације, у виду радионица, предавања и трибина организовале су 133 организације Црвеног крста у Србији, а овим путем је 24,343 грађана упознало основне принципе и вештине прве помоћи. Према

подацима из оперативног система Црвеног крста Србије, током 2025. године је одржано 1,023 активности овог типа широм Србије.

Континуирана едукација предавача прве помоћи је редовна активност путем које се предавачи упознају са новим смерницама у области прве помоћи и примени ефикасних наставних метода у учењу вештина прве помоћи.

Семинар за обнову лиценци за предаваче са територије Косова и Метохије одржан је у Митровом пољу 8. марта и том приликом лиценцу је обновило 11 предавача. Наредни семинари одржани су 6. и 7. јуна у Руми и Новом Саду, за предаваче са територије Војводине, у организацији Црвеног крста Војводине, а лиценцу је тим путем обновило 14 предавача прве помоћи.

Обука нових предавача за организације Црвеног крста са територије Косова и Метохије одржана је у Митровом пољу, од 6. до 8. марта и тиме је оспособљено 17 нових предавача у мрежи Црвеног крста Србије. У тренинг центру Црвеног крста Србије одржане су две обуке за предаваче прве помоћи као акредитован курс Здравственог Савета Министарства здравља у оквиру континуиране медицинске едукације, у априлу и децембру 2025. године. Обуке је успешно завршило 20 кандидата. Просечна оцена евалуације квалитета акредитованог програма од стране полазника износила је 5,0 (одличан на скали 1 до 5). У октобру 2025. године оспособљено је 17 нових предавача из организација Црвеног крста са територије Војводине.

На захтев Војске Србије, током фебруара, марта и априла реализоване су **обуке за припаднике јединица за противваздушну одбрану Војске Србије**, чиме су оспособљена 72 припадника ових структура у Београду и 152 припадника у Краљеву. У склопу сарадње са Војском Србије реализовано је и оспособљавање три сарадника Војске Србије са Војномедицинске академије у реалистичком приказу повреда обољења и стања. Обука је спроводена од 24. до 28. априла, а за исте полазнике је претходила и напредна дводневна обука у првој помоћи.

Црвени крст Србије је и ове године реализовао **едукативне радионице из прве помоћи за децу** млађег и старијег школског узраста на енглеском језику. Циљ ових активности је савладавање основних знања и вештина прве помоћи и истовремено богаћење знања енглеског језика у домену појмова и фраза које се користе у првој помоћи. Активности су реализоване током летњег распуста у оквиру летње школе енглеског језика Berlitz.

У складу са Стратешком орјентацијом Црвеног крста Србије у 2025. години су настављене активности на развоју **едукације у напредној првој помоћи**. У току је израда курикулума за оспособљавање тимова за деловање на јавним манифестацијама и Правилника који ће уређивати организовано пружање прве помоћи на јавним манифестацијама.

Црвени крст Србије реализовао је обуку припадника **структура Цивилне заштите** Сектора за ванредне ситуације МУП-а Србије, на основу годишњег плана обука и тренинга за 2025. годину. Од 6. до 9. октобра реализована је основна обука Специјализованих јединица за пружање прве помоћи у трајању од 32 часа у Београду и Крагујевцу. У периоду од 6. до 14. октобра реализовани су једнодневни тренинзи Специјализованих јединица за прву помоћ и збрињавање у 23 окружна одељења Сектора за ванредне ситуације.

Процес формирања **ITLS (International Trauma Life Support)** огранка у оквиру Црвеног крста Србије и добијање ове престижне међународне лиценце један је од значајних корака на путу унапређења активности Црвеног крста Србије на пољу едукације у збрињавању повређених у ванболничким

условима. Током 2025. године релизоване су чак четири активности у сарадњи са ITLS центром из Словеније:

- Од 18. до 20. марта, три представника Црвеног крста Србије присуствовала су на међународном курсу збрињавања трауме у ванболничким условима у специфичним околностима - High threat ITLS course, који је одржан у Новом Месту, у Словенији. Имајући у виду да је курс намењен хитним службама које прве реагују на терену у случају масовних несрећа са великим бројем траума, Национално друштво су представљали: сарадник за програм прве помоћи у седишту Црвеног крста Србије, задужена за развој ITLS, др Ивана Стефановић, ITLS инструктор и лекар ургентне медицине и др Биљана Павловић, ITLS advanced provider и лекар у Сектору за ванредне ситуације МУП-а Србије.
- Од 21. до 23 марта у Црвеном крсту Србије организован је курс напредних поступака прехоспиталног збрињавања повређених - **ITLS Advanced provider course**, који је намењен здравственим радницима. Интензивну тродневну обуку је похађало 16 полазника. Обуку су реализовали инструктори Црвеног крста Србије уз менторство ITLS инструктора из Словеније.
- Једнодневна ITLS инструкторска радионица, са заједничким учешћем 18 инструктора из Србије и Словеније одржана је 23. маја у просторијама Националног тренинг центра за прву помоћ Црвеног крста Србије. У оквиру радионице су увежбане напредне вештине и размењена искуства из праксе у прехоспиталном збрињавању и реализацији обука.
- Кандидати који су постигли ванредне резултате у напредној обуци и испунили захтевне услове за наставак едукације за инструкторско звање, похађали су **ITLS инструкторски курс** који је организован 24. и 25. маја у Националном тренинг центру за прву помоћ. Овај дводневни курс похађало је 11 кандидата који су успешно положили испит за ITLS инструктора.

Значајне предности ITLS стандарда у обукама огледају се у томе што припадници свих служби у ланцу спасавања живота тешко повређених, препознају и примењују стандардизоване протоколе, чиме се успоставља боља сарадња и јединствен приступ у збрињавању. Тај концепт омогућава смањење смртности и бољу перспективу за опоравак након трауме. Као потврда препознатог значаја овог процеса који је започео Црвени крст Србије у мајском издању часописа ургентне медицине објављен је чланак који представља ITLS едукацију коју спроводи Црвени крст Србије. Додатни квалитет овом процесу је регрутовање нових волонтера, јер је ITLS едукација у окриље Црвеног крста окупила значајан број угледних лекара и других здравствених радника из различитих грана медицине.

Током године, реализоване су три **обуке за вршњачке едукаторе** које су организовали Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст Београда, према програму Црвеног крста Србије. Укупно 90 волонтера – 45 у Београду, 26 у Војводини и 19 на Косову и Метохији, је похађало обуку за вршњачке едукаторе, чиме су значајно ојачани капацитети Црвеног крста Србије у едукацији младих.

У сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја, у 10 локалних средина, за средњошколце је организована **едукативна кампања на тему безбедности у саобраћају, под називом „Упозори па помози“**. Циљ кампање је да млади науче како да реагују у случају саобраћајне незгоде и укажу неодложне мере

прве помоћи повређеним лицима. Наставак кампање је планиран и у 2026. години.

2. Такмичења у првој помоћи

Такмичења екипа прве помоћи Црвеног крста су организована у две узрасне категорије: подмладак (узраст од 10 до 15 година) и омладина (узраст од 15 до 30 година), на организационим нивоима, од организација Црвеног крста у градовима и општинама до међурегионалних такмичења које организује Црвени крст Србије.

У априлу је започет нови циклус такмичења у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда, стања и обољења. Према извештајима из оперативног система Црвеног крста Србије и увидом у достављене извештаје 83 организације Црвеног крста организовале су **такмичење на основном нивоу**. Укупно 519 екипа у категоријама подмлатка, омладине, петлића и реалистичког приказа је учествовало на овогодишњим такмичењима на нивоу општина и градова.

Број организација ЦК у градовима и општинама које су организовале такмичење	Број екипа петлића	Број екипа подмлатка	Број екипа омладине	Број екипа РПСО	Укупно екипа	Укупно такмичара
83	53	234	148	84	519	2,862

Организована су следећа **такмичења вишег нивоа**:

- покрајинско такмичење Црвеног крста Косова и Метохије одржано је 31. маја у Грачаници,
- градско такмичење Црвеног крста Београда одржано је 31. маја на новобеоградском Ушћу,
- покрајинско такмичење Црвеног крста Војводине одржано је 27. и 28. јуна у Новом Саду, у школи „др Милан Петровић“,
- међурегионално такмичење за организације Црвеног крста из централног и западног дела Србије одржано је у Ваљеву, 6. септембра на простору Пољопривредне школе Ваљево,
- међурегионално такмичење за организације Црвеног крста из јужног и источног дела Србије одржано је 6. септембра у Алексинцу на Градском стадиону Алексинац и Стадиону за мале спортове „Младост“ у Алексинцу

Број екипа по категоријама, такмичара и организација Црвеног крста које су биле укључене у виши ниво такмичења приказан је у табели у наставку:

	Број организација	Број екипа петлића	Број екипа подмлатка	Број екипа омладине	Број екипа РПСО	Укупно екипа	Укупно такмичара
Покрајинско такмичење Црвеног крста Косова и Метохије	17	0	11	14	1	26	153

Покрајинско такмичење Црвеног крста Војводине	21	6	17	11	9	43	231
Градско такмичење Црвеног крста Београд	14	4	12	14	5	35	195
Међурегионално такмичење - Ваљево	15	7	13	13	7	40	219
Међурегионално такмичење - Алексинац	9	3	6	5	3	17	93
УКУПНО	76	20	59	57	25	161	891

Најбоље пласиране екипе са такмичења вишег нивоа пласирале су се на Државно такмичење у пружању прве помоћи и реалистичком приказу повреда, стања и обољења.

Државно такмичење у првој помоћи и реалистичком приказу повреда, обољења и стања одржано је 26. и 27. септембра 2025. године у Београду. Тема овогодишњег такмичења била је прва помоћ у саобраћајним незгодама. Покровитељ такмичења било је Министарство здравља. Подршку у реализацији такмичења пружиле су партнерске институције и компаније: Агенција за безбедност саобраћаја, Компанија НИС, Компанија МИТ, Галеника Фармација и Пролом вода.

Првог такмичарског дана, у петак 26. септембра надметале су се екипе у **реалистичком приказу повреда, стања и обољења (РППСО)**. Такмичење је одржано у просторијама Црвеног крста Србије. У вештинама РППСО такмичило се 14 екипа из следећих организација Црвеног крста: Бољевац, Врачар, Дољевац, Косовска Митровица, Крагујевац, Краљево, Ниш, Нови Сад, Сомбор, Сремска Митровица, Стари град, Сурчин, Рума и Ужице.

Екипе РППСО су имале задатак да осмисле и одглуме ситуацију незгоде настале у саобраћају, са задатом повредом и одговарајућим стањем. Поред главног такмичарског задатка екипе су имале могућност да на дату тему креирају сценарио за полигон, што је било предмет посебног вредновања. Како су верна симулација незгоде, аутентична шминка и уверљива глума незаменљив део такмичења у првој помоћи, учесници такмичења у РППСО били су ангажовани наредног дана на такмичарским полигонима за екипе прве помоћи.

Другог такмичарског дана, у суботу, 27. септембра одржано је такмичење у **првој помоћи** на простору новобеоградског Савског кеја. Отварање такмичања било је организовано на платоу „Театар на Сави“ уз присуство преко 300 такмичара, многобројних пратилаца, волонтера, сарадника Црвеног крста, гостију и представника медија. Међу гостима били су присутни представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Управе саобраћајне полиције МУП-а Србије, Агенције за безбедност саобраћаја, Института за трансфузију крви и Црвеног крста Републике Српске.

У категорији Подмлатка такмичило се 15 екипа из следећих организација Црвеног крста: Врање, Врачар, Грачаница, Зубин Поток, Крагујевац, Меровина,

Мионица, Ниш, Нови Сад, Палилула, Сомбор, Сремска Митровица, Стари град, Суботица и Ужице. У категорији Омладине такмичило се 15 екипа из следећих организација Црвеног крста: Врање, Врачар, Грачаница, Косовска Митровица, Крагујевац, Краљево, Куршумлија, Ниш, Нови Сад, Палилула, Рума, Сремска Митровица, Стари град, Суботица и Ужице. У категорији Петлића ове године представило се чак 15 екипа из следећих организација Црвеног крста: Варварин, Врачар, Горњи Милановац, Доњевац, Инђија, Ковин, Крагујевац, Краљево, Мионица, Ниш, Нови Сад, Рума, Савски венац, Сремски Карловци и Стари град.

Најмлађа категорија учесника - Петлићи, вештину и знање су приказали ревијално. Они су наступали на платоу „Театар на Сави“. Задаци за најмлађе такмичаре били су веома садржајни. На 15 радних тачака, малишани су поред практичних вештина прве помоћи, имали прилике да се опробају на различитим задацима у којима је требало комбиновати спретност, брзину, тимски рад и знања из прве помоћи. Сви такмичари у овој категорији су након учешћа добили заслужене медаље. Након такмичарског наступа и доделе медаља, за учеснике такмичења у категорији Петлића, организована је од стране Агенције за безбедност саобраћаја едукативна интерактивна представа о понашању у саобраћају.

За екипе Подмлатка и Омладине такмичење се одвијало на шеталишту Савског кеја. Екипе Подмлатка и Омладине имале су шест такмичарских задатака: четири симулиране ситуације незгода у саобраћају са већим бројем повређених особа, тест извођења поступка кардиопулмоналне реанимације и тест знања који је сваки члан екипе решавао индивидуално. У складу са овогодишњом темом, пред екипама Црвеног крста били су практични задаци са незгодама и повредама које се најчешће дешавају у саобраћају. Први минути саобраћајне незгоде критични су за даљу судбину повређених, а поступање учесника у саобраћајној незгоди и других који су се непосредно затекли, тада има велики утицај. Одабиром теме била је намера да се скрене пажња колико је значајно да сви грађани науче како могу да помогну у овим ситуацијама. Поред задатака из прве помоћи, у духу теме која је везана за безбедност саобраћаја, екипе су на забавним полигонима имале прилику да уз пажљиву асистенцију стручњака Агенције за безбедност саобраћаја испробају искуство превртања возила и наглог заустављања возила на симулаторима и упознају значај везивања појаса и безбедне вожње.

На овогодишњем такмичењу пласман најуспешнијих екипа, по категоријама био је следећи: На такмичењу у РППСО прво место је освојила екипа Црвеног крста Сурчин, друго место је заузео Црвени крст Стари град, а треће место Црвени крст Нови Сад. Награду за најкреативни полигон освојила је екипа Црвеног крста Косовска Митровица. У категорији Подмлатка, прво место је освојила екипа Црвеног крста Стари град, следе их волонтери Црвеног крста Врачар, а треће место је заузела екипа Црвеног крста Нови Сад. Прво место у категорији Омладине освојили су волонтери Црвеног крста Стари град, друго место припало је екипи Црвеног крста Палилула и Новог Сада, а треће екипи Црвеног крста Врачар. Најбоље пласиране екипе Подмлатка и Омладине су поред пехара и медаља освојиле и вредне награде које је обезбедила компанија МИТ: тренажне лутке за мере оживљавања и опрему за пружање прве помоћи. Најбоље пласиране екипе такмичара у РППСО добили су поклоне са материјалом за шминкање повреда.

Као најмасовнија манифестација у области прве помоћи, Државно такмичење је ове године окупило близу 700 учесника. Највећу снагу Црвеног крста чине волонтери, па је тако било и овог пута. У припреми и реализацији догађаја ангажовано је преко две стотине волонтера Црвеног крста, у највећем броју из организација Црвеног крста у Београду, али и других организација широм Србије. Они су на такмичењу ангажовани на разним задацима, као судије - оцењивачи, супервизори, шминкери, симуланти, домаћини полигона, водичи екипа и курири, као и на другим многобројним задацима. Догађај је био одлично медијски испраћен у оба такмичарска дана. Догађај је представљен на телевизијама ТВ Уна, ТВ Тањуг, Нова С, ТВ Прва, Б 92. а са догађаја су известили како портали тако и четири агенције.

Након такмичења организована су два евалуациона састанка, где је представљена анализа такмичења у реалистичком приказу и пружању прве помоћи. Закључци са састанка су пренети члановима Комисије, као иницијатива за измену Правилника у спровођењу такмичења, али и унапређењу такмичарског циклуса.

3. Рад комисије за прву помоћ

Рад Комисије за прву помоћ се одвијао у виду три редовна састанка који су одржани у просторијама Црвеног крста Србије 5. марта, 18. јуна и 19. новембра. На првом састанку су усвојени план рада и календар активности Црвеног крста Србије у области прве помоћи за 2025. годину, донета је одлука о одржавању такмичења у 2025. години, разматрано питање ревизије Правилника о реализацији такмичења, као и израде Правилника о ангажовању екипа на јавним манифестацијама. На наредном састанку представљен је ток припрема за предстојећа такмичења и реализација активности у првој половини 2025. године. Након састанка Комисије одржан је и први састанак Организационог одбора Државног такмичења у првој помоћи и реалистичком приказу повреда, обољења и стања. На последнем састанку представљени су резултати и анализа претходно одржаног Државног такмичења у пружању прве помоћи, са закључком да је неопходно извршити ревизију и измену постојећих Правилника препочетка наредног такмичарског циклуса. Такође, иницијативом Комисије су формиране 4 радне групе – за унапређење такмичења у пружању прве помоћи, за унапређење такмичења у реалистичком приказу, за едукацију и за пружање прве помоћи на јавним догађајима и формирање националног тима.

4. Прва помоћ на јавним манифестацијама

Екипе прве помоћи организација Црвеног крста у градовима и општинама биле су ангажоване на обезбеђењу учесника спортских, музичких и других јавних манифестација. Према подацима из оперативног система Црвеног крста Србије током 2025. године 99 организација Црвеног крста у градовима и општинама ангажовале су 1,452 волонтера оспособљених за пружање прве помоћи на 841 догађају. Волонтери Црвеног крста били су ангажовани на великом пролећном Београдском маратону, али и другим бројним манифестацијама широм Србије. Екипа Црвеног крста Србије је ангажована за потребе санитетског обезбеђења свечаности коју је 20. јуна организовала Амбасада Велике Британије, 12. јула на свечаности коју је организовала Амбасада Републике Француске и 29. јула на свечаности коју је организовала Амбасада Швајцарске. На позив Олимпијског комитета Србије

волонтери Црвеног крста ангажовани су за пружање прве помоћи на манифестацијама поводом обележавања Европске недеље спорта, 25. септембра у Београду на „Урбан спорт фесту“ и 27. септембра у Пожаревцу на догађају „Be Active“ ноћ.

Волонтери и сарадници Црвеног крста Србије били су ангажовани на симулационој вежби на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, 25. марта на симулацији повреда и стања насталих приликом симулираног пада ваздухоплова. Представници Црвеног крста Србије имали су прилику да сарађују са другим структурама и службама (аеродромске службе, хитна помоћ, ватрогасци) и заједнички реализују догађај.

5. Прва помоћ у оквиру безбедности саобраћаја

У току процеса израде новог Закона о безбедности саобраћаја на путевима Црвени крст Србије је доставио МУП-у Србије предлог законских решења која се односе на оспособљавање у првој помоћи кандидата за возаче. У оквиру ове иницијативе обављено је и више тематских састанака са Агенцијом за безбедност саобраћаја.

Сарадња са Агенцијом за безбедност саобраћаја унапређена је потписивањем Меморандума о сарадњи на пољу унапређења безбедности саобраћаја кроз едукације грађана, посебно осетљивих категорија и развијања свести свих учесника у саобраћају о безбедном учешћу у саобраћају. Меморандум је потписан 3. априла, а први заједнички догађај у реализацији било је обележавање Недеље превенције повреда у саобраћају 28. априла у просторијама Црвеног крста Србије. Догађај је објединио два сегмента:

- предавање за младе на тему најчешћих повреда у саобраћају - како их избећи и како поступити када се незгода догоди и
- показна вежба збрињавања повређених у саобраћају са адекватним реаговањем учесника у саобраћају и координисаним деловањем свих служби у збрињавању.

Битну димензију догађају дали су и промотери, Наташа Ковачевић, прослављена кошаркашица, Душан Борковић, возач ауто трка и Милан Срдић, саобраћајни инжењер, који се након доживљене саобраћајне незгоде посветио подизању свести младих о безбедном учешћу у саобраћају.

Црвени крст Србије организовао је 16. септембра 2025. године панел дискусију под називом „У ритму златног сата“- Изазови и перспективе за унапређење збрињавања повређених у саобраћајним незгодама. Панел дискусија била је посвећена безбедности саобраћаја, конкретно аспекту безбедности саобраћаја који је усмерен на деловање након саобраћајне незгоде. Циљ панела био је да се укаже на улоге и повезаност свих актера у ланцу збрињавања повређених након саобраћајне незгоде унутар такозваног „златног периода“, који започиње моментом незгоде и завршава збрињавањем у здравственој установи. Кроз дискусију панелиста, стручњака из области саобраћаја, медицине и рада спасилачких служби, намера је била указати на пут и начин којим можемо унапредити систем спасавања и збрињавања повређених у саобраћају.

На Панелу су излагали: проф. Др Драган Радовановић, професор Медицинског факултета у Београду и председник Црвеног крста Србије, проф. Др Крсто Липовац, професор Саобраћајног факултета у Београду, Милан Илић, саветник директора Агенције за безбедност саобраћаја, пуковник полиције Славиша Матић, помоћник начелика Управе саобраћајне полиције

МУП-а РС, др Ивана Стефановић, специјалиста ургентне медицине, др Слађана Антонијевић, специјалиста медицине рада из Сектора за ванредне ситуације МУПа РС и др Ади Хаџибеговић, специјалиста анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије и члан Комисије за прву помоћ Црвеног крста Србије.

„Златни сат“, који је био окосница дискусије представља период у коме треба да се обезбеди максимална могућност преживљавања и здравственог опоравка повређених у саобраћају. Полазећи од глобалног циља наше националне Стратегије безбедности саобраћаја, који нас обавезује да се до 2030. године број погинулих и тешко повређених у саобраћају смањи за 50% у односу на 2019-ту годину и да нема погинуле деце у саобраћају, дискусије панелиста су се одвијале у правцу могућих унапређења система збрињавања, унапређења едукације носиоца свих карика у ланцу збрињавања, стандардизацији процедура и сарадњи између служби које су ангажоване у спасавању и збрињавању повређених.

У закључку Панела сви излагачи су се сагласили да је неопходно успоставити систем деловања који ће у перспективи увећати стопу преживљавања након повреда у саобраћају и створити услове за успех њиховог здравственог опоравка повређених. Унапређење би подразумевало подизање нивоа свести, знања и вештина свих учесника у саобраћају. У домену деловања хитних служби унапређење би се односило на: ниво размене информација, међусобно професионално разумевање, усклађеност деловања, као и више заједничких обука и симулационих вежби.

6. Прва помоћ у оквиру безбедности и здравља на раду

Црвени крст Србије је у духу сарадње са корпоративним сектором на плану безбедности и здравља на раду потписао 6. јуна Меморандум о сарадњи са компанијом НИС у оквиру кога су планиране разнорodne активности које подразумевају едукације и промоцију здравља намењене запосленима у компанији НИС и грађанима Србије, као и заједничке симулационе вежбе и друге облике сарадње. У наредним месецима, реализован је низ активности, које су обухватиле обуку запослених у компанији НИС за пружање прве помоћи, обуку за најмлађе основце у првој помоћи – за породице запослених у компанији НИС и припрема заједничке симулационе вежбе са спасилачким службама компаније НИС и МУП-а Србије. Симулациона вежба одржана је 22. октобра у складишту ТНГ и Нафте у Нишу.

7. Промотивне активности

Према подацима из оперативног система Црвеног крста Србије, током 2025. године је 106 организација Црвеног крста у Србији било активно на плану промоције прве помоћи у локалној заједници. У оквиру тога организовано је 412 активности у којима је промоција реализована у директној комуникацији са грађанима у локалној заједници и реализовано преко 450 објава на тему прве помоћи у медијима и на друштвеним мрежама.

У оквиру кампање „Живот у твојим рукама“ промовисан је значај доступности апарата за аутоматску дефибрилацију у јавном простору. У оквиру промотивних активности током маја и јуна, као и током октобра када се обележава светски дан оживљавања, реализована су бројна медијска представљања (телевизијски прилози и објаве у штампи) о важности јавно доступних АЕД апарата и њихове примене.

Један од значајних догађаја који је обележио кампању у овом периоду је свечано уручење АЕД апарата Спортском центру у Суботици и Кошаркарском клубу Спартак. Донацију је обезбедио Црвени крст Суботица, а апарате је уручио 16. маја председник Црвеног крста Србије проф. др Драган Радовановић на кошаркашкој утакмици Спартак – Партизан у оквиру АББА лиге.

Светски дан прве помоћи у 2025. години обележен је 13. септембра. Обележавање Светског дана прве помоћи драгоцен је прилика да се скрене пажња јавности о важности ових животних вештина и подсети на незаменљиву карику прве помоћи у ланцу спасавања живота. Овогодишња тема Светског дана прве помоћи истиче везу прве помоћи и актуелног изазова климатских промена и бави се питањем како обука у првој помоћи може допрнети отпорности заједнице у вези са климатским променама.

Климатске промене су један од растућих изазова са којима се човечанство суочава. Ефекти се манифестују у све већој учесталости и интензитету екстремних временских околности и догађаја, као што су топлотни таласи, олује, поплаве, суше, шумски пожари. Ови догађаји угрожавају безбедност становништва и имају директан утицај на људско здравље и захтевају брзу и ефикасну адаптацију система за реаговање у ванредним ситуацијама. У том контексту знање прве помоћи може имати важну улогу не само у умањењу насталих здравствених последица већ и развијању свести о еколошким ризицима и превентивном понашању.

Циљеви Светског дана прве помоћи у 2025. години били су следећи: 1) Да се кроз едукацију у првој помоћи подигне свест грађана и оснажи становништво да се носи са климатским ризицима; 2) Да се у обуци прве помоћи примени инклузивни приступ који ће омогућити приступачност што већем броју чланова заједнице; 3) Залогати се за интеграцију прве помоћи у стратегије управљања ванредним ситуацијама и програме едукације о климатским променама; 4) Подстаћи младе, посебно оне који су добро упознати са питањем климатских промена да волонтирају у Црвеном крсту; 5) Развијати иновативне методе учења прве помоћи, посебно у контексту климатских промена и природних катастрофа; 6) Промовисати међу грађанима повремено освежавање и ажурирање знања из прве помоћи.

Организације Црвеног крста у Србији Светски дан прве помоћи обележиле су у 142 локалне средине организовањем јавног часа прве помоћи за грађане, организовањем промотивних активности за грађане на јавном месту или одговарајућим активностима за децу у школама. Поруче Светског дана прве помоћи промовисане су путем објава на веб страница организација Црвеног крста или путем друштвених мрежа.

Светски дан оживљавања обележен је 16. октобра са поруком „Ваше две руке могу спасити живот“. Црвени крст Србије је промовисао овај дан кратким видео спотом са познатом кошаркашом звездом Алексом Аврамовићем, који скреће пажњу да свако треба да научи како да помогне у ситуацији наглог застоја срца. Организације Црвеног крста широм Србије на овај дан организовале су јавни час на коме су грађани могли да уче мере оживљавања и примену АЕД апарата.

8. Остале активности

На позив Црвеног крста Црне Горе представник Црвеног крста Србије присуствовао је 50. јубиларном Државном такмичењу Црвеног крста Црне Горе

које је одржано на Цетињу 10. маја 2025. године. Овај вид сарадње са суседним Националним друштвима даје прилику за размену искустава, доприноси унапређењу рада у области прве помоћи и примени јединствених стандарда у раду Националних друштава у региону.

Годишњи састанак **Европске мреже за едукацију у првој помоћи** (First Aid Education European Network- FAEEN) одржан је од 17. до 20. септембра у Сарајеву, Босна и Херцеговина, на коме је присуствовао представник Црвеног крста Србије. На састанку су кроз презентације, дискусије и радионице обрађене следеће теме: 1) Утицај климатских промена на едукацију у области прве помоћи; 2) Прва помоћ у ванредним ситуацијама и масовним несрећма; 3) Нове међународне смернице за реанимацију и прву помоћ; 4) Такмичења младих у првој помоћи; 5) Едукација деце најмлађег узраста у првој помоћи; 6) Едукација особа са посебним потребама у првој помоћи; 7) Примена апликације за мапирање јавно доступних АЕД апарата у локалној заједници. Поред размене искустава са колегама из других Националних друштава, представница Црвеног крста Србије је имала прилику да представи активности Црвеног крста Србије на плану организације такмичења у првој помоћи, едукације за различите циљне групе и активности у вези са деловањем на јавним манифестацијама у домену пружања прве помоћи.

Представници Црвеног крста Србије учествовали су на више састанака у оквиру **пројекта IPA CARE** са иницијативом оснивања ЕМТ у Србији, уз представнике хитних служби у Србији – Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, Завода за ургентну медицину и Института за јавно здравље Србије.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број обучене школске деце и младих	11.000	13.771
Број обучених одраслих грађана изложених ризик	7.000	15.281
Број учесника на такмичењима прве помоћи у мрежи Црвеног крста Србије	3.200	2.862
Број организација Црвеног крста које су спровеле општинско такмичење у првој помоћи	75	83
Број организација које су учествовале у реализацији промотивних активности из области прве помоћи	50	106
Број активних предавача у мрежи Црвеног крста Србије	800	743
Број организација које су обележиле Светски дан прве помоћи	60	142

СОЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије** - члан 6, члан 7. тачка 1, члан 9. тачке 1, 4. и 6, члан 13, 14, 15. и 16. Закона)

Црвени крст Србије свакодневно потврђује да има потенцијала за спровођење ефикасних и ефективних програма и активности, користећи своје људске ресурсе, мрежу организација и едуковане професионалне сараднике и волонтере а све у циљу адекватног и правовременог одговора на потребе својих корисника чиме доприноси и унапређењу социјалне заштите у Републици Србији.

Активности Црвеног крста Србије и његових саставних делова, а који су у домену социјалне делатности, усмерене су на обезбеђивање и пружање хуманитарне помоћи најугроженијем становништву, породицама и појединцима у стању социјалне потребе и другим угроженим категоријама становништва кроз:

- рад народних кухиња,
- помоћ у виду породичних пакета хране и хигијене,
- опоравак деце из социјално угрожених породица,
- пројекат „Пакет за новорођену бебу“,
- друге многобројне активности прикупљања и дистрибуције помоћи, подршка деци из осетљивих и маргинализованих група.

Значајан број програмских активности и акција, које су из домена социјалне делатности, Црвени крст Србије спроводи кроз партнерство са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Владе Републике Србије. У том смислу од непроцењивог значаја је и континуирана финансијска подршка коју Министарство опредељује Црвеном крсту Србије за те намене.

ПОДРШКА НАЈУГРОЖЕНИЈИМ ГРАЂАНИМА

Споразум о сарадњи број: 001568855 2024 (циклус 2024/25. год.)

С обзиром на актуелну економску ситуацију у земљи, Црвени крст Србије и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања препознају потребу за наставком сарадње у реализацији програма: Народна кухиња, Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене материјално најугроженијим породицама у Србији, Опоравак деце из социјално угрожених породица и Пакет за новорођену бебу.

Споразум о сарадњи број: 001568855 2024 (циклус 2024/25. год.) потписан је између Црвеног крста Србије и Министарства за рад, запошљавање и борачка питања дана 30. априла 2024. године.

Овом документу претходио је предлог Споразума који је Црвени крст Србије раније упутио Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања а који је измењен након сугестија добијених од стране Министарства. Коригован је део буџета којим је предвиђено занављање транспортних средстава која су неопходна за квалитетан и адекватан одговор на потребе социјално најугроженијих корисника услуга Црвеног крста. Значајно је напоменути да је у периоду који је претходио потписивању Споразума о сарадњи седиште Црвеног крста Србије имало интензивну комуникацију са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Црвени

крст Србије је упознао Министарство са свим аспектима програма који су дефинисани Споразумом.

Буџетом за циклус 2024./25. год. опредељена су средства за следеће програме Црвеног крста:

- Народна кухиња за 32.935 корисника у 77 средина у Србији, као и подршка функционисању Народне кухиње Црвеног крста у Бујановцу,
- Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене - расподела 52.500 следовања у виду породичних пакета хране и хигијене за социјално најугроженије породице у 125 општина - друге, треће и четврте групе развијености (рангиране по степену развијености који је установила Влада Републике Србије Уредбом за утврђивање јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе - Службени гласник Републике Србије, број 104/2014 од 1. октобра 2014. године) и 500 пакета за угрожена старија лица и вишечлане породице на сеоским подручјима у Нишу, и додатних 6.000 следовања за ургентне случајеве,
- Опоравак социјално најугроженије деце – 1.034 деце корисника хуманитарних програма Црвеног крста, пре свега програма Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене у 125 средина у Србији и
- Пакет за новорођену бебу – симболични поклони за бебе рођене у Недељи Црвеног крста од 8.-15. маја (1.500 пакета).

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања се Споразумом о сарадњи број: 001568855 2024 од 30. априла 2024. године обавезало да ће за реализацију свих програма, дефинисаних Споразумом, обезбедити средства у износу од 820.000.000,00 динара (члан 3.). Дана 8. маја протекле године, одмах након потписивања Споразума, Црвени крст Србије је Министарству упутио захтев за трансфер средстава (прва транша).

Дана 22. августа Министарство је извршило трансфер средстава (прва транша) у износу од 410.000.000,00 дин. на посебан наменски подрачун Црвеног крста Србије.

Анексом Споразума бр. 001568855/1 2024 од 6. децембра 2024. године Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања определило је Црвеном крсту Србије 737.869.410,00 динара за реализацију програма дефинисаних Споразумом.

Друга транша, у износу од 60.000.000,00 дин. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања пребацило је Црвеном крсту Србије дана 9. децембра 2024. године.

Захтев за уплату треће транше упућен је Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, 4. марта текуће године (додатне ургенције су упућене 7. и 11. марта). Дана 1. априла текуће године Министарство је Црвеном крсту Србије извршило уплату преосталих средстава, у износу од 267.869.410 рсд.

Иако је Министарство за рад запошљавање, борачка и социјална питања, и поред свих ургенција Црвеног крста Србије, каснило са уплатом средстава, Црвени крст Србије је испоштовао све уговорене обавезе према добављачима. Истовремено, седиште Црвеног крста је континуирано радило на прикупљању финансијске документације од организација Црвеног крста на основу чега се приступало и рефундацији средстава које су организације утрошиле за потребе реализације програма Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене.

Дана 2. октобра 2025. године, Црвени крст Србије је Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доставио Наративни и Финансијски извештај, а у вези правдања утрошених средстава и реализације активности дефинисаних Споразумом. Имајући у виду уштеде, приступило се потписивању Анекса 3 и 4 Споразума чиме се омогућила набавка два теретна возила за две организације Црвеног крста које спроводе програм Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене.

Током ове године, као и у протеклој (програмски циклус 2024./25. год.) Црвени крст Србије је имао интензивну и континуирану сарадњу са представницима Министарства. Одржано је више радних састанака. Стручна служба Црвеног крста Србије је, уз значајна ангажовања организација Црвеног крста, правовремено одговарала на све додатне захтеве упућене од стране Министарства како би се превазишли многобројни изазови у реализацији програма дефинисаних Споразумом.

ПРОГРАМ „НАРОДНА КУХИЊА“ **Програмски циклус 2024./25. година**

Укупан број корисника програма Народна кухиња за циклус 2024/25. год. утврђен је на основу података добијених од организација Црвеног крста које спроводе наведени програм. Организације Црвеног крста у сарадњи са релевантним актерима у локалној средини (центар за социјални рад, јединица локалне самоуправе, удружења пензионера, удружења особа са сметњама у развоју, представници месних заједница из удаљених сеоских средина, друго) врше одабир корисника наведених услуга.

Број корисника програма Народна кухиња у поменутом циклусу, у односу на претходни, већи је за 236. Према подацима прикупљеним од стране организација Црвеног крста, седиште је обезбедило 10 основних артикала хране за 32.935 корисника у 77 градова и општина у Србији за период од 9 месеци за циклус реализације у 2024/25. години, као и за још један додатни месец (десети) за 29.665 корисника у 67 средина.

Укупне количине артикала потребних за реализацију програма Народна кухиња у 2024. и 2025. години као и преглед потребних средстава за набавку артикала хране, дефинисани су на основу исказаног укупног броја корисника и стандардизованог норматива по једном кориснику на месечном нивоу и то:

• Брашно	12 кг	• Месне конзерве	3 ком
• Уље	0,5 лит	• Ђувеч	0,4 кг
• Пиринач	0,5 кг	• Грашак	0,3 кг
• Пасуљ	0,5 кг	• Боранија	0,3 кг
• Тестенина	0,5 кг	• Зачин (суш.повр.)	0,1 кг

У буџету су опредељена и средства за покривање трошкова функционисања Народне кухиње и реализације припреме obroка у Бујановцу обзиром да и за циклус 2024./25. година није постигнут договор између локалне самоуправе у Бујановцу и Црвеног крста Бујановац о опредељивању средстава у буџету локалне самоуправе за покривање трошкова реализације поменутог програма, упркос чињеници да Бујановац спада у девастиране средине у којој постоји евидентна потреба за припремом obroка за минимум 1.200 корисника.

Функционисање програма Народна кухиња, у оквиру циклуса 2024./25. год. је одступило од уобичајене динамике. У највећем броју средина реализација Програма је, уз подршку Министарства за рад, запошљавање,

борачка и социјална питања, започета октобра 2024. године. Ипак, мањи број организација Црвеног крста су, услед недостатка појединих артикала хране, кренуле нешто касније са пружањем услуга корисницима програма Народна кухиња. Сходно потписаном Анексу, програмски циклус је завршен 31. августа текуће године. Након тога Црвени крст Србије је Министарству доставио сву потребну документацију у циљу правдања средстава утрошених за услуге и активности које су реализоване сходно Споразуму.

Дана 23. јула Црвени крст Србије је покренуо поступке јавних набавки артикала хране, средстава за хигијену и амбалажних картонских кутија за потребе реализације програма Народна кухиња Црвеног крста и програма Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене. Поступак је покренут иако Министарство није извршило пренос прве транше финансијских средстава сходно Захтеву који је Црвени крст Србије упутио Министарству још 8. маја, а како би се благовремено набавили неопходни артикли за припрему obroка у Народним кухињама и обезбедио континуитет њиховог рада, односно приступило процесу паковања, отпреме и дистрибуције породичних пакета. Јавна набавка је покренута за артикле хране за које није препоручена набавка од Републичке дирекције за робне резерве.

У складу са одредбама Закона о јавним набавкама и роковима које исти прописује, Црвени крст Србије је 12. августа 2024. године донео Одлуку о додели уговора за све артикле који су били предмет јавне набавке, осим оних за које се инсистирало да буду набављени од стране РДРР.

Црвени крст Србије је у више наврата информисао Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања о томе да ће кашњења у набавци артикала, који су неопходни за програм Народна кухиња Црвеног крста и Дистрибуција пакета хране и хигијене за најугроженије становништво у Републици Србији, а које према инструкцији Министарства треба додати од Републичке Дирекције робних резерви, озбиљно угрозити спровођење ових програма у 77 односно 125 средина на територији Републике Србије. Подаци добијени од организација Црвеног крста указивали су на то да значајан број организација није у могућности да спроводи програм НК без недостајућих артикала као и да су организације које реализују поменути програм исцрпеле могућности за даљи рад и поред позајмица недостајућих артикала, у првом реду брашна и уља.

Иако је планирано да артикли: брашно и уље за оба програма; шећер, со и сардина за породичне пакете) буду набављани од РДРР а по доношењу Закључка Владе Републике Србије, то се није десило до дана 30. септембра 2024. године. Имајући у виду интересе материјално најугроженијих корисника услуга Црвеног крста као и проблеме организација Црвеног крста које спроводе претходно наведене програме, седиште Црвени крст Србије је у најкраћем могућем року покренуло отворени поступак јавне набавке добара – недостајућих артикала хране за програм Народна кухиња Црвеног крста и програм Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене. Дана 16. децембра 2024. године, истекао је рок од десет дана од дана објављивања Одлуке о додели уговора, а у ком су могли да се изјаве Захтеви за заштиту права, поводом јавне набавке преосталих артикала хране за програм Народна кухиња и програм Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене. Како није изјављен ниједан Захтев за заштиту права тиме су се стекли услови за закључење Уговора о купопродаји преосталих артикала хране (брашно и уље за народне кухиње, као и брашно, уље, шећер, со и сардине за породичне

пакете). Одмах након потписивања уговора са најповољнијим понуђачима а за потребе набавке недостајућих артикала за програм Народна кухиња направљен је Динамички план дистрибуције брашна и уља. При изради плана дистрибуције приоритет је дат оним организацијама Црвеног крста које су у континуитету спроводиле поменути програм и које су се услед недостатка једног броја артикала у великој мери и финансијски задужиле.

Циклус 2025./26. год.

Дана 12. августа 2024. год. Седиште Црвеног крста Србије је Министарству упутило допис са иницијативом/предлогом за реализацију свих програма и услуга које треба да буду обухваћене Споразумом о сарадњи за циклус 2025./26.

Како у дужем временском периоду није дошло до позитивног одговора од стране релевантних представника Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а по питању потписивања Споразума за циклус 2025./26. год. за сва четири програма, седиште Црвеног крста Србије је приступило изради буџета за програм Народна кухиња којим су обухваћени трошкови набавке 10 артикала хране за 31.525 корисника као и реализације Програма закључно са 31. децембром текуће године. Званичан захтев за потписивање Споразума, са сачињеним буџетом, седиште Црвеног крста Србије је упутило Министарству дана 18. јула 2025. године.

Дана 12. септембра за потребе реализације програма Народна кухиња, у трајању од четири месеца, и то од 1. септембра до 31. децембра 2025. године, представници Црвеног крста Србије и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања потписали су Анекс 2 Споразума о сарадњи чиме су обезбеђени сви потребни предуслови за континуирану реализацију програма Народна кухиња, до краја 2025. године.

Црвени крст Србије се обавезао да Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања достави наративни и финансијски извештај до 31. јануара 2026. године.

Упоредо с тим, дана 9. септембра текуће године седиште упућује нов захтев Министарству, односно доставља пројекцију трошкова који прате реализацију сва четири програма током 2026. год.

У складу са новим подацима, добијеним од организација Црвеног крста, за 2026. год. је планирана реализација програма Народна кухиња у 77 средина, за 31.590 корисника у трајању од 10 месеци као и микродистрибуција 53.000 следовања до најугроженијих породица у 126 средина на територији Републике Србије.

Седиште Црвеног крста Србије је у више наврата добило уверавања од Министарства да ће се благовремено приступити потписивању Споразума о сарадњи за 2026. год. што ће омогућити несметању реализацију програма Народна кухиња, Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене, Опоравак деце из социјално угрожених породица и Пакетић за новорођену бебу.

ПРОГРАМ „ДИСТРИБУЦИЈА ПОРОДИЧНИХ ПАКЕТА ХРАНЕ И ХИГИЈЕНЕ“ **Циклус 2024/25. година**

На основу података добијених од организација Црвеног крста, за потребе реализације програма Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене, седиште Црвеног крста Србије је спровело набавку 59.000 следовања (пакета хране, пакета хигијене и брашна) и то 52.500 следовања за 125 градова и општина друге, треће и четврте групе, ранжираних по степену развијености, 500 за угрожена старија лица и вишечлане породице у Нишу, као и додатних 6.000 следовања за интервентне ситуације.

Имајући у виду последњу важећу Уредбу о утврђивању методологије за израчунавање степена развијености јединица локалних самоуправа, 125 средина припадају другој, трећој и четвртој групи развијености у Србији.

Споразумом је дефинисан садржај пакета хране и хигијене. Породични пакет хране чине следећи артикли:

• Брашно	10 кг	• Месне конзерве	5 ком
• Уље	2 лит	• Рибље конзерве	5 ком
• Пиринач	1 кг	• Паштета у конзерви	5 ком
• Пасуљ	2 кг	• Шећер	2 кг
• Тестенина	1 кг	• Со	1 кг

Породични пакет хигијене садржи:

• Детерџент за веш	3 кг	• Паста за зубе	2 ком
• Детерџ. за судове	1 лит	• Тоалет папир	4 ролне
• Сапун 100 гр	3 ком	• Једнокр. бријачи	5 ком
• Шампон	1 лит	• Пена за бријање	1 ком

Породични пакет хране оквирно тежи 22 килограма, а породични пакет хигијене око 6 килограма, што чини једно следовање помоћи. Једна просечна социјално угрожена породица обухваћена Програмом, на овај начин је подржана са приближно 30 килограма хуманитарне помоћи, док су вишечлане породице (преко 6 чланова домаћинства) добиле два следовања (оквирно 60 килограма основне помоћи у виду хране и хигијене).

На захтев Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Црвени крст Србије је приступио изради динамичких планова дистрибуције и микродистрибуције, артикала хране и пакета хране и хигијене набављених за потребе реализације програма Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене, од централног магацина Црвеног крста Србије до регионалних и даље до магацина организација Црвеног крста.

При сачињавању плана микродистрибуције, организације Црвеног крста су имале у виду своје капацитете за пријем и складиштење пакета као и договоре са релевантним партнерима, посебно у случајевима када организације Црвеног крста не поседују возило или не располажу адекватним возилом за дистрибуцију следовања.

Сви сачињени динамички планови дистрибуције артикала хране и хигијене су благовремено достављани Министарству на сагласност. Према плановима које су сачиниле организације Црвеног крста, микродистрибуција је завршена до краја јуна 2025. године.

Накнадно, на захтев Министарства, Црвени крст Србије је сачинио и Министарству доставио и Динамички план (реализацију) дистрибуције артикала (следовања) за програме Народна кухиња Црвеног крста и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене, за циклус 2023./24. год.

Услед кашњења у набавци недостајућих артикала, из већ раније наведених разлога, настале су промене у вези са набавком картонских амбалажних кутија. Како је поступак јавне набавке картонских амбалажних кутија окончан још у августу 2024. године, уговор о купопродаји наведених Црвени крст Србије није могао да закључи до тренутка док се није дефинисао коначан састав пакета, из разлога што од састава пакета зависе и димензије кутија, а такође и списак артикала који се штампа на кутијама. Обзиром да су истекли рокови важења понуда свих понуђача за картонске кутије, у тренутку када се завршио поступак јавне набавке недостајућих артикала, те их предметна понуда више није обавезивала, са изабраним добављачем за картонске кутије није дошло до закључења Уговора о купопродаји. Разлог за то је промена цена на тржишту. Истог става је био и другорангирани понуђач. Након тога Црвени крст Србије је поново покренуо поступак јавне набавке картонских амбалажних кутија.

По набавци картонских кутија и обављеном паковању, Црвени крст Србије је сукцесивно дистрибуирао следовања (пакет хране, пакет хигијене и брашно) до организација Црвеног крста које су обухваћене програмом Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене. Дистрибуција, до 126 средина је започета дана 23. јануара и завршена 17. марта текуће године. У зависности од пријема следовања, један број организација Црвеног крста је кренуо са микродистрибуцијом почев од дана 18. фебруара 2025. год.

Од 6.000 комада следовања која су набављена за ургентне ситуације, на иницијативу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Сектор за борачку и инвалидску заштиту) средином фебруара дистрибуирана су 370 следовања до следећих организација Црвеног крста: Обреновац (40 комада), Ваљево (190 комада) и Сомбор (140 комада).

Црвени крст Србије је почетком марта ангажовао своје капацитете како би позитивно и ургентно одговорио на молбу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Сектор за борачку и инвалидску заштиту) а поводом доставе 190 следовања (пакет хране, пакет хигијене и брашно) до просторија Црвеног крста Ниш. Тежина једног следовања је око 30 кг (190 следовања - укупно 8 палета). У истом периоду 140 следовања је достављено и у Лозницу. Сва поменута следовања преузела су удружења бораца.

Током јуна седиште Црвеног крста Србије је испоручило 300 следовања Центру за социјални рад у Трговишту. Истог месеца Министарство је од Црвеног крста Србије преузело и по 100 следовања за Црну Траву и Бујановац (укупно 500).

Током јула Министарство је преузело 1.000 следовања као хуманитарну помоћ за општине Куршумлија, Блаце, Прокупље и Житорађа и додатних 17 (у више наврата).

У августу је Министарство преузело 10 следовања а у периоду од 1. до 22. септембра представници Министарства су преузели и додатних 625 следовања. До краја септембра представници Министарства су преузели још 11 следовања.

На упит Министарства, почетком октобра, седиште Црвеног крста Србије је извршило дистрибуцију 200 следовања до Пожаревца.

Имајући у виду завршетак циклуса реализације програма дефинисаних Споразумом о сарадњи (програмски циклус 2024./25. год.), седиште Црвеног

крста Србије је дана 24. јула доставило Министарству предлог за дистрибуцију 3.962 следовања до 36 средина на територији Републике Србије, које спадају у прву групу развијености ("Сл. гласник РС", бр. 104/2014. Уредба). У прилог овом предлогу иде то што се ради о срединама које нису обухваћене програмом Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене, који Црвени крст Србије спроводи уз подршку Министарства, а извесно је да и у овим срединама постоји значајан број породица и појединаца које се континуирано сусрећу са озбиљним егзистенцијалним проблемима. У писаној информацији која је упућена Министарству указано је на то да артиклу пасуљ, који је саставни део пакета хране, у децембру истиче рок за употребу тако да микродистрибуцију следовања односно дистрибуцију до крајњег корисника треба спровести најкасније до краја октобра како би пакети хране били од користи онима којима су и намењени. На предложено није добијена сагласност од стране Министарства већ су уследили горе наведени спорадични захтеви за преузимање следовања.

У тренутку достављања Наративног и Финансијског извештаја Министарству, а у вези правдања утрошених средстава и реализације активности дефинисаних Споразумом, од 6.000 следовања за дистрибуцију је преостало још 3.137. До кашњења у дистрибуцији додатних следовања није дошло услед немара седишта већ из разлога што је план, почетак и ток дистрибуције 6.000 следовања (са логом МИНРЗС на амбалажним кутијама) зависио од инструкција Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

О ефективности у реализацији програма Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене говоре и следећи подаци. Трошкови набавке артикала и реализација услуга по кориснику, за програм Народна кухиња, за период од десет месеци износе 15.441,53 дин. На месечном нивоу ти трошкови су 1.544 дин. а на дневном износе 61,76 дин. по кориснику. Сам оброк без трошкова реализације је око 50 дин. Овде треба указати на то да је кувани оброк, уз пола векне хлеба, најчешће једини оброк који имају корисници поменутог програма. Трошкови набавке следовања - пакет хране, пакет хигијене и брашно, у тежини од око 30 кг. уз трошкове реализације износе 4.515,00 дин. по домаћинству. Вредност пакета, без реализације је 3.923 дин. Уколико је процена да је у просеку петочлано домаћинство, вредност пакета по кориснику је 903 дин.

Циклус 2025./26. год.

Седиште Црвеног крста Србије је прикупило податке о броју следовања потребних за реализацију програма Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене током 2026. год. Направљена је и пројекција трошкова набавке артикала хране и хигијене који су саставни део следовања, као и реализације овог програма. Ови подаци су коришћени за потребе израде буџета за 2026. год.

Анекси Споразума о сарадњи 001568855 2024 од 29. априла 2024.

Анекс 1 Споразума потписан је 6. децембра 2024. године. Сходно изменама, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

определило је Црвеном крсту Србије 737.869.410,00 динара за реализацију програма дефинисаних Споразумом.

Дана 12. септембра за потребе реализације програма Народна кухиња у трајању од четири месеца, и то од 1. септембра до 31. децембра 2025. године, представници Црвеног крста Србије и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања потписали су Анекс 2 Споразума о сарадњи чиме су обезбеђени сви потребни предуслови за континуирану реализацију програма Народна кухиња, до краја 2025. године.

Анекс 3 Споразума потписан је дана 7. новембра 2025. године. Према Анексу 3 Споразума, Црвени крст Србије је без одлагања приступио реализацији договореног, односно дистрибуцији следовања преосталих по завршетку програмског циклуса 2024./25. год. и покретању поступка ЈН чији је предмет куповина једног теретног возила за потребе даљег унапређења програма Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене, које Црвени крст Србије спроводи у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Након спроведеног поступка јавне набавке, дана 27. новембра седиште Црвеног крста је добило једну понуду за набавку теретног возила, опредељеног Црвеном крсту Мајданпек.

По реализацији програмског циклуса 2024./25. год. остало је неутрошених 5.060.798,93 рсд. Како укупни трошкови дистрибуције преосталих следовања и набавке теретног возила (дефинисано Анексом 3) износе 3,084,935.14 рсд на располагању је остао износ од 1.975.863,79 рсд. Уз неутрошена средства у висини од 541.800,00 дин. а након спроведеног програма Опоравак деце из социјално угрожених породица, средином децембра 2025. год. укупан износ уштеђених средстава износио је 2,517,663.79 дин.

Извештај о реализацији активности прецизираних Анексом 3 Споразума и правдање утрошених средстава, седиште ЦКС је доставило Министарству дана 16. децембра 2025. године.

Након тога, на предлог Црвеног крста Србије Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је донело одлуку да се преостала средстава у износу од 2,517,663.79 дин. утроше за набавку још једног теретног возила. Тим поводом, дана 29. децембра у просторијама Министарства, потписан је Анекс 4 Основног споразума.

Претходно наведеном износу седиште Црвеног крста Србије је придодало недостајућа средства што је омогућило да се уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања набави возило за Црвени крст Медвеђа.

Набавка два теретна возила ће допринети још ефикаснијем одговору Црвеног крста Мајданпек и Црвеног крста Медвеђа на потребе корисника услуга програма Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене.

Како је седиште Црвеног крста Србије благовремено извршило све потребне припреме, плаћање и преузимање теретног возила реализовано је одмах након потписивања Анекса 4.

Црвени крст Србије ће наративни извештај и правдање утрошених средстава доставити Министарству почетком наредне године.

ПРОГРАМ ОПОРАВАК ДЕЦЕ ИЗ СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНИХ ПОРОДИЦА

Споразумом о сарадњи за циклус 2024./25. год. планирана је реализација програма Опоравак деце из социјално угрожених породица у Дечјем одмаралишту Црвеног крста Србије у Баошићима и одмаралиштима Црвеног крста: Александровац, Бачка Паланка, Београд, Вршац, Ниш и Сомбор. Црвени крст Србије се Споразумом обавезао да уз финансијску подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања организује опоравак за минимум 1.034 социјално угрожене деце у Дечјем одмаралишту Црвеног крста Србије у Баошићима и у одмаралиштима претходно наведених организација Црвеног крста. Током лета 2024. год. опоравком је било обухваћено 1.114 деце (80 више него што је Споразумом предвиђено) из 58 градова / општина.

ПРИПРЕМА И РЕАЛИЗАЦИЈА:

Како Црвени крст Србије и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања нису благовремено приступили потписивању Споразума о сарадњи за циклус 2025/26. год. којим би била планирана и реализација програма Опоравак деце, Црвени крст Србије је дана 15. априла текуће године доставио Министарству предлог Програма и Споразума о сарадњи како би се по усвајању и потписивању ових докумената без одлагања приступило припремама које су од значаја за успешну реализацију програма Опоравак деце из социјално угрожених породица током лета 2025. год.

После више разговора обављених путем телефона и састанака на којима су представници седишта и Министарства разматрали целокупну документацију која је достављена Министарству, неколико пута се приступало ревидирању предложеног буџета. Споразум је потписан дана 4. јула чиме су се створили предуслови да током овог лета 400 деце из социјално угрожених породица буде упућено на опоравак у Дечје одмаралиште Црвеног крста Србије у Баошићима.

Након потписивања наведеног документа, седиште Црвеног крста Србије је организовало програм Опоравак деце из социјално угрожених породица и Школу подмлатка Црвеног крста Србије у Дечјем одмаралишту Црвеног крста Србије у Баошићима.

Уз финансијску подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Црвени крст Србије је наведеним програмом обухватио 386 деце из социјално угрожених породица из 17 средина (Аранђеловац, Баточина, Бољевац, Брус, Горњи Милановац, Житиште, Житорађа, Краљево, Мали Иђош, Мајданпек, Нова Црња, Панчево, Пландиште, Сомбор, Топола, Ћићевац и Ужице). Прва група деце је кренула на пут два дана након потписивања Споразума, захваљујући томе што је седиште Црвеног крста кренуло са припремама и пре потписивања поменутог документа. Доброј организацији и реализацији овог програма изузетан допринос су дале организације Црвеног крста које су током лета биле обухваћене поменутим програмом и које су одреаговале у најкраћем могућем року.

Додатно, уз сарадњу са компанијом ЈУБ, седиште Црвеног крста Србије је на опоравак у Дечје одмаралиште у Баошићима упутило још 30 деце из социјално угрожених породица из Београда.

Организације Црвеног крста су располагале инструкцијама о начину одабира деце обухваћене Програмом. Приоритет су имала деца из породица

које се налазе у стању континуиране социјалне потребе (деца корисници програма Народна кухиња и Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене).

Програм Опоравак социјално угрожене деце подразумева организовани десетодневни боравак у одмаралиштима Црвеног крста оне деце која су из породица којима је потребна подршка друштва како би достигле минимум социјалне и економске сигурности.

Боравак деце у објектима Црвеног крста разликује се од боравка у другим одмаралиштима из следећих разлога:

- деца су под вишеструким сталним надзором професионалних васпитача, лекара педијатра, особља Црвеног крста, младих волонтера, као и целокупно ангажованог особља у одмаралиштима;
- сви сарадници који се ангажују за потребе реализације опоравка су сензибилисани на специфичности услова у којима одрастају деца која се упућују на опоравак;
- целокупно време боравка деце смислено је организовано како би се остварила социјална, психолошка и едукативна функција програма опоравка (Летња школа подмлатка Црвеног крста);
- поред едукативних интерактивних активности, едуковани млади волонтери Црвеног крста сваког дана организују забавни вечерњи програм за децу.

РАД СА ДЕЦОМ (ЕДУКАТИВНЕ/ИНТЕРАКТИВНЕ АКТИВНОСТИ)

Програм рада Летње школе подмлатка прилагођен је узрасту и интересовањима деце, а реализује се кроз три сегмента:

- "Црвени крст и ја" (усвајање знања о вредностима које промовише и заступа Црвени крст и значају хуманитарног рада);
- Тематске радионице из различитих области деловања Црвеног крста;
- Вечерњи - забавни програм.

Концепт Летње школе обухвата едукативни програм за децу који укључује релевантне теме из следећих области рада Црвеног крста: Ширење знања о вредностима које промовише и заступа Црвени крст, Указивање прве помоћи, Реалистички приказ повреда, стања и обољења, Промоција хуманих вредности – смањивање насиља међу децом и младима, Превенција трговине људима, и Промоција здравијих животних стилова.

Поред тога, организује се и програм додатних радионица за децу из области ликовног, музичког и драмског стваралаштва, затим фолклора, новинарства, енглеског језика и других области које одговарају интересовањима деце, а саме радионице тематски обрађују и вредности које промовише Црвени крст и/или су у служби целокупне реализације програма Летње школе подмлатка. Свака радионица има свој детаљан програм који је прилагођен узрасту деце. Летња школа подмлатка укључује и вечерњи забавни програм едукативног карактера у коме деца учествују и имају прилику да пред вршњацима прикажу своје вештине и таленте.

Летњу школу подмлатка припремају и реализују млади волонтери Црвеног крста који су претходно обучени према посебним програмима обуке и који имају одговарајуће искуство у реализацији едукативних садржаја са децом, иначе студенти Медицинског, Филозофског, Дефектолошког, Филолошког факултета, Факултета политичких наука и других факултета, виших школа,

ређе и виших разреда средњих школа и то из различитих градова и општина у Србији.

Током овог лета, Летњу школу подмлатка реализовало је 45 волонтера, узраста од 15 до 24 године, из 12 организација Црвеног крста (Вождовац, Стари град, Краљево, Врање, Земун, Неготин, Аранђеловац, Суботица, Зрењанин, Ковин, Сремска Митровица и Нови Сад).

АКЦИЈА „ПАКЕТ ЗА НОВОРОЂЕНУ БЕБУ“

Седиште Црвеног крста Србије је почетком 2025. год. започело припреме од значаја за успешну реализацију програма „Пакет за новорођену бебу“. Реализована је набавка пакета добродошлице за све бебе рођене у Недељи Црвеног крста (циклус 2024./2025. година).

У намери да поменути акцију спроведемо на јединствен начин, седиште Црвеног крста Србије је почетком априла припремило допис за породилишта и позивна писма за породиље које ће родити бебе у породилиштима на територији Републике Србије, а током Недеље Црвеног крста. Допис намењен породилиштима достављен је на мејл адресе поменутих здравствених установа али и на адресе организација Црвеног крста у срединама где функционишу породилишта.

И у овој акцији, као и у многим другим акцијама које спроводе организације Црвеног крста, уз координацију од стране виших нивоа организовања у Црвеном крсту, постоје и специфичности у раду које су и овом приликом биле уважене од стране седишта Црвеног крста Србије. Неке од тих специфичности се огледају у томе да организације Црвеног крста, у срединама у којима постоје породилишта, добију информације од здравствених установа о свим породиљама, односно бебама које су током Недеље Црвеног крста рођене у том породилишту, па и породиљама које су из других средина и бебама које ће живети (бити пријављене) на територији других општина. Добра сарадња између организација Црвеног крста и породилишта резултира тиме да те организације Црвеног крста такве податке благовремено проследи оним организацијама које могу очекивати да им се јаве родитељи који остварују право на симболичан поклон који се припрема за потребе акције „Пакет за новорођену бебу“.

По добијању информација односно података о броју новорођенчади на територији града/општине, као и након исказане жеље од стране родитеља беба рођених у Недељи Црвеног крста да приме симболичне поклоне, организације Црвеног крста достављају информацију (требовање) седишту Црвеног крста Србије о броју пакета који је од значаја за успешну реализацију поменуте акције на локалном нивоу.

Акција „Пакет за новорођену бебу“ је конципирана тако да све бебе рођене у Недељи Црвеног крста, као и њихови родитељи, буду обрадовани симболичним поклоном добродошлице који уз пригодне беби артикле (торба за бебе, портикле, беби боди, лежеће јастуче, прекривач, капица за бебе) садржи и штампани материјал креиран од стране Црвеног крста Србије и то „Радосницу“ и „Бебин водич за родитеље почетнике“.

Организације Црвеног крста поводом спровођења ове акције, сваке године иницирају акције солидарности којима позивају друштвено одговорне компаније и појединце да узму учешће у акцији и дају допринос обезбеђивањем донација па у зависности од одзива, стандардни пакети су обогаћени и

додатним артиклима који су намењени бебама. У том смислу је од посебног значаја сарадња са релевантним секретаријатима и јединицама локалне самоуправе. Ова пракса је посебно присутна у срединама на територији Војводине. Црвени крст Војводине се у том смислу и додатно ангажује како би стандардни пакети намењени породицама беба и бебама рођеним у Недеље Црвеног крста били садржајнији.

Седиште Црвеног крста препознаје потребу да што већи број организација Црвеног крста буде укључен у спровођење акције „Пакет за новорођену бебу“ јер ова акција, која се организује поводом најрадоснијих породичних збивања, може допринети бољем промовисању и позиционирању Црвеног крста. Тежња нам је да се избегне пракса, која постоји у неким срединама, да се реализација ове акције сведе на контакт између породилишта и организација Црвеног крста на територији где породилишта егзистирају и функционишу. Акцију „Пакет за новорођену бебу“ видимо као успостављање контакта између родитеља беба рођених током Недеље Црвеног крста и волонтера и особа професионално ангажованих у Црвеном крсту или као наставак добре сарадње и комуникације између тих родитеља и представника Црвеног крста. Један број организација улаже и додатне напоре тако што пакете доставља на адресу родитеља беба рођених током Недеље Црвеног крста и на тај начин исказује посебну бригу и пажњу и према члановима друштвене заједнице који нису обухваћени услугама које спадају у ред подршке особама са израженим егзистенцијалним проблемима.

Акцију „Пакет за новорођену бебу“, током 2025. год. реализовале су 144 организације Црвеног крста које су уручиле 943 пакета породицама које су добиле новорођенче у оквиру Недеље Црвеног крста.

ДРУГЕ СОЦИЈАЛНО ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ (ДОНАЦИЈЕ)

У оквиру редовних активности Црвеног крста на развоју солидарности међу људима, у извештајном периоду су покренути, реализовани или су још увек у различитим фазама реализације следећи пројекти и донације:

- ДМ дрогерија („DM drogerie markt“) – реализација у току
Сврха: набавка додатних артикала хране за програм Народна кухиња
Број обухваћених средина/ОЦК: 73
Вредност донације: 7.405.488 рсд.
- Лидл (донација из 2024. год.) – реализовано у 2025. год.
Сврха: набавка додатних артикала хране за програм Народна кухиња
Број обухваћених средина/ОЦК: 4 (Аранђеловац, Кикинда, Бачка Паланка, Пожега)
Вредност донације: 1.800.000,00 рсд.
- Лидл – реализовано
Сврха: набавка додатних артикала хране (свеже воће и поврће) за програм Народна кухиња и пакети хране за социјално угрожене појединце/породице
Број обухваћених средина/ОЦК: 39 (свеже воће и поврће) и 34 пакети хране
Количина: 20 тона и 411 кг свежег воћа и поврћа, 4000 пакета хране
- Лидл – реализација у току
Сврха: донација опреме за програм Народна кухиња
Планиран број обухваћених средина/ОЦК: 4

- Вредност донације: 2.000.000,00 рсд.
- Барлан С&М (Кока - Кола) – донације из 2024. год. реализовано у 2025. год.
Сврха: донација 500 пакета хране за социјално угрожене породице
Број обухваћених средина/ОЦК: 22 (Суботица, Врбас, Пожаревац, Чачак, Ужице и 17 из Београда)
Вредност донације: РСД 2.000.000,00 рсд
 - Барлан С&М (Кока - Кола) – реализација у току
Сврха: донација пакета хране за социјално угрожене породице
Планиран број обухваћених средина/ОЦК: 22
Вредност донације: РСД 3.500.000,00 рсд
 - Компанија ЈУБ доо - реализовано
Сврха: подршка програму Опоравак деце из социјално угрожених породица
Обухват: 30 деце из Београда
Вредност донације: 1.161.000,00 рсд
 - Донација грађана - реализовано
Сврха: подршка програму Опоравак деце из социјално угрожених породица
Обухват: 20 деце из установе социјалне заштите из Ниша
Вредност донације: 465.500 рсд
 - Министарство правде - Дирекција за управљање одузетом имовином - реализовано
Сврха: подршка најугроженијим грађанима у градовима и општинама у Србији
Број обухваћених средина/ОЦК: 47
Количина: 7.257 различитих артикала одеће и обуће
 - ЛЦ Ваикики - реализовано
Сврха: подршка најугроженијим грађанима у градовима и општинама у Србији
Количина: 41.633 различитих артикала одеће
Број обухваћених средина/ОЦК: 47
Вредност донације: 25.881.847,94 рсд
 - ЛЦ Ваикики – реализовано
Сврха: подршка најугроженијим грађанима у градовима и општинама у Србији
Количина: 30.450 различитих артикала одеће
Број обухваћених средина/ОЦК: 60
Вредност донације: 20.573.917,30 рсд.
 - ЛЦ Ваикики – у току је реализација
Сврха: подршка најугроженијим грађанима у градовима и општинама у Србији
Количина: 11.005 различитих артикала одеће
Вредност донације: 11.831.751,31 рсд.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив)	Јединица мере	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број организација Црвеног крста које спроводе програм Народна кухиња	организација Црвеног крста	77	77 (100%)
Број корисника за које је обезбеђен кувани дневни оброк	особа	33.000	30.566 (92.62%)
Број припремљених и дистрибуираних obroка у програму Народна кухиња	оброк	5.500.000	5.578.272 (101.42%)
Број организација Црвеног крста које континуирано прикупљају и дистрибуирају помоћ у виду артикала хране и хигијене, одеће и обуће и осталог из локалних, сопствених или донаторских извора	организација Црвеног крста	160	156 (97.50%)
Количина дистрибуиране помоћи у виду артикала хране, прикупљене кроз континуиране акције солидарности	тона	2.353	1.337 (56.82%)
Количина дистрибуиране помоћи у виду артикала хигијене у тонама, прикупљене кроз континуиране акције солидарности	тона	443	161 (36.34%)
Количина дистрибуиране помоћи у виду одеће и обуће, прикупљене кроз континуиране акције солидарности	тона	668	706 (105.69%)
Количина дистрибуиране остале врсте помоћи (намештај, кућни апарати, помагала и др.) у тонама, прикупљене кроз континуиране акције солидарности	тона	1.880	389 (20.69%)
Број појединаца обухваћених подршком у виду пакета помоћи хране и хигијене одеће и обуће и осталог из локалних сопствених и донаторских извора	особа	242.000	229.359 (94.78%)
Количина прикупљене и расподељене помоћи (Месец солидарности)	тона	171	120 (70.18%)
Број појединаца обухваћених помоћи прикупљене у оквиру месеца солидарности	особа	30.000	31.193 (103.98%)

Број организација које спроводе програм помоћи у виду породичних пакета за најугроженије грађане (обезбеђена са националног нивоа)	организација Црвеног крста	126	126 (100%)
Број појединаца обухваћених програмом Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене за најугроженије породице	особа	102.000	119.442
Број организација Црвеног крста које спроводе програм помоћи у виду породичних пакета хране и хигијене за најугроженије грађане, обезбеђених из локалних и виших нивоа (градова и општина, покрајисног нивоа КиМ и Војводине и нивоа града Београда)	организација Црвеног крста	183	159 (86.89%)
Број појединаца обухваћених програмом Дистрибуција породичних пакета хране и хигијене за најугроженије грађане обезбеђених из локалних и виших нивоа	особа	170.000	111.811 (65.77%)
Број организација Црвеног крста које организују програм Опоравак деце	организација Црвеног крста	80	98 (122.50%)
Број деце за коју је обезбеђен опоравак	особа	2.000	1.923 (96.15%)
Број организација Црвеног крста које спроводе акцију "Један пакетић, много љубави"	организација Црвеног крста	130	130 (100%)
Број обезбеђених и подељених новогодишњих пакетића	комад	45.000	32.259 (71.69%)
Број организација Црвеног крста које спроводе акцију "Пакет за новорођену бебу"	организација Црвеног крста	125	144 (115.20%)
Број обезбеђених пакета за новорођене бебе	комад	1.200	943 (78.58%)

ПРОГРАМ БРИГЕ О СТАРИЈИМА

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 9. став 1, 4. и 7, члан 14. став 2.)

Активности су се одвијале у складу са Мадридским планом акције усвојеним на Министарској конференцији 2002. године, Леонском декларацијом усвојеном новембра 2007. године, Бечком декларацијом усвојеном у септембру 2012. године и Лисабонском декларацијом усвојеном у септембру 2017. године и Римском декларацијом усвојеном у септембру 2022. године, Стратегијом за родну равноправност, Стратегијом за превенцију и контролу хроничних незаразних болести у Републици Србији, Стратегијом за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године, Стратегијом активног и здравог старења за период 2024-2030, Стратегијом деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022–2026. године, Законом о забрани дискриминације.

Демографске промене у 21. веку карактерише убрзано старење популације, које је присутно како у развијеним тако и у земљама у развоју. Глобално гледано број старијих особа у популацији се повећава. Данас у свету је преко 962 милиона људи старијих од 60 година, а до 2050. године тај број ће се повећати на преко 2,1 милијарду. Србија се налази у поодмаклој фази демографског старења; према подацима Републичког завода за статистику 22,10% становника Србије је старије од 65 година. Пројекције показују да ће до 2050. године 32,3% становника Србије бити старије од 60 година. У циљу да одговори на изазове демографског старења који укључује не само повећање броја старијих у популацији, већ и миграције становништва, промену структуре породице Црвени крст Србије у свом раду развија различите програме намењене старијим женама и мушкарцима, али такође мотивише старије суграђане да инвестирају у здраво старење и да постану активни чланови друштва, водећи рачуна да међугенерациска солидарност буде саставни део активности и програма.

У Програму бриге о старијима Црвени крст користи широке могућности за реализацију различитих активности. Разноврсне активности које Црвени крст Србије спроводи су:

- здравствено-превентивне и едукативне активности,
- помоћ у кући,
- психосоцијална подршка,
- подршка неформалним неговатељима,
- превенција насиља над старијим особама,
- клупске активности/ активности у дневном центру,
- групе самопомоћи.

Током 2025. године реализован је општи циљ Програма подршке старијим особама водећи рачуна о свим здравственим и социјалним изазовима са којима су се старије особе суочавале:

- Повећање здравствене и социјалне сигурности старијих особа, Црвени крст Србије је овај циљ успео да оствари ангажовањем волонтера и запослених у пружању помоћи старијим особама водећи рачуна да нико

не буде заборављен и остављен без помоћи. Поред пружања помоћи старије особе су информисане о здравим стиливима живота, мерама унапређења здравља, о потенцијалним ризицима по здравље током ниских и високих температура и потребним хигијенским навикама, као и о значају сезонске вакцинације;

Специфични циљеви:

- Да старије особе остану што дуже у свом окружењу, у својој кући и стану, као и да се мотивишу да што дуже користе своје физичке и менталне потенцијале те да се на тај начин умањи потреба за разним видовима институционалне помоћи старијим лицима;
- Јавно заговарање за смањење сиромаштва у старости и смањење дискриминације и насиља над старијим особама, промовисање позитивне слике у друштву о старијим женама и мушкарцима;
- Оснаживање старијих особа да постану активнији учесници живота у заједници, како би се повећала њихова социјална укљученост и смањила изолација и усамљеност и потенцијални ризик од депресије;
- Јачање међугенерациске сарадње у друштву чиме се подстиче солидарност унутар и између генерација;
- Оснаживање чланова породице (неформалних, породичних неговатеља) за самопомоћ и помоћ, као и пружање квалитетније бриге и неге старијим особама и особама са инвалидитетом и тиме умањи ризик терета неге који доводи до синдрома сагоревања код неформалних неговатеља.

Компонента 1. Да старије особе остану што дуже у свом окружењу, као и да се мотивишу да што дуже користе своје физичке и менталне потенцијале и да се на тај начин умањи потреба за разним видовима институционалне помоћи старијим лицима

Реализоване су активности Програма бриге о старијима у свим организацијама Црвеног крста у градовима и општинама кроз услуге помоћи у кући које пружају обучени волонтери и професионални сарадници (укључује здравствено - превентивне активности, психолошку прву помоћ, психосоцијалну подршку, помоћ у одржавању куће, личне хигијене и хигијене домаћинства, помоћ у остваривању права, едукације за узајамну помоћ и самопомоћ, транспорт корисника и активно укључивање старијих у живот заједнице). Укупно је 7,977 старијих особа укључено у програм.

У четири општине у Србији реализоване су уобичајене услуге дневних центара за старије (Црвени крст Крагујевац, Црвени крст Пирот, Црвени крст Инђија и Црвени крст Сомбор).

У укупно 33 организације Црвеног крста постоје Клубови за старије особе са 1.862 корисника.

Компонента 2. Јавно заговарање за смањење сиромаштва у старости и смањење дискриминације и насиља над старијим особама

Организације Црвеног крста обележиле су **15. јун Међународни дан борбе против дискриминације и насиља над старијима**. Црвени крст Србије је прва организација која је овај датум обележила и која је пионир у превенцији насиља над старијим особама. Укупно 72 организације обележило је овај датум

различitim активностима које су биле усмерене на сензибилизацију јавности и самих старијих особа о ризику од насиља над старијима, које представља друштвени и јавно-здравствени проблем. Организације Црвеног крста Србије су старијим особама, али и представницима свих генерација, делили брошуре које садрже поруке како препознати насиље, како се заштитити и коме пријавити насиље. Многе организације нису пропустиле прилику да у оквиру ових активности промовишу значај међугенерациске сарадње. Ове године посебан акценат био је на насиљу у институцијама.

Организације Црвеног крста широм Србије обележиле су **1. октобар – Међународни дан старијих особа**, са фокусом на **промоцију здравог старења и међугенерациске сарадње**. Укупно **115 организација** реализовало је разноврсне активности: делиле су се информативне брошуре, одржане су радионице, разговори и дружења која повезују млађе и старије генерације. Акценат је био на подстицању активног и сигурног старења, јачању међугенерациских веза и оснаживању старијих особа да активно учествују у свакодневном животу. Ове активности показују да старост није препрека за укљученост у друштво, већ прилика за учење, дружење и заједничко деловање различитих генерација.

Компонента 3. Оснаживање старијих како би постали активни учесници живота у заједници и како би се повећала социјална укљученост ове узрасне групе

Развијено је 43 група самопомоћи старијих у 22 општине у Србији. У групе самопомоћи укључено 494 старијих активних суграђана. Током пандемије Ковид-19 вируса, групе самопомоћи су се трансформисале у телефонске групе самопомоћи и телефонске кругове, којима су старије особе пружале подршку једни другима, а са друге стране спајале институције са старијима особама које су имале неке здравствене или социјалне правно формалне потребе. Сада се ови телефонски кругови практикују у случају екстремних температура како би старији остали укључени у редовне активности. Ове групе пружају могућност за заговарање, за учење, али и за подршку и заједничке забавне активности.

Активности седишта Црвеног крста Србије:

- Координација рада и усмеравање реализације активности на Програму бриге о старијима у организацијама Црвеног крста;
- Координација рада и усмеравање реализације активности у оквиру група самопомоћи у организацијама Црвеног крста;
- Координација рада мреже ХуманаС (16 организација цивилног друштва које се баве питањима старијих); Мрежа ХуманаС ове године обележила је 20 година свог постојања;
- Пројекти:

Пројекат под називом „**Старење против машинерије – Age Against The Machine**“, Црвени крст Србије реализује уз подршку Европске уније кроз програм CERV – Мрежа градова, Министарства културе Републике Србије и Града Новог Сада, са циљем промовисања међугенерациске солидарности, борбе против еџизма и повећања видљивости старијих особа у културном и јавном животу заједнице. Пројекат се реализује у сарадњи са Фондацијом „Нови Сад – Европска престоница културе“. Општи циљ пројекта „Age Against

The Machine“ је повећање свести, знања и интересовања грађана/ки као и доносиоца одлука у вези са старењем и положајем старијих особа у савременом друштву. Пројекат се бави темом старосне дискриминације, односно борбом против старосне дискриминације и насиља над старијим особама, а такође има за циљ да створи међународну мрежу од пет градова који ће јавно заговорати борбу против „ејџизма“, користећи комбинацију различитих партиципативних примењених позоришних методологија. Кроз пројекат „Age Against The Machine“- „Старење против машинерије“ посебно ће се истражити и преиспитати постојеће дискриминаторне праксе које постоје и које су усмерене на старије грађане/ке у различитим областима и фазама живота, а посебан акценат биће стављен на старије жене. У пројекат су укључена позоришта из Данске, Португалије, Италије, Пољске и Холандије. Важан партнер на пројекту је Црвени крст Србије, а његови стручни сарадници су експертска подршка свим партнерима у истраживачком процесу у вези са темама „ејџизма“, које се односе на различите облике структуралне дискриминације, што укључује и преиспитивање постојећих законских регулатива у Европи и партнерским земљама.

У оквиру пројекта **Age Against the Machine**, од 10. до 13. априла 2025. године одржан је други међународни позоришни фестивал. Овај фестивал одржао се у италијанском граду Кунео, у организацији партнерског театра Диспари Театро. Фестивал је уједно обележио и свечано отварање новог културног поглавља некадашње цркве Chiesa di Santa Chiara, која је, након престанка верских обреда, трајно уступљена Диспари Театру и трансформисана у савремени сценски простор. Пројекат се представио интерактивном, међугенерациском представом **“Чекајући кишу”**, у продукцији Трупe Држ’ не дај, представа се састоји из шест прича о ејџизму. Међу присутнима био је и градоначелник Кунеа, који је изразио велико поштовање за уметнички израз и снажну друштвену поруку коју представа носи. Након извођења уследио је разговор са публиком, у којем су отворене кључне теме везане за дискриминацију старијих особа – ејџизам – као и изазови са којима се старије генерације суочавају у различитим друштвеним контекстима.

У португалском граду Евора, од 9. до 14. јуна 2025. године, **одржан је трећи међународни позоришни фестивал** у оквиру европског пројекта **Age Against the Machine**. Фестивал је организовао Универзитет из Еворе и окупио друштвено ангажована позоришта из више европских земаља – Португала, Италије, Данске, Пољске и Србије – која су се кроз уметнички израз бавила темом ејџизма, једног од најраспрострањенијих, али често непрепознатих облика дискриминације. Ејџизам – предрасуде и стереотипи засновани на старости – не представља само ризик за појаву насиља над старијима, већ и препреку за изградњу кохезивног друштва у којем све генерације имају подједнако место, глас и достојанство. Управо кроз уметност и дијалог, фестивал је понудио простор за размену искустава, осетљивост на тему и оснаживање међугенерациске солидарности. Као и на ранијим фестивалима представа **“Чекајући кишу”** изазвала је снажне емоције и отворила дискусију са публиком о изазовима старења у савременим друштвима, али и о неопходности међугенерациског разумевања и сарадње. Ово фестивалско издање представља важан корак у подизању свести о дискриминацији старијих особа и подсећа на потребу да култура и уметност постану глас оних који су често невидљиви у јавном простору.

Четврти фестивал у оквиру пројекта одржан је од **24. до 28. августа 2025. године** у пољском граду **Гољенов**, у организацији партнерског **Брама Театра**. Фестивал је обухватио богат уметнички програм, посебно значајан део фестивала била је **радионица посвећена ејџизму**, где се дискутовало о томе како се дискриминација старијих особа испољава, али и на који начин је доживљавамо – у приватном, породичном и ширем друштвеном контексту. Радионици је присуствовала и **представница пољског парламента**, наглашавајући важност препознавања и разумевања ејџизма као озбиљног друштвеног проблема.

У периоду од 16. до 18. октобра 2025. године, Новосадско позориште – Újvidéki Színház било је домаћин Међународног позоришног фестивала **„Безвремени“**, првог у Србији посвећеног дискриминацији старијих особа и феномену ејџизма. Фестивал је реализован у оквиру европског пројекта *Age Against the Machine*, који води Фондација „Нови Сад – Европска престоница културе“, уз partnere Црвени крст Србије и Трупу „Држ’ не дај“. Током три фестивалска дана приказано је шест представа из Србије, Португала, Данске, Италије и Пољске, а свака је била праћена разговором са публиком. Ти разговори отворили су простор за дијалог о томе како се предрасуде и стереотипи према старијима манифестују у свакодневном животу, али и како се могу превазилазити кроз уметност, емпатију и међугенерациску сарадњу. Кроз сценске форме попут представа „Не заборави ме!“, „Старије жене? Ко то каже? Још увек смо овде!“, „Усамљеност је застрашујућа“, „Чекајући кишу: ејџизам у шест слика“, „Испреплетена права“ и „Тело“, уметници су на упечатљив начин приказали изазове са којима се старији суочавају – од деменције и усамљености до родне неправедности, запошљавања и права на достојанствено старење. Посебно су истакнути позитивни примери интергенерациског дијалога и солидарности, као и уметност као алат за разбијање предрасуда. Фестивал је показао да ејџизам – дискриминација на основу старосне доби – није само питање старијих, већ друштва у целини, јер, како подсећа Светска здравствена организација, сви старимо и свако од нас може бити погођен овим обликом неједнакости. Поред богатог позоришног програма, организована је и интерактивна ДЈ радионица „Од грамофона до смартфона“, која је окупила учеснике различитих генерација у заједничком учењу, стварању и дружењу. **Подршку Фестивалу пружили су и волонтери Црвеног крста Новог Сада који су практично представили међугенерациску сарадњу на делу.** Фестивал „Безвремени“ још једном је потврдио да уметност може бити снажан катализатор друштвених промена, инспиришући заједницу да размишља, саосећа и гради свет у којем су достојанство, солидарност и праведност свих генерација заједничке вредности.

У Народном позоришту „Тоша Јовановић“ у Зрењанину, 19. новембра 2025. године, одржана је интерактивна представа **„Чекајући кишу“**, праћена **Друштвеним дијалогом** посвећеним положају старијих особа и унапређењу њихових права. Догађај је реализовало **Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог Републике Србије** у сарадњи са Фондацијом „Нови Сад – Европска престоница културе“ и Црвеним крстом Србије, уз подршку Министарства за рад, социјална питања, здравље, негу и заштиту потрошача Републике Аустрије и Популационог фонда Уједињених нација (УНФПА) у Србији. Представа „Чекајући кишу“, кроз савремени позоришни израз отворила је питања ејџизма, друштвене

одговорности и међугенерациске солидарности, подстичући публику на размишљање о сопственим ставовима према старењу и старијим особама. Након извођења представе одржан је **Друштвени дијалог**, који су водили **Александар Радосављевић, помоћник министра за људска и мањинска права и друштвени дијалог, и представник Црвеног крста Србије**. У разговору су учествовали представници локалне самоуправе, институција, организација цивилног друштва, као и културних и образовних установа. Посебну подршку реализацији догађаја пружио је Црвени крст Зрењанин, заједно са својим младим волонтерима, чији је допринос омогућио да се пренесе снажна порука солидарности и међугенерациске сарадње.

Завршна конференција европског пројекта “Age Against the Machine” одржана је у Београду, окупивши 105 учесника, представнике организација цивилног друштва, културног сектора, истраживаче, уметнике, и међународне партнере из Србије, Данске, Италије, Португалије и Пољске. Током конференције истакнуто је да ејџизам остаје један од најраспрострањенијих, али и најмање препознатих облика дискриминације у Европи, често нормализован кроз језик, хумор, медијске наративе и јавне политике. Посебно је наглашено да се против ејџизма не може борити искључиво статистиком и стратегијама, већ да су неопходни емоционални ангажман, дијалог и непосредно искуство. У оквиру пројекта, старије особе нису биле само тема, већ активни учесници – аутори, извођачи и носиоци порука – заједно са млађим генерацијама, чиме је додатно оснажен међугенерациски дијалог и разумевање. Посебан део конференције био је посвећен представљању методологије, достигнутих циљева. Представљени су и резултати истраживања заснованог на алатима Светске здравствене организације (WHO). Током завршне конференције пројекта *Age Against the Machine* учествовали су представници партнерских организација и уметничких колектива из више европских земаља. Учествовали су креатори и координатори пројекта Бранка Бајић и Лазар Јованов који су представили достигнуће пројекта и његов значај. На конференцији су учествовали и представници Dispari Teatro из Италије, Nordisk Teaterlaboratorium из Данске, Универзитета у Евори из Португалије и Teatr Brama из Пољске. Завршна конференција пројекта *Age Against the Machine* послата је као порука да ејџизам није непроменљив, већ научен образац који се може разграђивати кроз комбинацију уметности, истраживања и јавних политика. Истакнута је потреба да се овакви приступи наставе и даље развијају, уз активно укључивање организација цивилног друштва, институција и доносилаца одлука.

Пројект „**Смањење дигиталног јаза**“, који Црвени крст Србије спроводи од 1. априла 2024. године у оквиру програма „**ПРО – Локално управљање за људе и природу**“, заједнички реализују агенције Уједињених нација у Србији – **УНОПС, УНИЦЕФ, УНФПА и УНЕП**, у сарадњи са **Владом Републике Србије**, уз **финансијску подршку Владе Швајцарске**. У току 2025. године настављено је са обукама у шест организација Црвеног крста. Преко 500 старијих особа прошло је обуке у Нишу, Великој Плани, Крушевцу, Крагујевцу, Бољевцу и Зајечару. Обука је обухватала **пет тематских целина**, укључујући: отварање и коришћење и-мејл налога; коришћење еУслуга и еУправе; основе еБанкарства; безбедност на интернету; као и **сналагање у дигиталним сервисима јавне управе**. Током реализације активности, **старије особе су изразиле потребу за додатним садржајима**, посебно обукама које се односе на: **коришћење вештачке интелигенције, попут ChatGPT-а, као и безбедну и једноставну**

куповину путем интернета. Ове сугестије додатно потврђују њихову **мотивацију и жељу за учењем**, као и важност прилагођавања будућих едукација конкретним потребама корисника.

Током Недеље Црвеног крста, у Црвеном крсту Крушевац организовано је дружење и размена искустава старијих особа које су успешно завршиле обуку дигиталне инклузије. Учесници из Крушевца, Велике Плана, Алексинца и Црвеног крста Србије, који су део програма „**Брига о старијима**“, имали су прилику да поделе своја искуства и стечена знања. Овај догађај је био посебан и због промовисања волонтеризма старијих особа и њиховог активног учешћа у развоју солидарности и инклузивног друштва. **Старији волонтери су пример како дигиталне вештине могу постати моћан алат за међугенерациско повезивање и смањење социјалне изолације.** Пројекат „**Смањење дигиталног јаз**а“ има вишеструки значај, јер не само да унапређује дигиталне вештине старијих особа већ и представља важан корак у борби против дискриминације и маргинализације. На овај начин, старије особе се оснажују да постану равноправни чланови друштва, док се истовремено указује на значај једнаког приступа дигиталним услугама за све грађане. **Пројекат је такође заговарачки, јер доприноси подизању свести о потреби да дигитализација не повећа постојеће друштвене разлике, већ да буде мост ка инклузији.** Овај пројекат није само обука – он је прилика да старије особе добију глас, да се њихова знања и искуства препознају као важан ресурс и да се ојачају капацитети за суочавање са дигиталним изазовима модерног друштва.

У оквиру пројекта „**Смањење дигиталног јаз**а“, **30. маја 2025. године у Великој Плани** потписан је **Меморандум о сарадњи** са циљем унапређења дигиталних знања и вештина старијих особа, промоције здравог и активног **старења**, те подстицања **волонтирања и међугенерациске солидарности**. Велика Плана је **трећа од укупно шест локалних самоуправа** укључених у овај пројекат која је потписала споразум. Меморандум су потписали: **Страхиња Павешковић**, председник Општине Велика Плана, **Александра Динић**, директорка Центра за социјални рад и **Златан Коруновић**, секретар Црвеног крста Велика Плана. У Великој Плани је **76 старијих особа успешно завршило дигиталну обуку**, а додатну вредност пројекту дала је едукација **181 хранитеља**, који су такође прошли обуку и стекли важна знања за свакодневно сналажење у дигиталном окружењу. Многе учеснице су изразиле спремност да **волонтерски поделе стечена знања** са другим старијим особама, посебно у руралним и тешко доступним срединама, чиме се пројектом директно **подстиче међугенерациска солидарност и активно укључивање старијих особа у друштвени живот**.

Конференција под називом „**Шта нас чека сутра – дијалог о будућности једнакости у Србији**“ одржана је 26. марта 2025. године у хотелу Метропол у Београду. Конференцију је организовао Центар за истраживање и развој друштва ИДЕАС, у партнерству са Британском амбасадом у Београду. Претходних година, Србија је предузела различите законодавне и стратешке кораке у циљу унапређења једнакости и људских права. Упркос томе, многи изазови и даље постоје, изазови који захтевају заједничко промишљање и удружено деловање свих друштвених актера како би се обезбедила одржива будућност за једнакост свих грађана и грађанки. Глобални контекст додатно усложњава ситуацију, где демократске вредности и основна људска права трпе несвакидашњи притисак. Представница Црвеног крста Србије говорила је о равноправности старијих суграђана. Истакнуто је да су године мултипликатор

дискриминације, које повећавају неједнакости што су већ постојале током живота. Поред тога, вежно је да се обрати пажња на старије особе које живе у руралним подручјима, такозваним "савременим пустињама", као и на старије особе које немају пензију и живе у сиромаштву. На конференцији је истакнуто да се мора бити на порезу у вези са дигитализацијом, која може повећати већ постојећу неједнакост у друштву. Такође је скренута пажња на значај превенције насиља над старијим особама, јер, иако се о томе не говори, то не значи да насиље не постоји. На крају, закључено је да је **ејџизам** једини облик дискриминације где ми сами себе дискриминишемо у будућности, истакнута је важност партнерског рада како би се помогло онима који живе у отежаним условима, позивајући све да заједно делују на сузбијању ових проблема.

У оквиру пројекта **"Јачање приступа здравственој заштити, партиципацији и социјалној једнакости на Западном Балкану (SHAPE)"** 1. априла организован је онлајн састанак организација које ће спроводити пројекат током 2025. и 2026. године. Пројекат је финансиран од стране Федералног министарства за рад, здравствену и социјалну заштиту и заштиту потрошача Републике Аустрије и Аустријског Црвеног крста, а фокусира се на унапређење здравствене заштите, социјалне једнакости и партиципације у заједници, са посебним акцентом на подршку старијим особама. Пројекат има за циљ да одговори на социо-економске изазове са којима се суочавају рањиве групе, посебно старије особе у региону Западног Балкана. Пројекат ће се спроводити у Нишу, Сомбору, Зајечару, Београду, Великој Плани, Инђији, Новом Саду и Пироту. Пре саме реализације активности спроведено је истраживање о положају старијих и Тијана Вељковић, која је представила резултате истраживања спроведеног од стране организације **SeConS**, изнела је кључне налазе о потребама за дуготрајном негом. Истраживање је обухватило 600 испитаника старијих од 65 година, и показало да чак 76% испитаника има озбиљних проблема са обављањем свакодневних активности без помоћи, што ствара додатна оптерећења на њихове кућне буџете. Ови резултати указују на потребу за додатним финансирањем од стране локалних самоуправа и донатора како би се обезбедила одрживост услуга дуготрајне неге. Ниш, Сомбор и Зајечар развијаће три врсте активности: **кућне посете**: професионалци и волонтери помажу са хигијеном, оброцима и кућним пословима; **дневни центри**: запослени Црвеног крста пружају психосоцијалну подршку три пута недељно; **подршка неговатељима**: радионице на сваке две недеље, приручници и телефонско саветовање. Један од кључних циљева SHAPE пројекта је успостављање **инфо линија за старије особе и неформалне неговатеље** које ће бити доступне у Београду, Великој Плани, Инђији, Новом Саду и Пироту. Ове линије ће помоћи старијим особама да лакше остваре своја права кроз сложене системе социјалних и здравствених услуга. Пројектом се жели обезбедити лакши приступ информацијама и сервисима, као и подршка старијим особама које често живе саме и немају породичну помоћ. На састанку је истакнут значај сарадње са локалним самоуправама у наведеним општинама како би се обезбедила одрживост нових услуга и усклађивање са потребама заједнице. Такође, истакнута је важност редовних састанака са доносиоцима одлука и кључним партнерима како би се побољшала ефикасност услуга и обезбедила дугорочна подршка.

У оквиру пројекта **"Јачање приступа здравственој заштити, партиципацији и социјалној једнакости на Западном Балкану (SHAPE)"**, 10. априла је одржана обука под називом „Приступачна

комуникација“, намењена партнерима на пројекту. Обуку је спровео експертски тим Каритаса Србије, а учесници су имали прилику да стекну знања и вештине о важности приступачне комуникације у раду са особама са инвалидитетом. Програм је обухватио разноврсне теме – од основних принципа приступачне комуникације, препорука за успешnu и инклузивnu комуникацију, преко организовања догађаја који су приступачни свима, па све до израде инклузивних и функционаlnих веб презентација. Посебну пажњу учесника привукла је интерактивна вежба током које су имали задатак да се на тренутак ставе у улогу особа са инвалидитетом и њихових персоналних асистената. Ова симулација изазвала је снажне емоције и отворила простор за отворену дискусију о личним ставовима, емпатији и неопходности прилагођавања понашања у циљу веће инклузије.

У оквиру истог пројекта, 30. јуна 2025. године одржан је онлине састанак са представницима организација Црвеног крста са циљем договора око реализације активности успостављања и рада **инфо-линија** за подршку старијим особама и неговатељима. На састанку су представљени циљеви пројекта, изазови који се решавају, као и конкретни кораци за имплементацију инфо-линија. Успостављање линија поверено је организацијама Црвеног крста из **Београда, Велике Плана, Инђије, Новог Сада и Пирота**, које ће пружати информације и подршку грађанима **три пута недељно у унапред одређеним терминима**. Учесницима је приказан **водич за инфо-линије**, развијен као практичан алат за запослене и волонтере који раде са корисницима. Водич садржи: кратке савете како започети разговор; упутства за комуникацију у изазовним ситуацијама (нпр. са узнемираним или агресивним особама); информације о локалним услугама из области социјалне и здравствене заштите; преглед потребних докумената за остваривање права и многе друге практичне информације. На почетку састанка истакнуто је зашто су инфо-линије важне: многи старији грађани/ке и неговатељи/це нису довољно информисани о својим правима, а истовремено се суочавају са дигиталном искљученошћу, изолацијом и сложеним административним процедурама. Инфо-линије су одговор на те изазове – начин да се информације приближе корисницима и да им се помогне у решавању свакодневних проблема. У оквиру пројекта одржане су обуке за ангажоване на пројекту у Нишу, Зајечару и Сомбору.

Као пројектна активност у Црвеном крсту Велика Плана 10. септембра 2025. године одржана је обука за запослене и волонтере који раде на инфо линијама и у непосредном контакту са старијим особама и другим рањивим групама. Тема обуке била је **психолошка прва помоћ**, методологија рада била је интерактивна и партиципативна, што је омогућило учесницима да кроз практичне примере и дискусију развију вештине пружања подршке старијим особама. Посебан акценат стављен је на **три основна принципа психолошке прве помоћи: гледај** – обратити пажњу на безбедност, основне потребе и реакције људи; **слушај** – успоставити контакт, чути потребе и бриге, помоћи људима да се смире; **повезуј** – повезати људе са услугама, информацијама, ближњима и друштвеном подршком.

У оквиру истог пројекта у понедељак, 27. октобра 2025. године, у конференцијској сали Општине Инђија одржана је **обука из психолошке прве помоћи (ППП)** намењена професионалцима и волонтерима који раде са старијим особама и другим осетљивим групама. Обука је спроведена у оквиру континуираних активности **Црвеног крста Србије** усмерених на јачање

капацитета локалних заједница за пружање подршке и психолошке прве помоћи. Учесници су били представници **Црвеног крста Инђија, Центра за социјални рад, организација цивилног друштва, Института за ментално здравље**, као и **геронтодомаћнице**. Током обуке, полазници су имали прилику да науче шта психолошка прва помоћ јесте, а шта није, као и које су њене основне фазе – *припрема, гледај, слушај, повежи*. Посебан акценат био је на развијању комуникационих вештина, препознавању особа којима је потребна посебна пажња и очувању менталног здравља помагача кроз бригу о себи и члановима тима. Обука је завршена заједничком поруком о важности хуманости, подршке и солидарности у свим ситуацијама у којима људи доживљавају стрес и неизвесност.

У оквиру пројекта **„Јачање приступа здравственој заштити, партиципацији и социјалној једнакости на Западном Балкану (SHAPE)”,** 5. новембра одржана је **онлајн обука „Приступачна комуникација”,** намењена организацијама које реализују пројектне активности на терену. Обуку је спровео **Каритас Србије**, члан мреже **ХУМАНАС** и дугогодишњи партнер Црвеног крста Србије. Учесници су имали прилику да кроз интерактивни рад стекну знања о важности приступачне комуникације, организовању инклузивних догађаја и изради приступачних веб садржаја. Посебно је значајна била вежба у којој су учесници могли да се ставе у улогу особа са инвалидитетом и њихових персоналних асистената, што је допринело разумевању изазова и значају инклузије. На обуци су учествовале организације које реализују **инфо линије у Новом Саду, Београду, Великој Плани, Инђији и Пироту**, као и оне које спроводе шири спектар активности подршке старијима – **Зајечар, Сомбор и Ниш**.

Поводом обележавања **15. јуна, Међународног дана борбе против насиља над старијим особама**, који се у свету обележава од 2006. године, на иницијативу Међународне мреже за борбу против насиља над старијима (INPEA), а у Србији се од 2007. године на иницијативу Црвеног крста Србије и мреже ХуманаС и који се сада обележава у сарадњи цивилног и јавног сектора. Од 2011. године овај датум увршћен је и званично у календар Уједињених нација. Тим поводом у понедељак, 16. јуна 2025. године, у простору Пољопривредног клуба у Београду, обележен је Међународни дан борбе против насиља над старијима, у организацији Повереника за заштиту равноправности и Амбасаде Републике Аустрије, уз активно учешће Црвеног крста Србије. Догађај је окупио бројне учеснике из институција, организација цивилног друштва, здравственог и социјалног система, с циљем да кроз заједнички дијалог и размену искустава подстакне унапређење система заштите старијих особа од насиља, занемаривања и злостављања. У уводним обраћањима, присутнима су се обратили Његова екселенција Кристијан Ебнер, амбасадор Републике Аустрије у Србији, и Бранкица Јанковић, повереница за заштиту равноправности, истичући важност институционалне сарадње у борби против свих облика дискриминације и насиља. Мануел Аигнер, аташе Министарства за рад, социјалну заштиту, здравље и заштиту потрошача при Амбасади Аустрије, представио је пилот-пројекат који има за циљ јачање капацитета за препознавање и превенцију насиља над старијима у Републици Аустрији. У оквиру панела **„Затварање круга: докле смо стигли на путу решавања проблема насиља у старијем животном добу?”,** говорили су еминентни експерти из ове области укључујући и представнике Црвеног крста Србије. Догађај је закључен свечаним отварањем изложбе **„Зауставимо**

насиље над старијим особама“, изложба је кроз визуелни језик додатно осветлила реалност са којом се многи старији суочавају и позвала на друштвену одговорност и промену. Обележавање овог датума представља важан допринос ширењу свести о насиљу над старијима и подсећа да је старост време достојанства, а не маргинализације.

И ове године Црвени крст Србије учествовао је на глобалном обележавању Међународног дана борбе против насиља над старијима (World Elder Abuse Awareness Day – WEAAD), које су организовали Међународна мрежа за превенцију насиља над старијима (INPEA) и Уједињене нације, одељење за економска и социјална питања (UN DESA). Догађај је одржан 16. јуна 2025. године као виртуелни панел под називом **"Суочавање са злостављањем старијих особа у установама дуготрајне неге: кроз податке и деловање"**. У недостатку поузданих и разврстаних података, не постоји ни превенција – без јасних доказа, циљана акција остаје отежана или одложена. У светлу убрзаног демографског старења, фрагментисани приступи више нису довољни. Потребан је координисан глобални одговор који укључује поуздане податке, ефикасан надзор и правно обавезујуће инструменте за заштиту достојанства и права старијих особа у институционалном смештају. Панелисти су истакли да злостављање у дуготрајној нези и институционалним окружењима остаје недовољно истражено и документовано, посебно у контексту разлика у методологијама, дефиницијама и стандардима извештавања, што отежава компаративну анализу и формулацију делотворних јавних политика. Овај догађај још једном је подсетио на неопходност глобалне, мултисекторске сарадње и хитност успостављања механизма заштите који ће осигурати да старије особе могу да остаре достојанствено, безбедно и уз поштовање својих људских права. Процедуре прикупљања података о насиљу у институцијама и процедуре пријављивања, још увек нису довољно развијене и потребно је радити на њиховом унапређењу.

Црвени крст Србије и Комора социјалне заштите у Прес центру у Београду представили су резултате истраживања **„Замор саосећања: Секундарна трауматизација запослених у установама дуготрајне неге и породичних неговатеља“**, спроведеног током 2024. године. О феномену замора саосећања у последње време све се више говори, реч је о емоционалној исцрпљености (особа које се брину о другима) неговатеља који свакодневно долазе у контакт са туђим патњама и траумама. Овај феномен, који се у почетку називао посттрауматским стресом неговатеља, данас се препознаје као засебан проблем и дефинисан је као **„цена бриге о другима“**.

На Медицинском факултету Универзитета у Београду 3. септембра 2025. године одржана је панел дискусија посвећена теми **„Прецизно јавно здравље и иновативни приступи у превенцији и раном откривању онколошких болести: значај за јавноздравствену политику“**. Дискусија је реализована у оквиру пројекта којим координира Црвени крст Србије, уз финансијску подршку компаније MSD (Merck, Sharp & Dohme doo). На скупу је истакнут значај интеграције иновативних приступа у јавноздравствену политику, чиме се отварају нови правци развоја у области превенције и раног откривања малигних болести. У дискусији која је уследила, учесници су сагласни да иновативни приступи – од употребе вештачке интелигенције, преко генетског тестирања, до дигиталних алата – могу значајно допринети раном откривању малигних болести и бољој доступности здравствене заштите, али да је кључно питање како те иновације интегрисати

у јавноздравствену политику на правичан и одржив начин. Међусекторска сарадња, улагање у едукацију и размену искустава представљају предуслов за развој јавног здравља које је и прецизно и хумано, модерно и праведно.

Поводом 1. октобра Међународног дана старијих особа, Црвени крст Србије активно је учествовао у низу догађаја посвећених старијим грађанима. Први од њих био је **округли сто под називом „Потребе и квалитет живота старијих особа у домовима“**, који је организовао Покрајински омбудсман. На овом догађају Црвени крст је представио истраживање о **феномену замора саосећања код професионалаца у систему социјалне заштите**, истичући колико су стрес и емоционално оптерећење свакодневно присутни код оних који брину о старијим особама. Ово истраживање је указало на потребу за додатном подршком професионалцима, укључујући едукацију, супервизију и ресурсе за очување менталног здравља, како би могли квалитетно да пружају негу и подршку старијим особама.

Други догађај обележавања одржан је на Бежанијској коси, где је организовано **предавање о изазовима старења**. Учешће министарке за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Милице Ђурђевић Стаменковски додатно је нагласило посвећеност државе унапређењу квалитета живота старијих особа и подршци институцијама које се баве њиховом заштитом. Током догађаја истакнуто је да **старије особе данас суочавају са бројним изазовима**, укључујући: **повећање броја старијих у популацији**, што ствара притисак на здравствени и социјални систем; **миграције**, које често отежавају породицама и заједницама пружање подршке старијима; **раст хроничних незаразних болести и деменције**, које захтевају континуирану негу и надзор; **недостатак доступних услуга у заједници**, што повећава ризик од изолације и психосоцијалних проблема.

Окупљање је пружило прилику да се укаже на значај подршке старијим особама и оснаживања неформалних и професионалних његовалаца, као и на важност развијања интегрисаних социјалних и здравствених услуга које омогућавају старијима да квалитетно и достојанствено живе у заједници. Црвени крст Србије овом приликом још једном је потврдио своју посвећеност старијим особама кроз активно учешће у едукацији, промоцији менталног здравља и подршци професионалцима и породицама, подсећајући јавност да **брига о старијима није само одговорност система, већ читавог друштва**.

Поводом обележавања Међународног дана старијих особа, **Канцеларија аташеа за рад, социјално осигурање, здравство и заштиту потрошача Републике Аустрије, Популациони фонд Уједињених нација, Црвени крст Србије и Повереник за заштиту равноправности** заједнички су 6. октобра 2025. године у **Европској кући** у Београду организовали конференцију под називом **„Моја будућност – чија је брига? Инклузивно друштво за све. Други део“**. Догађај је окупио доносиоце одлука, представнике цивилног друштва и стручњаке из Србије и Аустрије, стварајући платформу за размену знања и искустава о иновативним приступима **активном и здравом старењу, дигиталној инклузији, сребрној економији и међугенерациској сарадњи** – кључним приоритетима савремених друштава у контексту демографских промена. Конференцију су отворили **Матилде Мордт**, стална координаторка Уједињених нација у Србији, **Њ.Е. Christian Ебнер**, амбасадор Републике Аустрије у Србији, **Проф. др Драган Радовановић**, председник Црвеног крста Србије, и **Бранкица Јанковић**, повереница за заштиту равноправности.

На конференцији су одржана три панела на којима су учесници из Србије и Аустрије разматрали начине за унапређење локалних политика, подршку запошљавању, као и јачање економских потенцијала старије популације. Конференција је завршена поруком да **инклузивно друштво није привилегија, већ одговорност свих нас**, и да улагање у старије особе значи улагање у сигурнију, праведнију и хуманију будућност.

Истог дана, **6. октобра 2025. године**, у Палати Србија у Београду, одржана је **Међународна конференција о старијим особама „Старији људи – ресурс за развој друштва“**, уз подршку **Амбасаде Италије**, у сарадњи са **Римском академијом јавног здравља** и **Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије**. Конференција је одржана под покровитељством **прве даме Републике Србије, Тамаре Вучић**. Циљ скупа био је јачање друштвене улоге старијих особа и препознавање њиховог доприноса породици, заједници и друштву, као и размена искустава и примера добре праксе у унапређењу политика намењених старијем становништву.

Конференцију је отворила министарка рада, запошљавања, борачких и социјалних питања **Милица Ђурђевић Стаменковски**, нагласивши да систем социјалне и здравствене заштите треба развијати у правцу **веће солидарности, приступачности и међугенерациске подршке**. На скупу су говорили и **Орацио Скилачи**, министар здравља Италије, **Лука Гори**, амбасадор Италије у Србији, **Ханс Хенри П. Клуге**, регионални директор за Европу Светске здравствене организације, и **монсињор Винченцо Паља**, председник Комисије за спровођење реформе здравствене и социјалне заштите старијих особа при Министарству здравља Италије. Посебну улогу на конференцији имао је **Црвени крст Србије**, који је био партнер у организацији **експертског панела и стручног округлог стола** на тему положаја старијих особа и њихове улоге у друштву. Током конференције представљени су **италијански Закон о старијим особама (Закон 33/2023)** и **Италијанска повеља о правима старијих особа и дужностима заједнице**, а потврђена је и **заједничка посвећеност Италије и Србије развоју политика које промовишу активно, здраво и достојанствено старење**, уз оснаживање међугенерациске солидарности и друштвене кохезије.

Поводом обележавања **Међународног дана неге и подршке**, у Врању је 29. октобра 2025. године одржана трибина под називом **„Замор саосећања – секундарна трауматизација запослених у установама социјалне заштите који пружају дуготрајну негу и породичних неговатеља“**. Трибину су организовали Црвени крст Србије и Комора социјалне заштите. Догађај је окупио стручњаке и практичаре из области социјалне заштите, представнике институција и организација које пружају услуге подршке старијима, као и породичне неговатеље. Циљ скупа био је да се скрене пажња на последице дуготрајног рада са особама којима је потребна нега и подршка, као и на значај системске бриге о менталном здрављу неговатеља.

На трибини су представљени резултати истраживања **„Замор саосећања: секундарна трауматизација запослених у установама социјалне заштите који пружају дуготрајну негу и породичних неговатеља“**, које је Црвени крст Србије спровео током 2024. године. Резултати указују да, иако је број оних са високим вредностима замора саосећања релативно мали, више од половине испитаника показује умерене нивое овог феномена, што захтева континуирану подршку и превентивне мере. Замор саосећања описује емоционалну

исцрпљеност код особа које дугорочно брину о другима, а у стручној литератури се препознаје као „цена бриге о другима“. Током догађаја представљена је и изложба **„Превенција насиља над старијима“** Аустријског министарства за рад, социјална питања, здравље, негу и заштиту потрошача. Црвени крст Србије овај датум обележава од тренутка када је установљен, спроводећи истовремено истраживања, активности заговарања и обуке које доприносе бољој бризи о особама којима је потребна нега, као и очувању здравља самих неговатеља.

Представници Црвеног крста Србије учествовали су од 12. до 14. новембра 2025. године на 18. састанку Сталне радне групе за старење (**Standing Working Group on Ageing – SWGA**) при Економској комисији Уједињених нација за Европу (UNECE), одржаном у Палати нација у Женеви. Састанак је окупио представнике влада, међународних организација, академске заједнице и цивилног друштва са циљем размене искустава и дефинисања приоритета европске политике старења, уз фокус на имплементацију Мадридског међународног плана акције и припрему за предстојећу Министарску конференцију о старењу 2027. године. Првог дана састанка, током сесије посвећене јачању међународне сарадње и размени иновативних приступа, представљен је европски програм **Age Against the Machine – European Intergenerational Theatre Network on Ageism**, који Црвени крст Србије реализује као експертски партнер пројекта. Програм је усмерен на борбу против ејџизма кроз **друштвено ангажовано позориште, истраживање и јавно заговарање**, а подржан је из **EU CERV** програма. Носилац пројекта је **Фондација Нови Сад – Европска престоница културе**, док је Црвени крст Србије експерт за тему старосне дискриминације. У излагању је наглашено због чега позориште представља снажан алат у супротстављању стереотипима о старијима: **људска повезаност** – позориште претвара комплексне теме у препознатљиве, личне приче; **дијалог, а не монолог** – публика је позвана да мисли, учествује и пропитује; **заједничка ауторства** – улоге тумаче грађани, а не професионални глумци; **катализатор промена** – спаја емоцију, искуство и јавну политику. Представљање програма изазвало је велико интересовање учесника, посебно у контексту актуелне европске дебате о превенцији дискриминације, друштвеној укључености и међугенерациској сарадњи.

На позив Електротехничког факултета Универзитета у Београду, Палате науке и компаније Ovio Care, **представник Црвеног крста Србије**, учествовао је на панел дискусији у оквиру догађаја **„Од идеје до утицаја – хумане технологије, регулатива и инвестиције“**. Учешће Црвеног крста Србије на овом догађају реализовано је у оквиру пројекта **„Иновативне услуге у локалној заједници“**, који је усмерен на унапређење квалитета живота старијих особа и развој савремених, доступних и хуманих модела подршке у заједници. Догађај је окупио стручњаке из области технологије, социјалне заштите, инвестиција и иновација, са циљем отварања дијалога о улози нових технологија у унапређењу квалитета живота рањивих група, посебно старијих особа. У оквиру панела говорило се о потенцијалима, али и ограничењима примене роботике и дигиталних технологија у нези старијих особа, наглашавајући да технологија треба да буде подршка људима, а не њихова замена. Током дискусије истакнуто је да технологија може допринети растерећењу професионалаца и повећању доступности услуга, посебно у условима недостатка кадра, али да **емпатија, непосредан контакт и људска**

брига остају незаменљиви елементи квалитета неге. Учешћем на овом панелу, Црвени крст Србије потврдио је своју посвећеност развоју иновативних, одговорних и доступних решења у области подршке старијим особама и другим осетљивим групама у заједници.

Мрежа ХуманаС обележила је 20 година постојања, 4. децембра 2025. године у Академији за хумани развој у Београду. Јубилеј је обележио две деценије заједничког рада организација цивилног друштва, институција и међународних партнера на унапређењу права, положаја и квалитета живота старијих особа у Србији. Говорници су истакли значај дугогодишње сарадње, улогу цивилног друштва у развоју услуга у заједници и потребу даљег унапређења политика активног и достојанственог старења. У оквиру првог панела **„Отварамо приче – гласови из мреже“** говорили су представници организација чланица мреже ХуманаС. Панел је био посвећен искуствима из праксе, развоју услуга за старије особе, заговарању јавних политика и кључним достигнућима мреже ХуманаС током 20 година рада. На другом панелу **„Отварамо приче – градимо будућност“** говорили су представници институција и система подршке: Александар Радосављевић, помоћник министра у Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог; Марина Драшковић, директорка Републичког завода за социјалну заштиту; представница Повереника за заштиту равноправности; Ивана Настић, Комора социјалне заштите. Панел је био усмерен на системске одговоре на старење становништва, улогу међусекторске сарадње и перспективе даљег развоја политика према старијима. Током догађаја истакнуто је да је мрежа ХуманаС, која ове године обележава 20 година постојања, један од најдуготрајнијих и најуспешнијих примера умрежавања организација које раде са старијим особама у Србији. Кроз заједнички рад унапређене су јавне политике, развијени иновативни програми подршке, спроведена истраживања и повећана видљивост проблема са којима се старије особе суочавају.

ЗАШТИТА, ИНКЛУЗИЈА И РОДНА РАВНОПРАВНОСТ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 9. став 1, 4. и 7, члан 14. став 2.)

Активности су се одвијале и у складу са Стратегијом за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године, Стратегијом активног и здравог старења за период 2024-2030, Законом о забрани дискриминације.

У Београду је 22. и 23. марта одржана обука под називом **„Минимални стандарди заштите у кризним и ванредним ситуацијама за рањиве групе“**. Учесници су током обуке имали прилику да се упознају са кључним темама везаним за рад са рањивим групама у кризним и ванредним ситуацијама. Програм је обухватао теоријска предавања, дискусије и практичне вежбе.

Први дан обуке био је посвећен разумевању рањивости у кризним и ванредним ситуацијама, са посебним фокусом на особе са инвалидитетом. Учесници су кроз предавања и дискусију добили основне информације о томе шта то значи бити рањив у кризама, и да се она налази на пресеку капацитета особе за отпорност, капацитета друштва за отпорност и природе саме катастрофе. Такође првог дана учесници су добили информације како се особе

са инвалидитетом суочавају са специфичним изазовима, и које су кључне мере заштите.

Кључне теме првог дана биле су:

- Рањивост у кризним и ванредним ситуацијама: Разговарано је о томе шта чини неку групу рањивом у ванредним околностима, са посебним освртом на особе са инвалидитетом, старије особе, жене и децу.
- Минимални стандарди заштите: Представљени су кључни принципи заштите у кризним ситуацијама, као што су достојанство, приступ, партиципација и сигурност, уз детаљно објашњење улоге Црвеног крста у спровођењу заштитних мера.
- Увод у инвалидност: Учесници су се упознали са врстама инвалидности, узроцима њиховог настанка, статистикама и препрекама са којима се особе са инвалидитетом суочавају.
- Модели инвалидности: Представљени су медицински и социјални модел инвалидности, уз практичну вежбу у којој су учесници имали задатак да преформулишу реченице из медицинског у социјални модел инвалидности.
- Језик инвалидности: Посебна пажња посвећена је употреби језика инвалидности, уз примере лоше и адекватне употребе, као и вежбу у којој су учесници анализирали језик који се користи у свакодневној комуникацији са особама са инвалидитетом.
- Комуникација са особама са инвалидитетом: Разговарано је о начину комуникације са особама са инвалидитетом у свакодневним и кризним ситуацијама, кроз вежбе у којима су учесници вежбали адекватне комуникацијске технике.

Други дан обуке фокусирао се на специфичности рањивости старијих особа, као и на превенцију родно заснованог насиља и механизме одговора на сексуалну експлоатацију и злостављање у кризним и ванредним ситуацијама.

Кључне теме другог дана биле су:

- Рањивост старијих особа: Представљени су специфични проблеми са којима се старије особе суочавају у кризним ситуацијама, укључујући физичке, емоционалне и социјалне изазове.
- Превенција родно заснованог насиља (РЗН): Разговарано је о ризицима од насиља према женама и деци у кризама, методама превенције, као и имплементацији „Do No Harm“ односно „Не чини штету“ приступа.
- Сексуална експлоатација и злостављање: Тема сексуалне експлоатације и злостављања у кризним ситуацијама обухватила је механизме превенције и пријаве, као и пружање подршке жртвама. Учесници су се упознали са начинима идентификације кључних служби и партнера који могу помоћи у борби против сексуалног злостављања и експлоатације.
- Евалуација тренинга: На крају тренинга учесници су имали прилику да изразе своја мишљења о темама које су покривене, као и да дају препоруке за будуће активности.

Предавачи на обуци поред стручних сарадника Црвеног крста Србије били су: Иванка Јовановић из Националне организације особа са инвалидитетом, Биљана Степанов из Центара за подршку женама. Учесници обуке били су запослени и волонтери из организација Црвеног крста: Палилуле, Врачара, Лазаревца, Младеновца, Велике Планае, Ваљева, Зрењанина, Тутина, Зајечара, Краљева, Новог Пазара, Крушевца, Ниша, Сомбора, Суботице и Новог Сада.

Обука је део пројекта који је финансијски подржан од стране Међународне федерације Друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Поводом **Међународног дана особа са инвалидитетом**, Црвени крст Србије учествовао је на друштвеном дијалогу „Достојанствени и једнаки у правима“, одржаном 3. децембра у Нишу. Црвени крст Србије учествовао је на панелу под називом „**Информисање јавности о правима особа са инвалидитетом и баријерама са којима се суочавају**“. У оквиру овог панела истакнуто је да је информисање јавности кључни услов за поштовање права особа са инвалидитетом, јер права не могу бити остварена уколико нису препозната и разумљена. Ми живимо у времену у којем су информације доступније него икада, али упркос томе **особе са инвалидитетом и даље се суочавају са дубоко укореним стереотипима и предрасудама**. Информисање свакако није једнократна кампања, већ **континуирани процес који мења културу, понашање и очекивања друштва**. Добро информисана јавност доприноси већој свести о правима, смањењу стигме, већем учешћу особа са инвалидитетом у заједници и снажнијем притиску на институције да унапређују своје јавне политике и праксе. Информисање, мора бити засновано на чињеницама, животним причама, позитивним примерима и активном укључивању особа са инвалидитетом. Посебан нагласак треба ставити на **интерсекционалност старости и инвалидности**, димензију која се најчешће превиђа. Посебно треба нагласити да се на пресеку ејџизма и ејблизма стварају најдубљи облици дискриминације — они који старије особе са инвалидитетом потискују у потпуну друштвену невидљивост. Црвени крст Србије наставиће да кроз сарадњу са институцијама, локалним самоуправама и организацијама цивилног друштва доприноси информисању јавности, развоју услуга подршке и заштити права старијих особа и особа са инвалидитетом.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број организација које реализују Програм бриге о старијима	72	130 (180%)
Број организација које реализују групе самопомоћи	30	22 (73%)
Број обухваћених старијих особа активних у групама самопомоћи	900	494 (55%)
Број старијих обухваћених активностима у циљу побољшања здравствене и социјалне ситуације старијих угрожених особа	10.000	10.333 (103%)
Број обухваћених корисника у Програму бриге о старијима	10.000	7.977 (80%)

ПОДМЛАДАК И ОМЛАДИНА

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 6, 7, 9, 13, 14, 15. и 16. Закона.)

Црвени крст Србије реализује програме и активности који произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста. У члану 9. Закона о Црвеном крсту Србије дефинисани су програми и активности који произилазе из мисије (циљева и задатака) Међународног покрета Црвеног крста, а не представљају јавна овлашћења.

Област рада са подмлатком и омладином има за циљ изградњу система вредности код деце и младих кроз промоцију хуманости, чиме се обезбеђује континуирано подмлађивање и јачање волонтерских ресурса Црвеног крста Србије ради адекватног одговора на потребе угрожених грађана.

Специфични циљеви програма су:

1. Подстицање толеранције и ненасилне комуникације код младих кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на хуманим вредностима.
2. Обезбеђивање довољног броја обучених младих волонтера за реализацију програма и активности Црвеног крста.
3. Омасовљење чланства и континуитет у раду кроз подмлађивање волонтерске базе.

Циљне групе: Деца и млади узраста 7–30 година, како из опште популације, тако и из угрожених друштвених група.

Кључни подаци (јануар–децембар 2025):

- 12.159 особе унете у нову базу волонтера
- 84.657 младих који су уплатили допринос активностима Црвеног крста;
- 9.023 активних волонтера реализовало је 429.288 сати волонтерског рада;
- 57 омладинских теренских јединица;
- 1.106 младих у управним структурама (427 у скупштинама, 76 у управним одборима, 603 у комисијама).

Област рада са подмлатком и омладином је заснована на кључним документима: Стратегија за младе, Политика заштите деце, и документ *Мотивисање младих да постану и остану волонтери*, који имају стратешки значај за функционисање програма.

Промоција хуманих вредности (ПХВ)

Програм ПХВ има за циљ превенцију насиља међу децом и младима и промоцију уважавања различитости кроз рад на развоју интеркултуролошких вредности у образовном окружењу.

Резултати (јануар–децембар 2025):

- Реализован у 85 локалних организација у сарадњи са 193 школе и 56 предшколских установа;
- Обухваћено 10.804 ученика кроз 1.061 радионицу;
- Сарадња са 246 просветних радника и васпитача;
- 3.437 деце обухваћено у 121 васпитачкој групи (173 радионице за предшколце).

Теме: толеранција, ненасилна комуникација и решавање сукоба мирним путем, лични и културални идентитет и поштовање различитости,

превазилажење дискриминације и стигматизације, родна равноправност, дечја права, и превенција насиља путем електронских медија

Поред радионица, спроводе се и развојне активности: трибине, ликовни конкурси, уличне манифестације, представе, креативни рад са децом у институцијама, израда едукативног материјала.

Организације су известиле о позитивним ставовима ученика, родитеља и наставника, као и о усвајању хуманих вредности и понашања код деце.

У оквиру Пројекта „Одговор на миграције“ организације Црвеног крста у срединама у којима постоје мигрантски центри су наставиле са континуираном реализацијом ПХВ активности уз подршку Швајцарског Црвеног крста, а споразум о наставку подршке потписан је у мају месецу.

Летња школа подмлатка Црвеног крста Србије

Летња школа подмлатка Црвеног крста Србије реализована је у периоду од 26. јуна до 29. августа 2025. године, у седам смена у трајању од по десет дана.

У реализацији Летње школе учествовало је укупно 45 волонтера, узраста од 15 до 24 године, који су спроводили активности са децом и младима у оквиру образовног, креативног и рекреативног програма.

Програм се реализовао кроз три целине:

- **„Црвени крст и ја“** – упознавање са хуманитарним вредностима и радом организације,
- **Тематске радионице** – прва помоћ, промоција здравих стилова живота, превенција насиља и трговине људима.
- **Забавни програм** – Вечерње активности имале су забавни и едукативни карактер, окупљајући све учеснике Летње школе у заједничким играма, квизовима, представама и дружењима.

Сви садржаји су прилагођени узрасту деце и реализују се по унапред припремљеном плану.

Поред едукативних радионица, учесници су имали прилику да учествују у различитим креативним секцијама – новинарској, ликовној, музичкој и драмској, које су допринеле развоју тимског духа, креативности и изражавања.

Реализатори Летње школе подмлатка долазили су из следећих организација Црвеног крста: Вождовац, Стари град, Краљево, Врање, Земун, Неготин, Аранђеловац, Суботица, Зрењанин, Ковин, Сремска Митровица и Нови Сад.

Акције Црвеног крста

Почетком јуна месеца започете су припреме за реализацију акције "Трка за срећније детињство". Донета је одлука на седници Управног одбора Црвеног крста Србије, којом је дефинисан датум одржавања једне од најмасовнијих акција Црвеног крста у Србији. Организације Црвеног крста ће поменути акцију спровести 5. октобра, а цена учесничког броја за 2025. годину износи 100 динара. Током августа и септембра настављено је са набавком материјала и припремом саме активности. Током октобра, трку је организовало 105 организација Црвеног крста у градовима и општинама. Укупан број учесника са купљеним бројевима износи 89.925, од чега 6.735 деце предшколског узраста, 71.778 деце су ученици основних школа и 9.466 средњошколаца и 1.946 су остали ученици.

Током септембра организације Црвеног крста у Србији спроводиле су активности "Безбедност деце у саобраћају". Акција се спроводи током целе године али уз интензивније ангажовање организација Црвеног крста у градовима и општинама по поласку ученика у школу, а различите активности су спроведене у преко 129 средина. Овом акцијом обухваћено је 25.420 деце.

Обуке и едукације на локалном нивоу

Током 2025. године, 31 организација Црвеног крста је организовало Јединствен систем обуке младих за 612 младих волонтера. Омладински камп је реализовала 31 организација Црвеног крста за 940 полазника, а школе подмлатка 30 организација Црвеног крста за 1.478 деце.

Међународне активности

Црвени крст Пирот је победио на такмичењу „Озелењавање црвеног 2025“. Такмичење је организовано од стране центра за сарадњу са Медитераном. Награда која се додељује износи до 5.000 евра за подршку иницијативи. Црвени крст Пирот је поднео одличан предлог пројекта – омладински камп на тему „Дигитални еко волонтери у ванредним ситуацијама“,

На конкурс су учествовале и организације Црвеног крста Мајданпек, Нови Сад и Ковин.

У периоду од 24. до 28. септембра Црвени крст Србије учествовао је на Тренингу хуманитарне дипломатије и скупштини Мреже младих Црвеног крста и Црвеног полумесеца Европе и Централне Азије. Организацију је представљао млади волонтер Црвеног крста из Београда.

Усвајање докумената од значаја за волонтирање

Стратегија Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца (IFRC) 2030 препознаје волонтирање као једну од кључних трансформација за одговор на будуће изазове. У том оквиру, Стратегија 2030 позива национална друштва да преиспитају приступе волонтирању и предузму мере за стварање здравог, безбедног и одрживог окружења за волонтере, са циљем јачања њиховог ангажмана, мотивације и дугорочног задржавања, уз посебан фокус на добробит и безбедност волонтера. У складу са овим стратешким опредељењем, на XXII седници Управног одбора Црвеног крста Србије, одржаној 13. новембра 2025. године разматрана је и усвојена „Политика волонтирања Црвеног крста Србије“. Циљеви Политике волонтирања Црвеног крста Србије су: усклађивање волонтирања са релевантним законодавством и политикама Покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца; успостављање стратешког приступа промоцији, развоју, разноврсности и задржавању волонтера, уз унапређење комуникације и мотивације; системско укључивање волонтера у развој програма и активности; као и успостављање минималних стандарда за њихову заштиту, безбедност, добробит и права током волонтерског ангажовања.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број нових младих волонтера који су упознати са Правилником о организовању и деловању младих у Црвеном крсту, волонтерским радом и активностима Црвеног крста	2.800	2.437 (87%)
Укупан број младих волонтера Црвеног крста који су у оквиру Јединственог система обуке обучени на националном и на локалном нивоу	1.000	612 (61%)
Укупан број деце који је обухваћена школама подмлатка Црвеног крста	2.000	1.478 (74%)
Број деце која су обухваћена активностима (Безбедност деце у саобраћају)	50.000	25.420 (51%)
Број деце која су обухваћена активностима (Трка "За срећније детињство")	90.000	89.925 (100%)
Број ученика који су обухваћени програмом Промоција хуманих вредности	6.000	14.241 (237%)
Укупан број особа које су обучене на националном и локалном нивоу	300	344 (115%)

ПРИПРЕМА ЗА ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА, ОДГОВОР НА НЕСРЕЋЕ, СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ И НА ПЛАНИНАМА

(Правни основ: Припреме за несреће и деловање у несрећама - **Закон о Црвеном крсту Србије** чланови 6, 7 (тачке 1,2 и 3) члан 9. (тачке 3,5 и 6); **Закон о смањењу ризика и управљању ванредним ситуацијама**; **Спасилаштво на води** - Члан 10. **Закона о Црвеном крсту Србије**, **Закон о спорту**, **Правилник о националним гранским спортским савезима који остварују општи интерес у области спорта**, Међународне обавезе које произилазе из чланства у Европској и Светској федерацији за спасилаштво на води; **Спасилаштво на планинама** - Члан 10. **Закона о Црвеном крсту Србије**, **Закон о спорту**, **Правилник о националним гранским спортским савезима који остварују општи интерес у области спорта**, Међународне обавезе које произилазе из чланства у Европској и Светској федерацији за спасилаштво на води)

Како би се одговорило на последице изазване катастрофама, али и спречио њихов негативан утицај на појединце, заједнице и околину, а у складу са законским и правним основом, као и помоћном улогом државним властима у хуманитарној области Црвени крст Србије спроводи програмске активности припреме за несреће и деловање у несрећама.

Програм припреме за несреће и деловање у несрећама има основну сврху да пружи ефикасну и правовремену помоћ најугроженијим људима погођеним несрећом, пружи подршку у хитном одговору на несреће спасавајући људске животе и у раном опоравку након несрећа, као и да изгради отпорност

заједница и унапреди капацитете организација Црвеног крста у градовима и општинама за ефикасан одговор на несреће. Ове активности директно доприносе безбедности и добробити појединаца и породица погођених несрећом и подижу отпорност заједнице у суочавању са последицама, смањују ризик од настанка несреће и унапређују капацитет заједнице и локалних актера за ефикасан одговор на несреће.

У извештајном периоду реализовани су програми и активности према следећим компонентама:

1. Припреме за несреће и деловање у несрећама:

- Припреме за несреће;
- Смањење ризика и ублажавање последица од елементарних непогода и других опасности (катастрофа);
- Одговор на несреће;

2. Спасилаштво на води;

3. Спасилаштво на планинама;

4. Климатске промене и климатска акција;

Како би се достигли постављени циљеви у оквиру наведених програмских компоненти Црвени крст Србије континуирано спроводи следеће:

5. Јачање капацитета;

6. Координација са актерима у оквиру система смањења ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама;

7. Сарадња и друге активности.

Општи циљ: пружање помоћи угроженим лицима у случају несрећа, спасавање угрожених живота и здравља људи, олакшавање људске патње и изградња отпорности заједница у суочавању са последицама несреће кроз јачање капацитета за ефикасан одговор на несреће.

Специфични циљеви:

- Пружање правовремене, адекватне и сврсисходне помоћи угроженим појединцима и заједницама на подручјима погођеним несрећама;
- Допринос развоју културе безбедности у циљу смањења ризика од катастрофа и јачања отпорности заједница на територији Републике Србије;
- Одржавање и даљи развој капацитета Црвеног крста Србије за предвиђање, праћење и ублажавање утицаја катастрофа, као и смањење њихових последица по угрожене заједнице;
- Одржавање и јачање спремности мреже Црвеног крста Србије да, у складу са својим мандатом, ефикасно, добро структурисано и координисано одговори на несреће;
- Одржавање и јачање капацитета за спровођење елементарних мера спасавања људских живота ради смањења броја жртава и ублажавања последица несрећа;
- Одржавање и унапређење партнерстава са другим актерима друштва који су носиоци или учесници у активностима одговора на несреће, у складу са помоћном улогом Црвеног крста Србије државним органима у хуманитарној сфери.

Циљне групе:

Циљне групе су најугроженији грађани изложени ризицима од несрећа, као

и најрањивије категорије становништва погођене несрећама, ванредним ситуацијама и елементарним непогодама.

У циљу обухвата ових категорија кроз програмске активности, Црвени крст Србије развија ресурсе и капацитете у оквиру следећих циљних група:

- професионално запослени у структури Црвеног крста Србије;
- пунолетни грађани – волонтери и чланови јединица за одговор на несреће Црвеног крста Србије;
- омладина и одрасли укључени у спасилачке и друге активности у области одговора на несреће.

КОМПОНЕНТА 1: ПРИПРЕМЕ ЗА НЕСРЕЋЕ И ДЕЛОВАЊЕ У НЕСРЕЋАМА

1.1 Припреме за несреће

1.1.1 Пројекат “Унапређење капацитета Црвеног крста Србије за деловање у несрећама”

Црвени крст Србије потписао је уговор о реализацији пројекта који подржава УНИЦЕФ за период реализације до 30. новембра 2024. године који је продужен до 30. априла 2025. године.

У продужетку пројекта реализовано је:

- Реализација тренинга у области новчане и ваучер помоћи – 2 радионице у трајању од 4 дана за 27 учесника.
- Реализација тренинга тренера на тему управљања волонтерима и заштите деце у ванредним ситуацијама у трајању од 4 дана са 24 учесника. Од 23. до 27. априла, реализован је тренинг тренера на коме су учествовали млади волонтери, омладински лидери из организација Црвеног крста Чачак, Ниш, Ћићевац, Нови Пазар, Нови Сад, Сремска Митровица и Рума и представници канцеларија за младе из Чачка, Новог Сада, Ћићевца и Ниша. Заједничко учешће представника Црвеног крста и канцеларија за младе била је прилика за веће повезивање организација Црвеног крста и волонтерских сервиса на нивоу локалних заједница и јачање сарадње што може да допринесе размени знања и ресурса, бољој комуникацији и координацији, развоју капацитета и стварању дугорочног партнерства са циљем ефикаснијег пружања помоћи, бржем одговору на кризе и пружања квалитетније подршке онима којима је то најпотребније.

1.1.2 Обуке и вежбе

Тренинг тренера за обуку Националних тимова за одговор на несреће у Мађарској

Сарадници Црвеног крста Србије Ивана Зубовић и Иван Јовановић су учествовали на обуци коју је организовала Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца у Будимпешти у периоду од 19. до 24. маја 2025. године на тему Тренинг тренера за обуку Националних тимова за одговор на несреће. Поред представника Црвеног крста Србије, на тренингу су учествовали и представници из: Црвеног крста Исланда, Португала, Швајцарске, Немачке, Пољске, Украјине, Финске, Бугарске, Израела, Ирске, Узбекистана и Киргистана. Међународна федерација је направила програм обуке за Националне тимове за одговор на несреће који планира да понуди националним друштвима као алатку за едукацију и креирање тимова у својим националним друштвима. Програм обуке је универзалан и обухвата 22

тематских јединица, а за свако национално друштво би захтевао адаптацију и прилагођавање. Сарадници Црвеног крста Србије су успешно савладали тренинг за Тренере тренера Националних тимова за одговор на несреће.

Национална вежба Аустријског Црвеног крста

Аустријски Црвени крст је упутио позив Црвеном крсту Србије да присуствује националној вежби одговора на несреће Аустријског Црвеног крста која се одржава сваке друге године. Вежба се одржала у периоду од 29. 5. до 1. 6. 2025. године у месту Бад Клеинкиркхајм. Као посматрачи на вежби су испред Црвеног крста Србије учествовали сарадници Ивана Зубовић и Иван Јовановић који су имали прилике да надгледају сценарије и да размене искуства са учесницима вежбе. Поред представника Црвеног крста Србије, учествовали су и представници из: Црвеног крста Албаније, Црвеног крста Словеније, Црвеног крста Северне Македоније, Црвеног крста Румуније, Црвеног крста Литваније, Црвеног крста Естоније, Црвеног крста Мађарске и Црвеног крста Италије. Последњег дана вежбе организован је састанак свих посматрача са представницима међународног одељења Аустријског Црвеног крста ради размене информација, планова, као и сагледавања могућности даље сарадње.

Окружна командно симулациона вежба „Јабланица 2025“

Сектор за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова Републике Србије организовао је Окружну командно – симулациону вежбу „Јабланица 2025“ у периоду од 27. до 29. маја 2025. године. На вежби поред чланова градских, односно општинских штабова за ванредне ситуације Јабланичког управног округа учествовали су представници организације Црвеног крста Лесковца, Лебана, Црна Трава, Бојник, Медвеђа и Власотинце. Циљ вежбе је унапређење капацитета окружног, градског и општинских штабова за ванредне ситуације за руковођење и координацију субјектима и снагама система смањења ризика од катастрофа у ванредним ситуацијама.

Вежба ваздухопловног удеса на аеродрому „Никола Тесла“

На позив Аеродрома Београд, Црвени крст Србије је узео учешће на свеобухватној вежби ванредне ситуације “Удес ваздухоплова на полетно-слетној стази аеродрома Никола Тесла Београд” 25.03.2025. Године. Улога Црвени крст Србије на вежби је била у складу са потписаним споразумом са Директоратом цивилног ваздухопловства. Учествовали су спасилачки тим за трагање и спасавање Црвеног крста Стари град, као и тим за подршку Црвеног крста Београд. Поред ангажовања два тима, Црвени крст Србије је обезбедио 62 глумаца који су учествовали на вежби у улози путника који су били у ваздухоплову који је доживео удес и чланова породице путника.

Основна обука за деловање у несрећама

На основу исказане потребе Црвеног крста Јагодина организована је основна обука за деловање у несрећама која је реализована у Јагодини у периоду од 20. до 21. Септембра. На обуци је присуствовало 15 волонтера и запослених из Црвеног крста Јагодина, Крагујевац, Ниш и Ивањица који су успешно завршили обуку.

Стратешка документа

Током извештајног периода развијена су следећа стратешка документа:

- „Правилник Црвеног крста Србије о организовању и функционисању програма припреме за несреће и деловање у несрећама“, усвојен на седници УО ЦКС 15. децембра 2025. године;
- „Упутство за представнике Црвеног крста за учешће у раду штабова за ванредне ситуације“, усвојено на седници УО ЦКС 25. јуна 2025. године.

1.1.3 Активности координативних нивоа

Црвени крст Војводине

Обука **Ублажавања ризика и последица елементарних непогода и других опасности у локалним заједницама**. Обука је окупила 25 полазника из организација Црвеног крста, као и 4 представника Црвеног крижа Федерације Босне и Херцеговине. Организације које су имале своје представнике: Бачка Паланка, Бачки Петровац, Нови Бечеј, Кикинда, Ковин, Панчево, Беочин, Сремски Карловци, Опово, Стара Пазова, Ириг, Инђија, Сента, Чока, Ада, Мали Иђош, Кањижа, Темерин, Жабаљ, Тител, Србобран, Оџаци, Врбас.

Обука волонтера – **Упознавање са опремом за подршку угроженим заједницама у ванредним ситуацијама**. Циљ обуке био је оспособљавање волонтера за правилно коришћење опреме намењене пружању помоћи угроженим заједницама током ванредних ситуација. Обуку је завршило 30 волонтера.

Обука **Идентификација безбедносних ризика и припрема за катастрофе** са циљем да унапреди знања и вештине учесника у области идентификације ризика, процене претњи и припреме за ванредне ситуације, како би се повећала отпорност организација и заједница на различите врсте катастрофа.

Дообука у Кикинди за волонтере који су започели процес едукације из програма Припрема и одговор на несрећу. Циљ дообуке био је унапређење капацитета за деловање у ванредним ситуацијама и оспособљавање волонтера за ефикаснији и координисани одговор на различите врсте несрећа.

Обука за волонтере и сараднике у оквиру програма деловања у несрећама усмерена на јачање капацитета за деловање у ванредним ситуацијама, са посебним акцентом на очување менталног здравља и ефикасну комуникацију у кризним условима. Учесници су разменили искуства, стекли нове вештине и добили практичне савете који ће им помоћи у будућем раду на терену. Посебно задовољство представља чињеница да су обуци присуствовале колеге из Црвеног крста Осјечко-барањске жупаније, Црвеног крста Републике Српске, Друштва Црвеног крста/крижа Федерације БиХ и Црвеног крста Косова и Метохије, што је допринело размени знања и регионалној сарадњи.

Црвени крст Косова и Метохије

Основна обука волонтера Црвеног крста Косова и Метохије за одговор на несреће реализована у Едукативном центру Црвеног крста Косова и Метохије "Драгиша Мурганић", на језеру Газивода. Обука је обухватила 30 волонтера из 18 општинских организација Црвеног крста: Грачаница, Липљан, Косово Поље, Косовска Митровица, Звечан, Лепосавић, Зубин Поток, Обилић, Ораховац, Штрпце, Вучитрн, Ново Брдо, Ѓилане, Косовска Витина,

Обука за чланове Мобилног техничког тима (МТТ) Црвеног крста Косова и Метохије реализована у Едукативном центру Црвеног крста Косова и Метохије „Драгиша Мурганић“ на Газиводама. Обука је организована као део сталних активности на јачању капацитета за реаговање у ванредним ситуацијама, уз подршку Међународног комитета Црвеног крста, мисије у Приштини. Циљ обуке био је развој практичних вештина чланова МТТ-а у коришћењу техничке опреме, пружању подршке спасилачким операцијама, организацији привременог смештаја и успостављању кључних оперативних тачака ради помоћи становништву у ванредним ситуацијама. У обуци су учествовали чланови локалних организација Црвеног крста са територије Косова и Метохије. Волонтери су дошли из 17 општинских организација Црвеног крста: Косовска Митровица, Звечан, Лепосавић, Зубин Поток, Обилић, Вучитрн, Србица, Косово Поље, Липљан, Грачаница, Штрпце, Ораховац, Исток, Пећ, Ново Брдо, Гњилане и Косовска Каменица, укупно 25 чланова.

У септембру и октобру, сарадници Црвеног крста Косова и Метохије и сарадници у Црвеном крсту Србије су радили на дигитализацији докумената, правилном архивирању као и помоћи у електронском пословању за све организације Црвеног крста на Косову и Метохији.

Обука трагања и спасавања и процене ризика за волонтере Црвеног крста Косова и Метохије у одмаралишту Црвеног крста у Александровцу, Митрово Поље. Волонтери из општина: Косовска Митровица, Зубин Поток, Лепосавић, Звечан, Србица, Липљан, Косово Поље, Грачаница, Ново Брдо, Гњилане, Косовска Каменица, Штрпце, Пећ и Исток учествовали су у обуци коју је спровео тим инструктора Црвеног крста Србије.

Обука за инструкторе за деловање у несрећама. Обуци је присуствовало 17 искусних волонтера из 9 локалних организација Црвеног крста са Косова и Метохије. Тренинг су реализовали инструктори Црвеног крста Србије и инструктори Црвеног крста Косова и Метохије.

1.2 Смањење ризика од последица несрећа и спровођење превентивних активности

Ослањајући се на вишегодишња искуства у спровођењу активности на смањењу ризика од елементарних непогода и других несрећа развијени су стандардизовани модули за реализацију активности са ученицима основних школа са циљем смањења ризика и ублажавања последица од елементарних и других непогода.

Захваљујући донетим модулима, активности смањења ризика од катастрофа реализоване су у 75 средина и обухваћено је следећи број особа:

р.б	Назив активности	Број обухваћених корисника	Број активности
1	Пленарна предавања у основним школама	3.138	56
2	Радионице са ученицима у основним школама	3.891	360
3	Практичне вежбе евакуације из школа	34.536	155
4	Локални догађаји / кампање подизања свести	5.674	29
5	Локална обука волонтера и просветних радника	314	25
Укупно			47.617

1.3 Одговор на несреће

1.3.1 Одговор структуре Црвеног крста Србије на несреће

На основу извештаја у обједињеном обрасцу за извештавање, закључно са 31. децембром, 63 организације Црвеног крста у градовима и општинама су одговориле на несреће у локалним заједницама. Укупно је помогнуто 1.094 домаћинстава (2.131 појединац) и дистрибуирано је 50.943 кг помоћи.

1.3.2. Топлотни талас

Током летњих месеци, као последица дуготрајно високих температура, у појединим деловима Републике Србије дошло је до проблема са снабдевањем водом за пиће, пожарима на депонијама и пожарима на отвореном.

Несташица воде - овај проблем је био изражен у Ариљу и Алексинцу, где је у појединим деловима дошло до потпуне обуставе, а у Гаџином Хану, Сврљигу и Димитровграду забележене су рестрикције.

За потребе снабдевања пићањем водом 200 домаћинстава у општини Ариље у МЗ Миросалци, Драгојевац, Богојевићи и Вигоште уступљено је 10 резервоара од 1.500 литара.

За потребе снабдевања водом за пиће 298 штићеника Дома за смештај одраслих лица из Кулине, општина Алексинац, уступљено је 6 резервоара од 1.000 литара.

Пожари на депонијама - Велики проблем и опасност током летњих месеци представљали су и пожари на депонијама у Лозници, Новом Пазару и Врању. Пожар на депонији представља велики здравствени ризик због метана који се ослобађа и који гори на дубини од 15 метара и више испод земље. Веома га је тешко угасити, а истовремено се метан ослобађа и у ваздуху и представља озбиљну претњу по здравље.

Пожари на отвореном – Почетком јула (6. јул), Топлички округ је погођен пожарима на отвореном. Ванредна ситуација је проглашена на територији општина Прокупље, Куршумлија и Житорађа. Најтежа ситуација била је у Прокупљу и Житорађи, где је извесан број кућа изгорео, а настрадала су и средства за живот као што су пољопривредна добра, механизација и домаће животиње.

На Косову и Метохији, у Косовскомитровачком округу у општини Вучитрн и у Пећком округу у општини Исток дошло је до пожара.

У Расинском округу у Крушевцу, услед јаког ветра, пожари су се проширили на територију града Крушевца и забележени су на 25 различитих локација, али није дошло до угрожавања стамбених објеката.

У Алексиначком селу Лознац услед пожара у потпуности су изгореле две куће.

Општина / град	Угрожена подручја	Процењен бр. угрожених домаћинстава	Процењен бр. домаћинстава за подршку
Прокупље	Златни Поток, Бублица, Доња Бреговина, Меровица, Ресинац, Бреснички	63	30
Житорађа	Дубово, Старо Момчилово, Ново Момчилово, Коњарник, Речица	120	40
Куршумлија	Мало Пупавце, Велико Пупавце, Космача, Богујевац, Соколовица, Тмавско брдо, Тмава, Спанце, Коњува, Перуника, Влахиња, Жуч, Растелица, Данковиће, Селиште, Баћоглава, Доње Точане, Маричићи, Висока, Рача, Мала Косаница, Боровац, Крток, Равни шорт	125	25

Крушевац	МЗ Кобиље, МЗ Гаглово, Мали Шиљеговац, МЗ Кукљин брдо, Бурдељ, МЗ Паруновац, Аеродром Росуље, МЗ Макрешане, МЗ Јасика, МЗ Горњи Степош	75	5
Алексинац	Тешица, Лознац	н/а	4
Укупно процењених домаћинстава за подршку: 104			

Активности оперативних организација на терену

Општина / град	Помогнута домаћинства	Помогнути појединци
Прокупље	27	59
Житорађа	68	171
Куршумлија	21	38
Алексинац	3	9
Укупно	119	277

Преглед дистрибуиране помоћи

Општина	Пакет хране	Конзервирана храна (кг)	Вода (л)	Пакет хигијене	Сет за чишћење	Ћебад	Половна гардероба (кг)
Прокупље	109	979	4.907	64	3	23	1.320
Куршумлија	241	187	1.199	11	0	8	70
Житорађа	193	558	1.925	117	30	180	550
Алексинац	3	0	0	3	0	0	0
Укупно	546	1.724	8.031	195	33	211	1.940

Преглед ангажованих капацитета

Општина	Запослени	Волонтери	Волонтерски сати	Возила	Пређени км
Прокупље	4	14	1.948	4	2.932
Куршумлија	6	1	13	2	2.025
Житорађа	3	11	343	3	1.450
Алексинац	2	2	8	1	74
Укупно	15	28	2.312	10	6.481

Црвени крст Ниш је одмах по избијању пожара стављен у приправност и залихе помоћи су биле на располагању оперативним организацијама Црвеног крста.

Црвени крст Србије је, 9 јула, у циљу бржег реаговања дислоцирао одређену количину хуманитарне помоћи и средстава помоћи у регионални магацин Црвеног крста у Нишу и истог дана отворио наменски рачун за прикупљање новчане помоћи за грађане угрожене пожарима.

Укупно је прикупљено 11.328.915,15 динара. Помоћ је намењена породицама које су најтеже погођене пожарима, а чији су објекти за стално становање и основна средства за живот претрпели значајну штету. До сада је реализована прва исплата за 79 најугроженијих домаћинстава. Друга и последња исплата реализоваће се до краја октобра.

КОМПОНЕНТА 2: СПАСИЛАШТВО НА ВОДИ

Према подацима Светске здравствене организације (СЗО) утапање је трећи узрок смрти у свету (260.000 утапања годишње). Утапања чине 7% свих смртних случајева повезаних са повредама. Утапање представља озбиљан глобални јавно здравствени проблем који је потцењен. Деца, мушкарци и појединци с повећаним приступом води највише су у опасности од утапања. Годишње се око 35.000 људи утопи на територији Европе². Србија је са 1,1

смртним случајем на 100.000 становника узрокованим случајним утапањем на нивоу просека Европске уније.

Општи циљ програма спасилаштва на води јесте смањење броја утапања и повређивања на води. Остваривање општег циља програма у извештајном периоду постиже се следећим планским садржајима и активностима:

- успостављање спасилачких служби за спасавање на води;
- обучавањем кандидата за спасилачка звања, стандардизованом и међународно признатом методологијом и програмом,
- процењивањем ризика на купалиштима, међународно признатом методологијом,
- јачањем капацитета за развој и популаризовање спасилачког спорта организовањем такмичења у спасилаштву на води,
- подизањем свести опште и стручне јавности о опасностима на купалиштима.

2.1 Обучавања у области спасилаштва на води

Црвени крст Србије и Центри за стручно оспособљавање за едукацију и развој спасилаштва на води у извештајном периоду су укупно одржали 20 стручних оспособљавања за стицање новог и обнављање постојећег стручног звања на којима је 54 кандидата успешно савладао програм стручног оспособљавања и завршни испит за стицање новог звања, а 55 је обновило своје постојеће спасилачко звање.

У складу са дефинисаним правилима Црвени крст Србије спроводи завршне испите за спасиоце на води. Завршни испити се организују са циљем унапређивања и провере квалитета оспособљавања спасилаца на води, као и уједначавања критеријума за спровођење будућих испита за добијање дозвола за рад. Завршни испити спроведени су у Новом Саду, Ваљеву, Сомбору, Бечеју, Нишу, Смедереву и Сремској Митровици.

2.2 Комисија за спасилаштво на водама и планинама

Током 2025. године Комисија за спасилаштво на води и планинама Црвеног крста Србије, одржана је једна електронска седница. На седници је:

- усвојен предлог годишњег програма Националног гранског спортског савеза за Life Saving за 2026. годину;

2.3 Спасилачко обезбеђивање манифестација на води

На позив Веслачког савеза Србије, Црвени крст Србије реализовао је спасилачко обезбеђивање 3 веслачких такмичења која су се одржала у периоду од априла до маја на Ади Циганлији. На такмичењима је учествовало око 700 такмичара које је обезбеђивало 14 спасилаца на води, из организације Црвеног крста Стари град, Сремска Митровица и Обреновац, и чланова Националног тима Црвеног крста Србије за деловање у поплавама. Током такмичења спасиоци су остварили волонтерских ангажовања у трајању од 180 сати. Обезбеђивање је обухватало дежурство на чамцима и праћење веслача, а у 6 ситуација су спасиоци на води интервенисали услед превртања чамаца.

Спасиоци на води Црвеног крста Србије су обезбеђивати плажу одмаралишта Црвеног крста Србије у Баошићима током лета 2025. године. У периоду од 25. 6. до 31. 8. ангажовано је 9 спасилаца из организација Црвеног крста Ниш, Стари град, Војводине, Нови Сад, Кикинда, Власотинце и Косова и

Метохија. Спасиоци су ангажовани у сменама по двоје у трајању од 11 до 13 дана. Рад спасилаца је протекао без потребе за спасавањем из воде, док је пружана прва помоћ купачима који су имали мање повреде.

На позив спортског удружења “Трофеј”, Црвени крст Србије је другу годину за редом спасилачки обезбеђивао такмичење у пливању на отвореним водама које се одржало на Ади Међици 30. Августа. Ангажовано 3 спасилачка чамца са припадајућим посадама, док је на такмичењу узело учешће око 300 учесника који су се такмичили у 3 трке дужине 1250м, 2500м и 5000м. Такмичење је протекло без интервенција спасилаца.

На позив Српског савеза пливања на отвореним водама, Црвени крст Србије је спасилачки обезбеђивао такмичење у пливању на отвореним водама које се одржало у Смедереву на Дунаву 13. Септембра. На такмичењу су одржане 3 трке за различите категорије такмичара у дужини од 200м, 500м и 3700м. Ангажовано 2 спасилачка чамца са припадајућим посадама, а на такмичењу је учествовало 50ак такмичара.

2.4 Превентивне и едукативне активности на тему спасилаштва на води

У циљу превенције утапања и повећања свести о безбедности на води организације Црвеног крста Србије у општинама и градовима су спроводиле превентивно едукативне активности. Уз ангажовање волонтера и спасилаца на води реализовано је 87 активности безбедности на води којима је обухваћено 16.450 особа.

У периоду од 26. до 28. септембра Црвени крст Србије је на Ади Циганлији учествовао на Сајму спорта организованом од стране Спортског савеза Србије и под покровитељством Министарства спорта. Током трајања сајма су промовисане дисциплине из Life Saving спорта, превентивно и безбедно понашање на купалишту, безбедан боравак на пловилима и начини спасавања са обале. Током сајма спорта учествовао је 23 спасилаца на води и спасилаца на води јуниора из организација Црвеног крста Ниш, Палилула, Обреновац, Сремска Митровица, Новог Сада, Стари град и Александровац. Штанд Црвеног крста Србије на сајму спорта је посетило око 500 посетилаца сајма.

2.5 Учешће у раду Европске федерације за спасавање на води (ILSE – International Life Saving Federation of Europe):

Представници Црвеног крста Србије су у извештајном периоду учествовали у раду Међународне и Европске федерације за спасилаштво на води. У марту месецу Ранко Демировић и Жолт Сенди, чланови комисија за менаџмент и администрацију и спасавање су присуствовали на годишњем састанку комисија Европске федерације за спасилаштво на води који се одржао у Риму. Представници Црвеног крста Србије су на комисијама представили резултате Црвеног крста Србије током 2024. године и активним учешћем су допринели раду комисија којих су чланови.

Представница Црвеног крста Србије која је члан борда директора ИЛСЕ-а др. Сања Мазих је присуствовала редовном годишњем састанку борда директора у Ослу у периоду од 19. До 21. Септембра. На састанку је представила регионалну иницијативу које су покренуле чланице ИЛСЕ-а из региона Југоисточне Европе са циљем унапређења регионалне сарадње. Такође на састанку су разматрана текућа питања везана за функционисање ИЛСЕ-а и развоја спасилаштва на води.

КОМПОНЕНТА 3: СПАСИЛАШТВО НА ПЛАНИНАМА

Програм спасилаштва на планинама представља основу потребног искуства и знања за деловање Црвеног крста Србије у руралном и планинском подручју у случају екстремних зимских услова и падавина, као и других ванредних догађаја и ситуација.

Општи циљ програма спасилаштва на планинама јесте јачање капацитета структуре Црвеног крста Србије за деловање у руралним срединама на планинама ради ефикасног одговора на несреће, екстремне зимске услове и смањења броја повређивања у истим. Остваривање општег циља програма у извештајном периоду постиже се следећим планским садржајима и активностима:

- обучавањем волонтера и професионално запослених Црвеног крста за деловање у оквиру Националног тима за трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у екстремним зимским условима;
- јачањем капацитета за извршавање основних врста спасавања (у руралним срединама и на планинама);
- подизањем свести опште и стручне јавности о опасностима на планинама и у екстремним зимским условима.

3.1 Спасилачко ангажовање и обезбеђивање манифестација и скијалишта

Црвени крст Брус је током извештајног периода вршио спасилачке активности на скијашкој стази у Брзећу. Током јануара, фебруара и марта месеца дневно је било ангажовано по два спасиоца за обезбеђење скијалишта. Црвени крст Србије је пружио подршку Црвеном крсту Брус у обезбеђивању скијалишта давањем на коришћење контејнера канцеларије и ангажовањем 2 спасиоца на планинама у периоду 16. до 18.2.2025. године.

На позив Ваздухопловног савеза Србије, Црвени крст Србије је у Вршцу, Рајцу и Нишу вршио спасилачко обезбеђивање Националних такмичења у параглајдингу. Током такмичења биле су ангажоване посаде од по 4 спасилаца на планинама и чланова Националног тима за трагање, спасавање, евакуацију и збрињавање у несрећама из организација Црвеног крста Краљево, Штрпце, Ужице, Стари град и Вождовац. На такмичењима није било потребе за интервенцијама спасилаца.

Црвени крст Србије је другу годину за редом спасилачки обезбеђивао догађај "Highlander" који је организован на Старој планини у периоду од 2. до 6. јула. Током догађаја који је имао 3 формата, учесници су прелазили 40км, 60км и 100км, а укупно је узело учешће око 200 учесника. Током такмичења били су ангажовани спасиоци на планинама из организација Црвеног крста Косова и Метохије, Штрпца, Јагодине, Краљева, Старог града и Вождовца. Током догађаја спасиоци Црвеног крста су имали велики број ситних интервенција.

3.2 Превентивне и едукативне активности на тему спасилаштва на планинама

У циљу смањења ризика од повређивања у планинским и руралним пределима организације Црвеног крста Србије у општинама и градовима су спроводиле превентивно едукативне активности. Реализовано је 16 превентивних предавања на тему спасилаштва на планинама на којима је присуствовало укупно 863 особе.

Црвени крст Србије се одазвао позиву за учешће на првом сајму планинарства под називом „Beo Hiking Fest“ који се одржао 12. и 13. 4. 2025. у Београду у Луци Београд. Ова манифестација је организована са циљем окупљања планинара, организатора планинарских тура, спасилачких служби, произвођача опреме и свих осталих актера повезаних са планинарењем ради размене искуства, представљања активности и међусобне едукације. На штанду Црвеног крста Србије сви посетиоци сајма су имали прилике да се едукују о основним мерама прве помоћи на планини, самопомоћи услед најчешћих повреда на планини, прављења импровизованих носила и начин на који планинари могу да учествују у акцијама трагања за несталом особом. Сајам је током 2 дана посетило преко 1000 људи.

3.3 Обуке и тренинзи спасилаца на планинама

Црвени крст Црне Горе је упутио позив Црвеном крсту Србије да пошаље једног спасиоца на планинама на додатно усавршавања у области спасилачког обезбеђивања уређених скијалишта. За учешће на обуци је одабран волонтер Црвеног крста Ужице Дејан Матовић који је дугогодишњи спасилац на планинама, као и инструктор скијања. Обука се одржала на планини Бјеласница у близини Колашина у периоду од 13.2.2025. до 16.2.2025. Инструктори на обуци су били спасиоци на планинама Црвеног крста Бугарске, а поред представника Црвеног крста Србије присуствовало је још 9 припадника Црвеног крста Црне Горе. Обука се састојала из следећих целина: Процена и увежбавање техника скијања, пружање прве помоћи код повреда екстремитета, Технике транспорта повређених са скијама, Приступ повређеним скијашима са спасилачким санкама, опасности од лавина, Остале технике транспорта и пружање прве помоћи, Протоколи код вишеструких траума и Транспорт и пружање прве помоћи на ски стази. Представник Црвеног крста Србије је успешно положио завршни испит и стекао звање спасилац на уређеним скијалиштима.

Црвени крст Србије је у периоду од 21. до 23. марта организовао тренинг спасилаца на планинама који се одржао у Митровом пољу. Тренинг је организован са циљем увежбавања техника спасавања као и припрема за активности које су планиране да се спроводе током године. На тренингу су се увежбавале вештине пружања прве помоћи и спасавања са неприступачних терена и спасавање параглајдериста. На тренингу је учествовало 16 спасилаца на планинама.

КОМПОНЕНТА 4: КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ И КЛИМАТСКА АКЦИЈА

Климатске промене значајно утичу на заједнице широм света које су захваћене разорним и растућим последицама у виду несреће и опасности изазване временским непогодама. Током претходних деценија климатске промене и несреће изазване временским непогодама су у сталном порасту. Ово укључује бујичне поплаве које се појављују брзо и неочекивано, али и друге катастрофе које се постепено дешавају и које су повезане са климом. Број оваквих несрећа је порастао за више од 40% у последњих 20 година. На основу пројекција климатских промена Србија и Западни Балкан ће се суочити са наставком пораста температуре уз све чешће и дуже суше и појаву пожара. Србија ће као последицу климатских промена имати пораст екстремних

временских услова који ће по интензитету бити снажнији са ређим падавинама које ће бити смањеног обима и повећаним температурама.

Општи циљ: смањење утицаја климатских промена на најрањивије појединце и заједнице у Србији и пружање подршке појединцима да се прилагоде и суоче са њиховим последицама кроз унапређење капацитета структуре Црвеног крста за адаптацију на климатске промене и доприноса очувању и унапређењу животне средине.

Специфични циљеви су:

1. унапредити капацитете Црвеног крста Србије за појачани одговор на хуманитарне потребе и помоћи људима да се прилагоде утицајима климатских и криза животне средине и изграде отпорност;
2. унапредити постојеће и развити додатне програме и активности усмерене на најрањивије групе које су у ризику од климатских промена са циљем њихове адаптације на климатске промене, са посебним фокусом на ангажовање деце и младих;
3. смањити емисију гасова са ефектом стаклене баште које Црвени крст Србије производи кроз своје пословање и кроз реализацију активности усмерених на помоћ најугроженијима у складу са ширим разумевањем принципа "Не чини штету";
4. развити приступ адаптацији и дефинисању програма и пројеката који су „климатски паметни“.

Циљне групе су:

- појединци и заједнице у ризику од последица утицаја климатских промена;
- појединци у ризику од последица климатских промена са посебним фокусом на децу и младе, хронично оболеле особе и старије особе;
- општа популација.

4.1 Пројекат “Рана упозорења, ране акције” (EWEA-IrishAid)

Општи циљ пројекта је да унапреди активности раног упозорења усмереног на људе и раног деловања за опасности везане за временске прилике и климу у контексту ојачаних националних и локалних система управљања ризиком од катастрофа. Циљеви овог пројекта су:

- ојачати знање националних друштава и високоризичних заједница о ризицима везаним за временске прилике и климу и разумевање недостатака у управљању и могућности за рана упозорења и ране акције.
- позиционирање националних друштва као кључних заинтересованих страна у ширењу информација о ризику и раним упозорењима свим са посебним фокусом на заједнице у појачаном ризику.
- повећати спремност националних друштава и високоризичних заједница да одговоре на упозорења.

У оквиру овог пројекта у извештајном периоду је реализовано:

Кроз спровођење самопроцене спремности за ефикасан одговор (ПЕР), Црвени крст Србије је финализовао план акције развијен током 2024. године и у складу са планом реализовао је следеће

- Управни одбор Црвеног крста Србије усвојио је Политику управљања катастрофама;

- Прва верзија плана за непредвиђене ситуације је сачињена и реализована је једна консултативна радионица са огранцима Црвеног крста из Централне Србије;
- Алати за процену потреба су финализовани и прослеђени огранцима Црвеног крста;
- Развијен је документ политике и минимални стандарди за заштиту рањивих група у катастрофама и кризама, као и обука тренера.

Црвени крст Србије, у складу са препорукама Међународне федерације Црвеног крста, као и глобалне иницијативе "Рано упозоравање за све" (Early Warning for all – EW4ALL), може допринети бољем разумевању раних упозорења кроз акционе поруке које препоручују одговарајуће ране активности у циљу ублажавања или спречавања утицаја временских непогода – уколико се пренесу благовремено и путем веродостојних комуникационих канала којима људи верују и на које су навикли. У том правцу, Црвени крст Србије је превео и прилагодио ПАПЕ поруке (Public Awareness and Public Education) и спровео консултативни процес са одабраним организацијама Црвеног крста о начинима на које се ове поруке могу даље проследити у подручја под ризиком и преточити у промене понашања код најугроженијих и тешко доступних група у Србији. Како би се млади укључили у процес подизања свести о климатским променама и едуковали о својој улози у припреми заједнице, Црвени крст Србије је превео програм *Y-Adapt* и *Климатске картице*, који ће затим бити прилагођени и контекстуализовани за примену у едукацији и раду са младима у Србији.

У сарадњи са представницима Климатског центра Црвеног крста/Црвеног полумесеца, израђен је климатски профил ризика за Србију, заједно са анализом климатских ризика, чији је циљ био да се утврди на који начин садашњи и будући климатски и хидро-метеоролошки услови могу бити узети у обзир у операцијама, програмима, плановима и стратегијама, као и како би промене климе у земљи могле утицати на програме и оперативне активности Националног друштва, циљне групе и приоритетна подручја.

Конечно, као део целокупних активности, у циљу подизања капацитета за климатску акцију националног друштва, организована је радионица са колегама из локалних организација, са фокусом на потребу за спровођењем активности посвећених адаптацији заједница у ризику на климатске промене у Србији.

Током марта организована је обука тренера за примену методологије за процену рањивости и капацитета, која је окупила више од 20 учесника из организација Црвеног крста и седишта Црвеног крста Србије.

4.2. Пројекат „Локална акција за дечија права и енергетску ефикасност“

Црвени крст Србије и УНИЦЕФ канцеларија за Србију потписали су протокол о сарадњи за реализацију пројекта *„Локална акција за дечија права и енергетску ефикасност“*, који има за циљ ублажавање енергетског сиромаштва међу породицама са децом. Пројекат се спроводио у оквиру Заједничког програма циљева одрживог развоја „Зелена будућност, светлији почаци“ и фокусирао се на ангажовање младих у унапређењу енергетске ефикасности домаћинстава.

Десет општина изабрано је на основу критеријума рањивости, претходног ангажовања и спремности за укључивање младих волонтера. Млади волонтери Црвеног крста посетили су по десет социјално угрожених

домаћинстава у 10 градова и општина, пружили савете за уштеду енергије и предали породицама основне комплете за енергетску ефикасност. Активности су се реализовале у сарадњи са локалним самоуправама и релевантним националним институцијама.

У оквиру припреме пројекта, од 31. августа до 2. септембра одржана је обука у одмаралишту Црвеног крста Александровац у Митровом Пољу, на којој су учествовала по 2 волонтера из 10 организација Црвеног крста укључених у пројекат. Током обуке су представљене пројектне активности, методологија рада са домаћинствима и улога младих волонтера у спровођењу посета.

Током септембра организације су спроводиле мапирање породица, а у другој половини новембра организоване су прве посете волонтера које су служиле да кроз упитник волонтери мапирају изазове енергетске ефикасности са којима се сусрећу изабране породице. Поред упитника, обучени волонтери су информисали децу и старије чланове домаћинства о начинима уштеде енергије, о утицају влаге и непроветравања просторија на здравље, важности употребе адекватног грева, али и упознавали их са артикалима које су породице добиле у оквиру пакета енергетске ефикасности (продужни каблови, заптивне траке, лед сијалице, итд...). У другој половини децембра, волонтери су породице посетили поново како би проценили колико су породице успеле да примене дате савете и искористе артикле из пакета енергетске ефикасности. Посете су имале за циљ и да се домаћинства информишу о постојећим конкурсима и субвенцијама за замену столарије, и сл.

Стална конференција градова и општина и Уницеф организовали су радионицу у оквиру пројекта, 11. децембра 2025. године, под називом „Зелена будућност, светлији почеци: Локална акција за права детета и енергетску ефикасност“ где су учествовали наши волонтери из 3 организације Црвеног крста из Србије и имали прилику да представе своја запажања и утиске након посета домаћинствима. Радионица је имала за циљ да споји све важне актере на локалном и националном нивоу како би сви имали прилику да поделе своја искуства, постигнућа, изазове и планове за даље унапређење у области енергетске ефикасности.

Пројекат се реализовао у периоду од августа до децембра 2025. године, а средине у којима је реализован су Бабушница, Краљево, Пожаревац, Нови Пазар, Крагујевац, Чачак, Пландиште, Косјерић, Крушевац и Ћићевац.

КОМПОНЕНТА 5: САРАДЊА И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру споразума са Директоратом цивилног ваздухопловства о ангажовању спасилачких тимова Црвеног крста Србије за пружање услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству организована је приправност спасилачких тимова у седишту Црвеног крста и три организације Црвеног крста Стари град, Брус и Ужице, као и једног тима за подршку у Црвеном крсту Београд. У периоду од 1. јануара до 31. децембра, 3 спасилачка тима и 1 тим за подршку од по 3 члана било је приправно укупно 52.128 сати. Инспектор Директората цивилног ваздухопловства 28. марта 2025. године извршили су надзор над услугама које Црвени крст Србије пружа, а које су везане за трагање и спасавање. За вршење надзора коришћена је стандардна контролна листа која показује испуњеност стандарда ICAO (International Civil Aviation Organisation – УН Агенција за цивилно

ваздухопловство) за трагање и спасавање у цивилном ваздухопловству. Листа садржи 63 питања, од којих се 11 није односило на Црвени крст Србије и није примењиво. Од преосталих 52 питања Црвени крст Србије у потпуности испуњава све критеријуме.

Сектор за ванредне ситуације МУП-а РС је уз подршку Програма управљања у ванредним ситуацијама и јачања отпорности Сједињених Америчких Држава организовао радионицу под називом „Међуинституционална сарадња приликом пријема, упућивања и транзита међународне хуманитарне помоћи“ која се одржала у Београду у периоду од 8. до 10. априла 2025. године. Циљ радионице је био рамена знања и искустава у области пружања, транзита и примања међународне помоћи током ванредних ситуација већих размера, као и усклађивање комуникације и координације на националном нивоу са постојећим међународним процедурама и модалитетима сарадње.

Немачки Црвени крст упутио је позив Црвеном крсту Србије да у оквиру Механизма цивилне заштите Европске уније и програма који има за циљ размену експертског знања реализује студијску посету Црвеног крста регије Доња Саксонија Црвеном крсту Србије (EU Civil Protection Knowledge Network Programme of Exchange of Civil Protection Experts). Сврха посете била је размена информација о цивилној заштити, управљању катастрофама и пружању помоћи током катастрофа, размена научених лекција о процесу регрутације волонтера, размена научених лекција и примера добре праксе из операције помоћи избеглицама и интерно-расељеним лицима, размена информација о безбедносним протоколима за волонтере и запослене у операцијама одговора на катастрофе и могућности даље сарадње. Поред састанака у седишту Црвеног крста Србије, реализоване су и две теренске посете организацијама Црвеног крста Краљево и Ниш где су разговори вођени са запосленима и волонтерима који учествују у активностима одговора на несреће.

Одржане су две седнице Комисије за деловање у несрећама.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број ОЦК које реализују програм припреме за несреће и деловање у несрећама	183	168 (92%)
Број ОЦК које имају формирану јединицу за одговор на несреће	100	112 (112%)
Број локалних обука за чланове јединица за одговор на несреће организованих од стране ОЦК	6	8 (133%)
Број чланова Националног тима за одговор на несреће који су учествовали на обукама/дообукама	40	40 (100%)
Број обухваћених особа активностима унапређења свести о смањењу ризика од катастрофа и других опасности	10.000	47.617 (57%)

Број ученика основних школа обухваћених пленарним предавањима на тему смањења ризика од катастрофа	2.000	3.138 (156%)
Број обухваћених особа превентивним и едукативним предавањима из области спасавања на води и безбедности на планинама	10.000	16.450 (164%)
Број радних састанака са партнерима у 183 организације Црвеног крста у градовима и општинама	550	576 (105%)

СЛУЖБА ТРАЖЕЊА

(Правни основ: чланови 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15. и 16. Закона о Црвеном крсту Србије, члан 122. Женевске Конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, члан 136. Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, одредбе Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава међународних оружаних сукоба од 8. јуна 1977. године-Протокол 1.)

Служба тражења Црвеног крста Србије у 2025. години је спроводила своје активности у складу са Планом рада за 2025. годину, мандатом и улогом Службе тражења.

Приоритет у раду Службе тражења као и претходних година биле су активности које су усмерене ка расветљавању судбине лица која су нестала у сукобима на простору бивше Југославије. Служба је интензивно сарађивала са Међународним комитетом Црвеног крста, Комисијом за нестала лица Владе Републике Србије, Координацијом српских удружења породица несталих, убијених и погинулих лица, удружењима и породицама несталих лица које имају пребивалиште на територији Републике Србије.

Надаље, Служба тражења је интензивно радила на спровођењу активности које се тичу успостављања породичних веза и одржавања контакта из категорије лица миграната, избеглица и тражилаца азила и на покретању тражења несталих чланова породица миграната са којима је контакт изгубљен дуж миграторне руте ка западној Европи.

Број покренутих захтева за тражење сродника ван територије Републике Србије и примљених захтева из иностранства остао је константан, док број захтева за издавање потврде о заробљеништву и интернацији које се односе на Други светски рат бележи пораст у односу на 2024. годину.

Организација и развој Службе тражења

Служба тражења Црвеног крста Србије у извештајном периоду примарно је усмерила своје активности на рад са отвореним предметима тражења несталих лица из оружаних сукоба на простору бивше Југославије. У складу са својим мандатом, а у тесној сарадњи са Међународним комитетом Црвеног крста, Комисијом за нестала лица Владе Републике Србије и Координацијом српских удружења породица несталих, убијених и погинулих лица, интензивно се радило на расветљавању судбине несталих лица из сукоба у Хрватској,

Босни и Херцеговини, као и на Косову и Метохији. Посебна пажња посвећена је ажурирању података о тражиоцима који живе на територији Републике Србије.

Значајан сегмент рада обухватао је континуирану сарадњу са удружењима породица несталих лица, нарочито у ситуацијама када је било неопходно успоставити контакт са породицама које су у међувремену промениле место становања. Црвени крст Србије је, поред стручне и организационе подршке, активно учествовао и у финансијском подржавању појединих активности Удружења породица киднапованих и несталих лица, посебно оних које су се односиле на обележавање значајних датума страдања, укључујући и 30. август – Међународни дан несталих. Такође, представници Службе тражења узели су учешће у раду округлих столова, конференцијама за штампу, као и на седницама надлежних комисија.

У сарадњи са Комисијом за нестала лица Владе Републике Србије и удружењима породица несталих, Служба тражења је током извештајног периода реализовала низ активности, остварено је активно учешће на тематским скуповима са циљем информисања породица о актуелном стању у процесима тражења, као и присуство на обуци за сараднике Службе тражења одржаној 18. и 19. августа 2025. године на Златибору.

Свакодневни контакти са породицама несталих лица били су од кључног значаја за благовремено информисање о статусу појединачних случајева, али и за прикупљање нових сазнања која могу допринети њиховом решавању. У том контексту, размењени су контакт подаци сродника несталих лица и прикупљени референтни узорци за ДНК анализу, у циљу идентификације посмртних остатака.

Сарадња са Комисијом за нестала лица Владе Републике Србије настављена је кроз редовну размену информација о свим активним предметима, као и кроз благовремено обавештавање породица о променама у процесу тражења, позивима за преузимање идентификованих посмртних остатака и узимање додатних узорака крви. Ради ефикаснијег поступања у предметима који се односе на територију Хрватске и Босне и Херцеговине, подаци о новоотвореним и затвореним случајевима прослеђивани су националним друштвима Црвеног крста ових земаља, уз наставак добре сарадње са Црвеним крижом Хрватске и Друштвом Црвеног крста/крижа Босне и Херцеговине кроз размену нових информација прикупљених од чланова породица несталих лица.

Активности Службе на предметима несталих на простору бивше Југославије

Служба тражења Црвеног крста Србије је радила на провери статуса 1.134 актуелна предмета кроз директне контакте са породицама или преко координационих канцеларија и организација Црвеног крста у градовима и општинама, изласцима на терен и пријемом тражилаца у својим просторијама.

Отворена су три нова захтева у вези са сукобима у бившој Југославији – два за Хрватску и један за Босну и Херцеговину. На захтев тражилаца, издато је девет потврда/уверења о покренутим тражењима и тренутном статусу предмета, у циљу остваривања права на основу нестанка или киднаповања блиског члана породице. На упит Комисије за нестала лица Владе Републике Србије, Служба тражења је извршила проверу контаката 43 лица, која су повезана са нестаницима у сукобима на подручју Хрватске и Босне и

Херцеговине, ради прикупљања додатних референтних узорака крви за ДНК анализу.

Активности Службе на предметима/ тражењима у вези Другог светског рата

Служба тражења је обрадила укупно 65 нових захтева за издавање потврда о времену проведеном у заробљеништву односно интернацији за време Другог светског рата.

У базу података везано за Други светски рат унето је 100 картона ратних војних заробљеника.

Активности Службе на предметима/ тражењима невезаним за оружани сукоб

Захтеви за тражење у оквиру хуманитарних тражења, који се не односе на оружане сукобе и масовне миграције становништва са Блиског истока и из Африке, реализују се у непосредној сарадњи са Службама тражења националних друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца других држава, са којима Служба тражења Црвеног крста Србије има изузетно добру и продуктивну сарадњу.

Контакти са другим Службама тражења су врло интензивни, а број захтева који су покренути у 2025. години значајно је увећан, јер се поједини захтеви који су покренути пре више година и даље процесуирају и на њима се континуирано ради до добијања коначног одговора.

У 2025. години, Служба тражења Црвеног крста Србије примила је и обрадила 59 нових захтева за тражење сродника чији нестанак није везан за оружане сукобе или нерегуларне миграције, а још увек се ради на 93 отворена тражења, укључујући тражења покренута ранијих година.

Активности Службе у вези нерегуларних миграната

Служба тражења је активно укључена у активности помоћи породицама миграната, избеглица и тражилаца азила у тражењу и успостављању контакта, чији су се чланови раздвојили и изгубили контакт у земљама које се налазе на миграторној рути ка Европи.

У свим прихватним центрима за мигранте у Републици Србији, сарадници Службе тражења пружају информације о превенцији раздвајања и могућностима које Црвени крст нуди у циљу пријаве губитка контакта или покретања тражења. Ове информације се преносе кроз поделе лифлета на енглеском, француском, фарси, пашту, урду и арапском језику. Мигрантима је омогућено да се преко Црвеног крста поново јаве својим сродницима и успоставе прекинут контакт путем породичних порука Црвеног крста и бесплатних позива. Такође, у свим прихватним центрима, мигранти могу покренути захтев за тражење лица путем организација Црвеног крста које покривају ове центре, у складу са утврђеном процедуром.

У категорији нерегуларних миграната обрађено је 80 нових захтева за тражење око 150 лица.

Активности Службе у вези са сукобом у Украјини

У марту 2022. године, Међународни комитет Црвеног крста у Женеви успоставио је Биро за међународни оружани сукоб у Украјини при Централној агенцији тражења (ICRC STA Bureau). Према процедурама овог Бироа, сви захтеви за тражење лица у вези са конфликтом у Украјини шаљу се искључиво Бироу у Женеви.

Служби тражења Црвеног крста Србије обратило се укупно 17 лица са захтевима за тражење сродника са којима је прекинут контакт због сукоба у Украјини. Покренута су два захтева за тражење у земљи, која су упућена преко Бироа Централне агенције за тражење. У 2025. години, Служба тражења је од Бироа примила пет захтева за тражење који се односе на ратни сукоб у Украјини.

Пројекат *Trace the Face* (Препознај лице)

У овом извештајном периоду, Служба тражења је наставила активности на промоцији платформе за тражење миграната путем фотографије тражиоца, *Trace the Face* (ТТФ) – „Препознај лице“. Овај пројекат, који је покренут 2013. године у оквиру програма „Успостављање породичних веза“ Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, има за циљ да унапреди процес тражења и допринесе расветљавању судбине лица из мигрантске популације која су нестала или са којима је изгубљен контакт дуж мигрантских рута ка Европи, нарочито у ситуацијама када не постоје поуздане информације о њиховом кретању или тренутном боравишту.

Међутим, од априла 2025. године платформа *Trace the Face* је привремено суспендована. У сарадњи са партнерима на међународном нивоу, тренутно се ради на превазилажењу насталих изазова и проналажењу најадекватнијег и одрживог решења које ће омогућити наставак функционисања платформе у будућности. У том процесу, Црвени крст Србије је активно учествовао на радним састанцима Координационе групе за ТТФ, дајући допринос кроз размену искустава из праксе и заједничко разматрање могућих модела за унапређење и поновно успостављање ове услуге.

Паралелно са тим, Служба тражења је, уз подршку Швајцарског Црвеног крста, наставила да јача капацитете организација Црвеног крста у градовима и општинама у којима се налазе центри за смештај миграната и тражилаца азила, како би се обезбедила спремност за наставак примене платформе и других активности усмерених на повезивање раздвојених чланова породица, чим се за то стекну неопходни услови.

База података *Familylinks ANSWERS*

Након увођења нове апликације за обраду и вођење предмета Службе тражења, *FL Answers*, Служба је наставила да ову јединствену базу података користи за све категорије тражења у оквиру свог мандата. Апликација је развијена као подршка Служби тражења и програму успостављања породичних веза, а одликује је висок степен поузданости, широка примена и напредне могућности претраге по различитим категоријама, чиме се значајно унапређују ефикасност, брзина рада и међусобна повезаност услуге у оквиру мреже успостављања породичних веза. Сви захтеви за тражење примају се и

размењују искључиво путем безбедне платформе АСПЕРА, у складу са прописаним стандардима заштите података.

У циљу обезбеђивања квалитетног и усклађеног рада у бази, од маја 2025. године успостављена је званична подршка Међународног комитета Црвеног крста из Сарајева за рад на апликацији FL Answers. Тим поводом, једном месечно реализују се редовни онлајн састанци са колегама из МКЦК Сарајево, који пружају стручну подршку у вези са ажурирањем базе, подешавањем нових функционалности, уношењем измена и применом свих новина, као и другим релевантним видовима помоћи усмереним на даље унапређење коришћења апликације и квалитета рада Службе тражења

Обуке и тематски састанци

Едукације сарадника и волонтера Службе тражења, са циљем њиховог упознавања са мандатом, улогом и кључним активностима Службе, спровођене су током целе године. Посебан акценат стављен је на сараднике који реализују активности у прихватно-транзитним центрима за мигранте и тражиоце азила, као и на нове сараднике ангазоване на пословима Службе тражења у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама. Обуке су реализоване кроз појединачне посете локалним организацијама, као и у просторијама Службе тражења у седишту, приликом боравка колега са терена. Поред тога, представници Службе тражења су, у својству едукатора, учествовали и у реализацији стручне праксе за студенте завршне године Факултета безбедности Универзитета у Београду, преносећи им знања и практична искуства из области тражења несталих лица и успостављања породичних веза.

Као члан Радне групе за имплементацију Стратегије за успостављање породичних веза 2020–2025, која је одлуком Савета делегата продужена до 2030. године, сарадница Службе тражења активно је учествовала на редовним састанцима који су одржани у марту, јуну, октобру и децембру 2025. године. Такође, у својству члана Радне групе за примену Кодекса понашања у заштити података, учествовала је на састанцима одржаним у фебруару, априлу, јулу и децембру, који су, као и остали међународни радни састанци, реализовани путем платформе „Teams“. Поред наведеног, сарадница Службе тражења је редовно учествовала и на месечним састанцима Радне групе за координацију пројекта Trace the Face – тражење путем фотографије тражиоца.

Током 2025. године, представница Службе тражења учествовала је на годишњем састанку служби тражења европских националних друштава, који је одржан у Лисабону. Поред тога, ове године је одржан и састанак у оквиру Регионалног информативног центра (RFL RIC) у Атини, који је имао посебан јубиларни карактер, будући да је обележено десет година рада овог регионалног механизма за размену искустава и најбољих пракси служби тражења. Првог дана састанка, у званичном делу програма, учешће је узело и високо руководство Покрета, што је додатно нагласило значај овог догађаја за регионалну сарадњу.

Реализована је и обука за сараднике са терена, на којој су, као гостујући предавачи, учествовали представници владиног и невладиног сектора, укључујући Комисију за нестала лица и организацију „Инфо парк“. Ова обука је допринела бољем разумевању међусекторске сарадње и унапређењу приступа раду са мигрантима и другим рањивим групама.

Поред међународних активности, Служба тражења је наставила редовно учешће у радним групама на месечном и кварталном нивоу, као и интензивну размену искустава у области рада Службе тражења у контексту миграција. Посебан значај имала је прекогранична сарадња са колегама из Црвеног крста Црне Горе, која је допринела унапређењу међусобне координације, размене добрих пракси и ефикаснијег одговора на изазове у раду са мигрантском популацијом.

У новембру 2025. године, организована је и четврта Конференција за породице несталих лица, на којој је Црвени крст Србије имао улогу домаћина за чланове породица из Србије. Конференција је трајала три дана и реализована је у хибридном формату, при чему је путем „Зум“ платформе учешће узело више од 900 особа из око 50 земаља широм света. Овај догађај представљао је значајну прилику да се породице несталих међусобно повежу, размене своја лична и често веома болна искуства, као и да добију подршку у сигурном, достојанственом и заштићеном окружењу, уз пуно поштовање њихових потреба и осећања.

Може се закључити да је Служба тражења током 2025. године, захваљујући континуираној едукацији, активној међународној и регионалној сарадњи, као и изузетној координацији са партнерским институцијама и организацијама, успешно реализовала своје планиране активности и задатке, доследно поштујући Основне принципе Покрета и стављајући у фокус заштиту достојанства, интереса и права појединца и породице.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив индикатора)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број примљених захтева који се односе на Други светски рат, њихова обрада и одлагање	60	65
Број примљених захтева које се односе на тражења везана за економске миграције, њихова обрада и одлагање	50	59
Број примљених захтева од других националних друштава, везана за категорије миграната и тражилаца азила и жртава трговине људима, њихова обрада и одлагање	50	80
Број отворених захтева за тражење везано за сукобе у бившој Југославији, укључујући АМД обрасце	5	3
Број остварених посета Центрима за азиланте	15	50
Број остварених разговора и контаката тражиоцима азила	30	25
Број одржаних састанака, укључујући састанке Комисије Службе тражења и састанке са координаторима Службе тражења	5	10
Број одржаних семинара/обука Службе тражења	2	1

Број обучених сарадника за рад на пословима Службе тражења	30	35
Број састанака Радне групе и Комисије за нестале	2	0
Број одржаних састанака уз присуство чланова породица (радионице са члановима породица несталих, обележавање Међународног дана несталих, комеморације и округли столови)	10	20
Број смотри/вежби за деловање у несрећама на којима је Служба тражења учествовала	4	0
Број заробљеничких картона унетих у компјутерску базу података	20.000	100

ШИРЕЊЕ ЗНАЊА О МЕЂУНАРОДНОМ ХУМАНИТАРНОМ ПРАВУ (МХП) И ОСНОВНИМ ПРИНЦИПИМА МЕЂУНАРОДНОГ ПОКРЕТА ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦРВЕНОГ ПОЛУМЕСЕЦА

(Правни основ: члан 2. и члан 9. тачка 2. Закона о Црвеном крсту Србије, Ширење знања о међународном хуманитарном праву (дифузија) представља обавезу државе, преузету ратификацијом Женевских конвенција од 1949, Допунских протокола уз те конвенције и других међународних уговора.)

Активности седишта и организација Црвеног крста у општинама и градовима током извештајног периода спровођене су у складу са усвојеним плановима и програмима. Укупно 151 организација Црвеног крста Србије на локалном нивоу реализовала је 417 информативних сесија за запослене и чланове управљачких органа, 253 обуке за волонтере, као и 111 различитих активности посвећених Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца и међународном хуманитарном праву. Поред тога, организовано је 1.735 специјализованих радионица, чиме је обухваћено укупно 24.684 припадника различитих циљних група.

Представник Црвеног крста Србије учествовао је на састанку Групе за правну подршку европских националних друштава, који је одржан у периоду од 28. до 30. априла 2025. године.

Путем онлајн платформи праћени су бројни састанци из области међународног хуманитарног права, укључујући и састанак поводом Глобалне иницијативе за јачање политичке посвећености међународном хуманитарном праву, одржан 18. септембра 2025. године.

Капацитети организација Црвеног крста унапређивани су и кроз рад на два семинара за секретаре организација Црвеног крста у општинама и градовима, који су организовани у сарадњи са другим надлежним службама седишта Црвеног крста Србије.

Сарадња са Војском Србије била је усмерена на учешће у војним вежбама, као и на реализацију семинара и обука. Седиште Црвеног крста Србије наставило је континуирано учешће у вежбама Одељења за обуку путем рачунарских симулација, које су одржане у периодима од 10. до 14. марта 2025. године, од 23. до 27. јуна 2025. године и од 24. до 27. новембра 2025. године.

Сарадња је настављена и са Одељењем за цивилно–војну сарадњу Војске Србије. Организације Црвеног крста у општинама и градовима сарађивале су са организационим целинама Војске Србије у својим срединама,

реализујући активности као што су акција „Војни лекар на селу“, обуке из области прве помоћи, као и предавања из области међународног хуманитарног права. Представници Црвеног крста Србије учествовали су у својству учесника, предавача и фасилитатора на Међународном курсу цивилно-војне сарадње, који је Војска Србије организовала у Крушевцу у периоду од 20. до 31. октобра 2025. године.

У сарадњи са Центром за мировне операције, 9. септембра 2025. године, представник Црвеног крста Србије одржао је предавање о Међународном покрету Црвеног крста и Црвеног полумесеца, као и вежбе из области међународног хуманитарног права за полазнике Међународног курса за војне посматраче. Прилагођено предавање, праћено вежбама, одржано је и на курсу за штабне официре 19. новембра 2026. године.

На захтев волонтера, 17. маја 2025. године, одржан је семинар о међународном хуманитарном праву за волонтере и сараднике организација Црвеног крста у Београду. Такође, 11. и 12. децембра 2025. године, у сарадњи са Међународним комитетом Црвеног крста, Црвени крст Србије организовао је радионицу под називом „Јачање усклађености са међународним хуманитарним правом“. Радионици су присуствовали представници Министарства спољних послова Републике Србије, Министарства одбране, Војске Србије, волонтери Црвеног крста Србије, као и експерти у области међународног хуманитарног права. Предавачи и фасилитатори били су представници Међународног комитета Црвеног крста и Црвеног крста Србије.

Током извештајног периода посебна пажња посвећена је праћењу примене Основних принципа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, као и поштовању правила и смерница усвојених на Међународним конференцијама Црвеног крста и Црвеног полумесеца, од стране свих облика организовања Црвеног крста Србије.

Посебан акценат стављен је и на правилну употребу знака и назива Црвеног крста. У складу са уоченим потребама, континуирано су пружане консултације, као и одговарајућа упутства и инструкције. На 23. седници Управног одбора Црвеног крста Србије усвојен је Правилник о употреби знака и назива Црвеног крста у Црвеном крсту Србије, као и допуна Књиге стандарда визуелног идентитета Црвеног крста Србије.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив индикатора)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број информативних сесија за запослене сараднике чланове органа управљања	300	417 (139%)
Број обука за волонтере	200	253 (127%)
Број организација Црвеног крста које спроводе програм	160	151 (94%)
Број ученика основних и средњих школа и студената који су завршили обуке и семинаре	11.000	24.684 (224%)

Број активности реализованих у сарадњи са Војском Србије	20	70 (350%)
Број организованих активности (округли сто /радионице) у области међународног хуманитарног права	1	2 (200%)
Број учешћа на скуповима у иностранству са темом међународног хуманитарног права	4	3 (75%)

ПРОГРАМ БОРБЕ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 9. став 1, 2, 4. и 6. члан 14, 15. и 16. Закона)

Програм се спроводи у континуитету од 2005. године од стране Црвеног крста Србије у сарадњи седишта и организација Црвеног крста у градовима и општинама.

Током извештајног периода мрежа вршњачких едукатора и тренера реализовала је преко 1.100 информативних радионица у градовима и општинама. Овим је порука о потреби заштите и мерама опреза од трговине људима пренета до преко 25.300 особа, посебно деце и младих припадника рањивих социјално угрожених и маргинализованих група међу домаћим становништвом и мигрантима. Организације Црвеног крста су реализовале низ обука за нове вршњачке едукаторе. У складу са потребама рада омладинских вршњачких едукатора, појам трговине људима објашњен је презентацијом која буди свест учесника о феномену трговине људима, њеним фазама и својствима жртава трговине људима. Учесници су научили о мерама предострожности и то на начин како да их најбоље пренесу деци и младима са којима ће убудуће радити.

Током извештајног периода, Црвени крст Србије учествовао је у припреми Нацрта Закона о спречавању и сузбијању трговине људима и заштити жртава, који је у фази усвајања. Закон има за циљ системско уређење области борбе против трговине људима, укључујући организацију и поступање државних органа, институција и организација цивилног друштва, као и благовремену идентификацију, подршку и заштиту жртава. Усвајање овог закона представља кључну реформску активност у оквиру Програма за борбу против трговине људима у Републици Србији за период 2024–2029, са пратећим Акционим планом за 2024–2026 („Сл. гласник РС“, бр. 25/2024).

Црвени крст је такође активно ангажован у раду Националног тела за борбу против трговине људима, извештавајући о активностима у складу са Акционим планом, укључујући континуиране радионице и трибине за ученике основних и средњих школа о препознавању ризика и заштити од трговине људима, са нагласком на злоупотребу комуникационих и информационих технологија.

У оквиру мултисекторске сарадње и спровођења активности предвиђених Акционим планом Програма борбе против трговине људима Републике Србије за период 2024–2029, представници Програма борбе против трговине људима Црвеног крста Србије учествовали су као предавачи и панелисти на обукама за локалне тимове за борбу против трговине људима, које организује Министарство унутрашњих послова – Кабинет директора полиције, Канцеларија за координацију активности у борби против трговине

људима. Обуке су реализоване у Зрењанину и Краљеву током 2025. године, у оквиру регионалног пројекта „EU4FAST – ЕУ подршка јачању борбе против кријумчарења миграната и трговине људима на Западном Балкану“. Ови догађаји окупили су професионалце из редова полиције, тужилаштва, здравства, образовања и цивилног друштва, који су у директном контакту са потенцијалним жртвама трговине људима. На позив организатора, представници Црвеног крста Србије представили су искуства и примере добре праксе у раду на терену, чиме је додатно оснажена улога Црвеног крста у националној мрежи за превенцију и борбу против трговине људима, као и сарадња са институцијама система заштите.

Имајући у виду актуелне миграционе токове у Републици Србији, укључујући ирегуларне и радне миграције страних држављана, као и њихову изложеност ризицима од трговине људима, као и промене у законодавству (Закон о азилу и привременој заштити и Закон о странцима), неопходно је унапредити и ажурирати постојеће Стандардне оперативне процедуре за поступање са жртвама трговине људима. У том контексту, координатор Програма борбе против трговине људима Црвеног крста Србије активно је учествовала у раду Заједнице праксе под називом „Азил као заштита: Шта када су тражиоци жртве трговине људима и родно заснованог насиља“. Низ састанака је окупио представнике свих релевантних институција и организација у области миграција и азила – укључујући Комесаријат за избеглице и миграције, Центар за заштиту жртава трговине људима, организације цивилног друштва и међународне партнере. Током састанка, представљене су добре и изазовне праксе у раду са жртвама међу тражиоцима азила, а посебан акценат стављен је на унапређење препознавања и заштите особа у ризику, као и на потребу за јачањем међусекторске сарадње. Заједница праксе организована је у оквиру пројекта „Жене на раскршћу“, који спроводи удружење Атина уз подршку Британске амбасаде у Београду.

Представници Програма борбе против трговине људима Црвеног крста Србије активно су учествовали на стручним обукама под називом „Препознавање случајева трговине људима и подршка жртвама“, које су током првих шест месеци 2025. године реализоване у више градова Србије: Пироту, Прокупљу, Кикинди, Зајечару, Бору, Сомбору, Нишу, Краљеву, Крушевцу, Суботици, Лесковцу, Врању, Ужицу и Чачку. Обуке су организоване од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Центра за заштиту жртава трговине људима, уз подршку међународних партнера – Међународне организације за миграције (IOM), кроз пројекат „Заједничка акција Западног Балкана против кријумчарења миграната и трговине људима“, и ГИЗ-овог програма „Подршка социјалном укључивању у Србији“. Обуке су биле намењене професионалцима из система социјалне заштите, здравства, образовања, полиције, локалне самоуправе и цивилног друштва. Представљени су нови индикатори за идентификацију жртава трговине људима у здравственом и образовном систему, као и нова апликација за прелиминарну идентификацију жртава. Учествовање представника Црвеног крста Србије, посебно организација Црвеног крста из наведених градова и региона, допринело је јачању институционалног капацитета, унапређењу сарадње међу секторима и примени усклађених алата за рано препознавање и заштиту жртава трговине људима.

Црвени крст Србије је 16. и 17. августа 2025. године на Златибору организовао дводневни национални тренинг за нове тренере у области

превенције трговине људима, који је окупио 30 волонтера из 20 локалних организација Црвеног крста широм земље. Тренинг је био усмерен на јачање капацитета младих волонтера да делују као вршњачки едукатори и да на пријемчив, разумљив и узрасту прилагођен начин преносе својим вршњацима знања и поруке о опасностима и превенцији трговине људима. Учесници су кроз интерактивне радионице, рад у групама и индивидуалне повратне информације унапредили своје презентационе и комуникационе вештине, ревидирали стандардизовану презентацију о трговини људима и упознали се са новом методом рада – радионицом која путем филмских исечака и дискусије приближава сложене ситуације у којима се могу наћи потенцијалне жртве. Посебан значај имала је и размена искустава о глобалним аспектима трговине људима, као и предавање о повезаности хуманитарне помоћи и ове друштвене појаве. На завршетку програма учесници су припремили билтен са закључцима и учествовали у евалуацији обуке. Ова активност представља важан корак у даљој припреми и професионализацији тренера за рад са децом и младима, јер управо ова циљна група захтева посебно осетљив и прилагођен приступ. Тренинг је тиме значајно ојачао капацитет Црвеног крста Србије да у локалним заједницама систематски спроводи активности превенције трговине људима и шири мрежу обучених младих едукатора који ће наставити да делују у својим срединама.

Током извештајног периода настављена је сарадња Црвеног крста Србије и Центра за заштиту жртава трговине људима у циљу пружања подршке жртвама, унапређења превентивних активности и јачања мултисекторске сарадње на националном и локалном нивоу. У том контексту, током октобра 2025. године, поводом обележавања Европског дана борбе против трговине људима (18. октобар), Црвени крст Србије и организације Црвеног крста у градовима и општинама активно су учествовали у низу округлих столова и стручних састанака усмерених на размену искустава, унапређење ране идентификације случајева трговине људима и јачање локалних механизма подршке жртвама. У оквиру националних активности одржано је шест округлих столова у Смедереву, Пожаревцу, Сремској Митровици, Шапцу, Крагујевцу и Јагодини, под заједничким називом „Идентификација случајева трговине људима и подршка жртвама“, у организацији Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Центра за заштиту жртава трговине људима. Догађаји су окупили представнике система социјалне заштите, образовања, здравства, полиције, локалних самоуправа и организација цивилног друштва, а представници Црвеног крста активно су допринели дискусијама, истичући значај превенције, ране идентификације и улоге локалних мрежа подршке. Поред тога, Црвени крст Србије учествовао је и на Годишњем састанку локалних тимова за борбу против трговине људима, одржаном 16–17. октобра 2025. године у Врњачкој Бањи, у оквиру регионалног пројекта „EU4FAST – ЕУ подршка јачању борбе против кријумчарења миграната и трговине људима на Западном Балкану“. Том приликом представљен је Програм борбе против трговине људима Црвеног крста Србије, са посебним освртом на улогу локалних организација Црвеног крста, превентивне и едукативне активности усмерене ка деци, младима и рањивим групама, укључујући мигранте, као и на значај континуиране сарадње са Министарством унутрашњих послова и другим институцијама система заштите. Наведене активности додатно су потврдиле значајну улогу Црвеног крста

Србије као поузданог партнера у националном систему превенције трговине људима и подршке жртвама.

Поводом обележавања Европског дана борбе против трговине људима, 18. октобра, чак 30 организација Црвеног крста из различитих делова Србије – међу којима су Апатин, Аранђеловац, Бабушница, Бачка Паланка, Бела Црква, Бујановац, Вождовац, Врање, Вршац, Житорађа, Ивањица, Кањижа, Ковин, Косјерић, Крагујевац, Крупањ, Меровина, Нови Сад, Обреновац, Петровац на Млави, Прокупље, Раковица, Рума, Смедерево, Сомбор, Србобран, Стара Пазова, Суботица, Трстеник и Шабац – активно су се укључиле у реализацију бројних превентивних и едукативних активности у својим локалним заједницама. Заједнички циљ ових активности био је подизање свести грађана о ризицима трговине људима, механизмима врбовања и начинима заштите, као и оснаживање деце и младих да препознају опасне ситуације и благовремено потраже помоћ. Активности су биле пажљиво прилагођене локалном контексту и различитим циљним групама. У школама и вртићима организоване су интерактивне радионице, предавања и пројекције филмова, док су на градским трговима, улицама и јавним манифестацијама реализоване уличне акције, информативни штандови и перформанси који су привукли пажњу шире јавности. Посебно се издваја ангажовање вршњачких едукатора и младих волонтера, који су кроз разговоре, игре, креативне радионице и савремене алате, попут видео садржаја и друштвених мрежа, преносили поруке превенције својим вршњацима. У појединим срединама активности су реализоване у сарадњи са школама, центрима за социјални рад, здравственим установама, полицијом и локалним тимовима за борбу против трговине људима, чиме је додатно ојачана мултисекторска сарадња на локалном нивоу. Обележавање 18. октобра показало је снагу и значај мреже локалних организација Црвеног крста као једног од кључних актера у систему превенције трговине људима у Републици Србији. Континуирано присуство на терену, поверење које организације уживају у заједници и способност да сложене теме приближе различитим групама на разумљив и приступачан начин омогућили су да поруке превенције допру до великог броја грађана. Заједнички напори ових 30 организација јасно су показали да локално деловање, засновано на знању, сарадњи и солидарности, представља један од најефикаснијих механизма у борби против трговине људима.

Црвени крст Србије обележио је 20 година програма борбе против трговине људима свечаним састанком тренера у овом програму, крајем децембра месеца. На догађају је кроз филмску ретроспективу осветљен дугогодишњи рад, а нови тренери добили су сертификате, док су алумни примили посебне захвалнице за свој допринос. Програм, развијан с великом посвећеношћу волонтера, постао је признат у Србији, региону Медитерана и шире у Европи, служећи као модел за сличне иницијативе у другим националним друштвима. Две деценије касније, његова важност и даље инспирише нове генерације, оснажујући борбу против трговине људима кроз стручност, солидарност и хуманост.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И ИНФОРМИСАЊЕ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 6,7,9,10,11,13,14,15. и 16.)

Из Службе за информисање Црвеног крста Србије током 2025. године послато је групних 15 најави и позива новинарима и уредницима и 20 саопштења. Организовано је 44 гостовања или укључења и десет догађаја на којем је присуствовао велики број ТВ екипа. Посебну пажњу посветили су нам следећи медији (телевизије и портали): РТС, tanjug.rs, ТВ Танјуг, К1, НоваС, nova.rs, ТВ Блиц, blic.rs, РТВ, informer.rs, ТВ Курир, kurir.rs, politika.rs, Н1, n1info.rs, balkanexpresrb.rs.

Најзанимљивије теме за новинаре су биле: Дан Црвеног крста Србије, Комеморативно обележавање 11 септембра акцијом добровољног давања крви, Државно такмичење у првој помоћи, напредна прва помоћ (ITLS – International Trauma Life Support), Међународни дан Црвеног крста и Црвеног полумесеца, пакет за новорођену бебу и два важна датума за програм добровољног давалаштва крви (Национални дан добровољних давалаца крви и Светски дан добровољних давалаца крви). Велику пажњу медија имао је и Светски дан волонтера када је организовано уручење награда за конкурс Крв живот значи.

У протеклој години, од догађаја се истакла и посета Дечјем одмаралишту „Криста Ђорђевић“ у Баошићима где је Црвени крст имао прилике да угости министарку за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Милицу Ђурђевић Стаменковски. Министарка је приликом посете била упозната са историјом одмаралишта и радом са децом која током боравка имају прилику од волонтера Црвеног крста да науче велики број корисних вештина (прва помоћ, креативно писање, драмско изражавање, савладавање пливачких вештина, новинарско писање, као и начин поступања у ситуацијама изражене опасности у погледу трговине људима, будући да су деца рањива категорија становништва и других). Посета министарке испраћена је медијски, како у традиционалним медијима, тако и на друштвеним мрежама.

Такође, један од најзначајнијих догађаја ове године, као и сваке претходне, било је Државно такмичење у првој помоћи које је ове године за тему имало поступање у саобраћајним незгодама. Велики број објава пратио је овај дводневни догађај, а послата су два саопштења на дан такмичења, док је већи број објава постављен на странице друштвених мрежа Црвеног крста Србије.

Током 1. и 2. октобра у просторијама Тренинг центра Црвеног крста Србије одржана је радионица о кризној комуникацији и потенцијалном репутационом ризику. Радионицу су водили експерти за комуникације Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца. Поред њих је фасилитатор била и стручна сарадница за информисање Црвеног крста Србије.

Учесници су били стручни сарадници из различитих програма Црвеног крста Србије: добровољно давалаштво крви, међународна сарадња, такође и стручни сарадници који се баве комуникацијама и деловањем у несрећама из следећих огранака Црвеног крста у Србији: Ариље, Краљево, Суботица, Сомбор, Јагодина, Косово и Метохија, Војводина, Нови Сад и Београд. Ниво радионице био је примерен највећем делу учесника. Неки од њих имали су ранија искуства са овом темом теоријски али и радећи на терену, док је

другима већи део материје био нов. Свима је било занимљиво и свако је научио нешто ново. Још један важан успех радионице била је и прилика да се учесници различитих програма и различитих микроконтекста нађу заједно и размене искуства из својих средина.

Организације Црвеног крста у градовима и општинама имале су у локалним штампаним медијима и на порталима 4.063 објаве о активностима Црвеног крста и 3.658 прилога на телевизијама или на радију, а укупан број минута емитованих прилога износи 19.762 минута. Интернет презентацију/сајт која се редовно ажурира имају 54 организације.

Сајт Црвеног крста Србије имао је 266.681 посета. На сајту је објављено 65 вести са фотографијама, постављено је 21 документ и две публикације Црвеног крста Србије. У овом периоду скенирано је око 650 страница извештаја о раду Црвеног крста. Највише посета сајту било је у јулу 2025. године. Сајт Црвеног крста Србије највише су посећивали читаоци из Републике Србије, а затим следе посетиоци из Кине, САД-а, Босне и Херцеговине и Црне Горе.

Део сајта који прати реализацију тендера у Црвеном крсту Србије даје могућност заинтересованима да брзо добију информацију о одређеном тендеру, као и одговоре на питања које постављају потенцијални учесници. На сајту су доступни сви извештаји ревизора који су вршили контролу пословања Црвеног крста Србије.

Црвени крст Србије се оглашава на друштвеним мрежама Фејсбук, Твитер, Инстаграм и на Јутјуб каналу.

Фејсбук налог Црвеног крста Србије тренутно има 22.603 пратилаца. Инстаграм налог Црвеног крста Србије прати 8.100 пратилаца. Твитер налог Црвеног крста Србије тренутно има 986 пратилаца. На Јутјуб каналу, Црвени крст Србије редовно поставља видео записе и прилоге.

Организације Црвеног крста Србије оглашавају се на друштвеним мрежама и то: 141 организација има отворен налог на Фејсбук страници, 23 организације Црвеног крста имају отворен Х (Твитер) налог, 121 организација се оглашава на Инстаграму и 34 на Тик-Току.

Према подацима којима располаже Црвени крст Србије, 19 организација Црвеног крста у градовима и општинама има свој билтен или часопис (електронски или штампани), 98 организација су штампале промотивни материјал за календарске активности, 44 организације су израдиле видео-спот/филм, а пет организација је урадило филм.

Одржане су две онлајн седнице Комисије за информисање (25. јуна и 29. децембра) Црвеног крста Србије. На седници одржаној у јуну централна тема био је разговор о нацрту Стратегије за информисање 2026-2030. године, док је на седници у децембру најважнији био извештај о раду програма за информисање током целе 2025. године.

Спомен-соба и документациони центар

Црвени крст Србије у својој Спомен-соби поседује и чува материјале у различитим формама, писаним, тонским, фото, видео и електронским. Материјали говоре о раду Црвеног крста Србије, од оснивања до данас, и стално се допуњују. У протеклом периоду организације Црвеног крста су се обраћале за коришћење архивског материјала које поседује Црвени крст Србије.

Претходни период је показао заинтересованост научних и образовних институција, као и појединаца, за делом материјала који се налазе у поседу Црвеног крста Србије за израду различитих научних радова, предавања, монографија и сл.

Током 2025. године Спомен-собу су посећивали представници дипломатског кора, Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, Међународног комитета Црвеног крста, национална друштва, и у највећој мери представници образовних институција, волонтери и многи други заинтересовани грађани.

Постоји велико интересовање институција и појединаца за архивском грађом Црвеног крста Србије и различитим периодима његовог деловања на овим просторима. У својим истраживањима, заинтересовани су спремни да поделе своја сазнања тако да сваки сусрет обogaћује доступне садржаје Црвеног крста Србије.

ОРГАНИЗАЦИОНИ РАЗВОЈ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15. и 16. Закона)

Најзначајније активности Црвеног крста у Србији у 2025. години у области организационог развоја биле су:

- у организацијама Црвеног крста Србије у извештајном периоду било је **3.665** основних облика деловања (основне организације, подружнице, повереништва и активи).
- у овом периоду у организацијама Црвеног крста Србије учлањено је **96.742** одраслих чланова, док је подршку активностима Црвеног крста пружио **84.657** младих, односно укупно **181.399**.
- у раду организацијама Црвеног крста активно је допринело **22.208** волонтера кроз своја ангажовања.
- обележено је 149 година од оснивања Црвеног крста Србије, 8. мај Светски дан Црвеног крста и реализована је „Недеља Црвеног крста“ од 8. до 15. маја. Светски дан Црвеног крста обележило је **169** организације Црвеног крста.
- Црвени крст Војводине, Црвени крст Косова и Метохије и Црвени крст, Црвени крст Београда као и организације Црвеног крста у градовима и општинама испунили су своју улогу и задатке.

Циљеви Црвеног крста Србије у области Организационог развоја су се односили на подршку раду управљачких тела на свим нивоима, подршку организацијама Црвеног крста у градовима и општинама, омасовљење чланства у организацијама Црвеног крста, изградњу капацитета волонтера Црвеног крста у Србији.

На основу Статута, управни органи Црвеног крста Србије су усвајали потребна документа, програме рада, одлуке и разматрали и прихватили информације из свих области рада Црвеног крста.

На седницама Управних органа Црвеног крста Србије разматрани су и усвојени:

- Извештај о раду Црвеног крста Србије за 2024. годину,

- Редовни финансијски извештаји Црвеног крста Србије за 2024. годину и Извештај о ревизији редовних финансијских извештаја Црвеног крста Србије за 2024. годину.

Извештај о раду Црвеног крста Србије за 2024. годину достављен је Министарству здравља у редовном року.

Усвојени финансијски извештаји и Одлука о усвајању Извештаја о ревизији Финансијских извештаја Црвеног крста Србије од стране Управног одбора Црвеног крста Србије достављени су Агенцији за привредне регистре електронским путем.

Седница Скупштине Црвеног крста Србије одржана је 23. децембра 2025. на којој су чланови Скупштине усвојили извештајна, планска и изборна документа: План рада Црвеног крста Србије за 2026. годину, Стратешке правце развоја Црвеног крста Србије за период 2026-2030. година, Одлуку о расписивању избора у организацијама Црвеног крста за мандатни период 2026-2030. година, као и Правилник-програм изборних активности у организацијама Црвеног крста за мандатни период 2026-2030. година.

У извештајном периоду одржано је осам редовних и десет електронских седница Управног одбора Црвеног крста Србије, на којима су чланови овог управљачког тела поред редовних послова – доношење одлука о попису, плану јавних набавки, набавци основних средстава, додели признања и давања сагласности за именовања нових секретара у организацијама – бавили решавањем текућих питања, а која су се тичала доделе средстава из фонда солидарности организацијама Црвеног крста за измирење неодложних финансијских обавеза, обавеза према запосленима и за развојне пројекте, у организацијама у Кучеву (100.000 динара), Новом Пазару (100.000 динара), Димитровграду (45.000 динара), Рековцу (150.000 динара) и Ариљу (150.000 динара), Голубац (100.000 динара), Нова Варош (100.000 динара), Топола (100.000 динара), Пожега (150.000 динара) и Параћин (100.000 динара) као и надзором који је вршен у организацијама Црвеног крста Крагујевац и Црвеног крста Војводина, те утврђивању чињеничног стања у организацијама Црвеног крста у Смедеревској Паланци и Ивањици.

На основу резултата ових активности донета је одлука о распуштању органа управљања у организацији Црвеног крста у Смедеревској Паланци, како би могли да буду спроведени ванредни избори и успостављени функционални органи управљања. Ванредни избори спроведени су у статутарном року, а на ванредној изборној Скупштини одржаној 8. августа 2025. године верификовани су мандати новим члановима, изабрано је ново руководство организације, а новоименовани Управни одбор именовао је новог секретара.

Седнице управних органа, поред Црвеног крста Србије, редовно су одржавали сви саставни делови. У управљачким телима организација Црвеног крста било је 10.049 чланова-волонтера, а одржано је 4.102 састанака управљачких тела и комисија.

Посебна пажња посвећена је заштити интегритета организације. Стручни сарадници у седишту Црвеног крста Србије пружали су континуирану подршку организацијама Црвеног крста у градовима и општинама у организационим, правним, финансијским и програмским питањима. Теренским посетама подршка у раду пружена је организацијама Црвеног крста Трстеник, Крушевац, Суботица, Барајево, Кикинда, Гроцка, Зајечар, Јагодина, Ћуприја, Краљево, Вршац и Нови Београд. Ове посете организоване су током фебруара и марта са тимовима од по три стручна сарадника седишта заједно са колегама са

координативних нивоа, а у складу са документом Методологија за вредновање рада организација Црвеног крста и расподелу средстава од игара на срећу. Циљ посета било је пружање подршке у попуњавању образаца и сагледавање попуњеног обрасца за вредновање и извештавање кроз увид у изворе верификације.

Црвени крст Србије, свакодневно је одржавао контакте са покрајинском организацијом Црвеног крста Косова и Метохије у циљу сагледавања актуелних дешавања за спровођење програма и активности на територији Косова и Метохије. Редовно су одржавани контакти са 22 организације Црвеног крста на Косову и Метохији, а велики напори уложени су у разговорима у Међународном покрету и државним органима и институцијама ради несметаног функционисања и рада наших организација у сложеним условима. Сарадници из седишта редовно су подршку у раду колегама на Косову и Метохији пружали и на терену, те су током извештајног периода све организације посећене. Током године одржано је и више оперативних састанака са представницима Канцеларије за Косово и Метохију Владе Републике Србије, на којима су учествовали представници Црвеног крста Србије и Црвеног крста Косова и Метохије.

У оквиру сарадње са Међународним комитетом Црвеног крста, кроз план за непредвиђене ситуације на Косову и Метохији додатно су оснажене три организације Црвеног крста кроз донацију возила: Куршумлија, Рашка и Крушевац.

Састанци са секретарима Црвеног крста Косова и Метохије одржани су 16. јула у просторијама Црвеног крста Србије и 27. августа путем Тимс платформе на којима су теме биле побољшање материјалног положаја и статус запослених у организацијама Црвеног крста на Косову и Метохији, као и припрема тема за састанак са директором Канцеларије за Косово и Метохију Владе Републике Србије господином Петром Петковићем. Испред Црвеног крста овом састанку су присуствовали председник и генерални секретар Црвеног крста Србије, секретар Црвеног крста Косово и Метохија и секретари Црвеног крста Штрпце, Ново Брдо и Косово Поље.

На позив Црвеног крста Војводине, генерални секретар и руководилац службе организационог развоја присуствовали су семинару за секретаре који је одржан у просторијама Црвеног крста Војводине 1. јула. Том приликом присутне су упознали са актуелностима у раду организације и одржана је презентација о раду управних органа у циљу припрема организација за изборне активности.

Црвени крст Војводине одржао је семинар за секретаре организација у свом координативном нивоу 4.11.2025. године у Соко Бањи на коме су по позиву присуствовали руководиоци служби седишта и генерални секретар, а који су присутне упознали са актуелностима у финансијским, правним, организационим и програмским аспектима.

За секретаре организација којима координира седиште Црвеног крста организовани су семинари и то за секретаре организација у западном и централном делу Србије у одмаралишту Црвеног крста Александровац у Митровом Пољу, а за секретаре и источном и јужном делу у одмаралишту Црвеног крста Ниш у Дивљани. Семинари су били одржани у мају/јуну месецу и у новембру/децембру месецу.

Теме семинара биле су: актуелности у раду Црвеног крста, принципи Црвеног крста у пракси, знак Црвеног крста и визуелни идентитет, актуелности

у области организационог развоја, представљање Извештаја о процени утицаја програма Црвеног крста, представљање процеса ревизије од стране Државне ревизорске институције, припремне активности за спровођење избора, представљање нових усвојених докумената и политика, актуелности у оквиру правних послова.

Представници Црвеног крста Србије присуствовали су следећим Скупштинама организација: Војводина, Косово и Метохија, Београд, Кикинда, Ниш, Пожаревац, Свилајнац, Стари град, Рума.

Волонтери Црвеног крста, као најважнији ресурс организације, су показали изузетну посвећеност, храброст и спремност да основне принципе Црвеног крста примене у реализацији активности Црвеног крста. У организацијама Црвеног крста било је евидентирано и ангажовано 12.159 волонтера. Заједно са 10.049 волонтера у органима управљања, у организацијама Црвеног крста у извештајном периоду волонтирало је 22.208 особа. Посебно је значајно нагласити да је у овом периоду по први пут за Црвени крст Србије волонтирало 2.437 волонтера.

Волонтерима Црвеног крста за изузетно ангажовање у организацијама Црвеног крста додељена су 196 знака признања (139 сребрних знакова, 50 златних знакова и 7 медаља), док су организације Црвеног крста у Републици Србији од партнера са којима сарађују примиле 250 захвалница – признања.

Обележавање 149 година Црвеног крста Србије

Поводом обележавања 149 година настанка и рада Црвеног крста Србије, 6. фебруара организован је округли сто под називом „У сусрет јубилеју: 149 година Црвеног крста Србије“ у Свечаној сали седишта Црвеног крста Србије.

На овом догађају говорили су генерални секретар Црвеног крста Србије Љубомир Миладиновић, шефица регионалне делегације Међународног Црвеног крста Јелена Стијачић, државни секретар у Министарству здравља доктор Мирсад Ђерлек, председник Црвеног крста Ужице Слободан Љубичић, секретарка Црвеног крста Зрењанин Александра Танасијевић, секретар Црвеног крста Нови Сад др Драган Лазић, Слађана Милетић, секретарка Црвеног крста Пећ. Поред бројних партнера Црвеног крста Србије, волонтера, запослених и чланова Управног одбора Националног друштва, били су присутни и представник Сектора за социјалну заштиту Милован Стојић из Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, госпођа Марија Дудуковић из Канцеларије за Косово и Метохију Владе Републике Србије, Ивана Бошковић и Маја Васовић, представнице Комисије за нестала лица Владе Републике Србије.

Љубомир Миладиновић је подсетио присутне на саме почетке рада Црвеног крста Србије 1876. године и на др Владана Ђорђевића на чију је иницијативу организација основана у Србији.

Јелена Стијачић је указала на дугу и блиску сарадњу Црвеног крста Србије и Међународног комитета Црвеног крста на бројним програмима и задацима – од пружања помоћи током ратова и природних несрећа до заштите права рањивих група, од интерно расељених лица, избеглица и миграната, до ратних заробљеника и породица несталих лица.

Др. Мирсад Ђерлек је истакао емпатију према онима који траже помоћ коју промовише Црвени крст Србије као значајан допринос градњи хуманог

друштва. Он је нагласио да је Министарство здравља увек отворено за сарадњу са Црвеним крстом Србије будући да је мрежа људи коју је Црвени крст изградио на целој територији Републике Србије драгоцен, а уиграност особља и волонтера таква да нико не остаје без нужне помоћи кад му она затреба.

Представници организација у градовима и општинама који су у протеклом времену прославили своје јубилеје и тим поводом објавили монографије о раду дугом преко 100 и 140 година говорили су о историји својих организација: председник Црвеног крста Ужице Слободан Љубичић, секретарка Црвеног крста Зрењанин Александра Танасијевић, секретар Црвеног крста Нови Сад др Драган Лазић, Слађана Милетић, секретарка Црвеног крста Пећ.

Светски дан Црвеног крста и недеља Црвеног крста

Седиште и организације Црвеног крста Србије обележиле су 8. мај, Светски дан Црвеног крста, и недељу Црвеног крста од 8. до 15. маја. Овогодишњи мото Светског дана Црвеног крста гласио је: „На страни хуманости“, у славу непоколебљиве посвећености милиона волонтера и запослених широм света. Ова недеља искоришћена је за подизање свести о седам Основних принципа који воде рад Покрета. Слоган „На страни хуманости“ наглашава трајни значај принципа, са посебним фокусом на Хуманост као темељ сваког хуманитарног деловања, који чини остале принципе могућим.

Активности у Недељи Црвеног крста реализовало је **165** организација Црвеног крста уз ангажовање **3.868** волонтера и евидентирано време ангажовања од **20.747** сата, а 8. мај Светски дан Црвеног крста обележило је **169** организације Црвеног крста.

Све организације имале су богато присуство пре свега у локалним медијима приликом обележавања Светског дана и Недеље Црвеног крста.

ВОСА – Самопроцена капацитета организација

Црвени крст Србије је у оквиру CBF (Capacity Building Fund) пројекта Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца започео процес имплементације ВОСА (Branch Organizational Capacity Analysis), односно циклуса анализа/ самопроцена у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама.

ВОСА представља алат за самопроцену развијен за огранке националних друштава у циљу идентификације и процене њихових снага, ограничења и изазова у вези са широким спектром организационих капацитета. Може се користити као један од корака у процесу развоја огранака јер се фокусира на процену основних капацитета, структура и услова који су широко схваћени као срж онога што је потребно да би огранци могли да функционишу и раде добро.

План Црвеног крста Србије је да у наредне три године спроведе процес самопроцене у половини огранака, како би на основу већинског узорка могли да се донесу закључци у вези са трендовима развоја локалних организација. У извештавном периоду организоване су ВОСА самопроцене у организацијама црвеног крста у Пироту, Кладову, Краљеву, Сурчину, Свилајнцу, Грачаници, Нишу, Сомбору и Александровцу. Присуство представника центара за

социјални рад, градских управа, јавних служби и невладиних организација на овим радионицама потврдили су да је развој капацитета организација Црвеног крста у интересу не само рањивих заједница у граду и његовом окружењу већ и у интересу најважнијих партнера из јавног домена и цивилног друштва.

Све организације у оквиру дводневних радионица израдиле су своје акционе планове за побољшање организационих капацитета за наредних годину дана.

Међународни дан волонтера – 5. децембар

Међународни дан волонтера, који се обележава 5. децембра, обележен је под слоганом изабраним од стране Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца: **„Локално, свуда“**.

Тема наглашава јединствену снагу наше мреже — волонтере који добро познају своје заједнице, разумеју потребе људи и сваког дана раде да некеме улепшају или олакшају живот. Са више од 17 милиона волонтера широм света, овогодишња тема ставља у фокус њихову храброст, емпатију и дугорочну посвећеност хуманитарном раду.

У склопу овогодишњег обележавања Међународног дана волонтера организације Црвеног крста организовале су свечано окупљање волонтера уз доделу захвалница и признања, кампање на друштвеним мрежама и у локалним медијима са порукама које истичу значај волонтирања, активности са циљем промоције волонтирања у Црвеном крсту како би се приближило волонтирање ученицима и грађанима у својој заједници.

Црвени крст Србије за потребе организација у градовима и општинама припремио је материјал и садржај за друштвене мреже у складу са материјалима које је добио од стране Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Међународни дан волонтера обележило је **159** организација.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив индикатора)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број одржаних координационих састанака са организацијама Црвеног крста	10	10 (100%)
Број одржаних седница управних органа и комисија: Скупштине, Управног одбора, Надзорног одбора и Комисије за организацију, развој и нормативну делатност у свим саставним деловима Црвеног крста Србије	1.750	2.061 (118%)
Број одржаних састанака у вези са развијањем сарадње са органима локалне самоуправе	8	8 (100%)
Број додељених признања волонтерима Црвеног крста (сребрни знак, златни знак и медаља)	160	196 (123%)
Број организација које су обележиле дан оснивања Црвеног крста	100	116 (116%)

Број организација које су обележиле 8. мај Светски дан Црвеног крста	165	169 (102%)
Број објава о активностима Црвеног крста у електронским медијима (радио, телевизија)	6.000	3.658 (61%)
Број грађана који су се учланили у Црвени крст у организацијама Црвеног крста у градовима и општинама	50.000	96.742 (193%)
Број организација које су обележиле 5. децембар, Међународни дан волонтера	150	159 (106%)

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И МИГРАЦИЈЕ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије** члан 9, тачка 2. и члан 11,13. и 14. - *Црвени крст Србије реализује активности у области међународне сарадње и Закон о Црвеном крсту Србије, члан 6. и 7, члан 9, тачка 4. и члан 14. тачка 4.)*

Основна активност током првих девет месеци 2025. године у области међународне сарадње Црвеног крста Србије, односила се на реализацију редовних активности комуникације и сарадње са националним друштвима, Међународном федерацијом друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца (даље: МФЦК) и Међународним комитетом Црвеног крста (даље: МКЦК), подршку организацијама Црвеног крста у Србији у успостављању међународне сарадње са организацијама у другим националним друштвима, контакте и сарадњу са другим међународним хуманитарним организацијама и партнерима у области обезбеђења хуманитарних потреба миграната на територији Републике Србије.

У Крагујевцу је 14. фебруара комеморативно обележена 110. годишњица смрти др Елизабет Рос и њених сарадника, трагично настрадалих у Првом светском рату као чланова медицинских тимова који су на позив Српског Црвеног крста дошле у Србију и помагале народу и војсци у том периоду. У обележавању овог догађаја значајну улогу има Црвени крст Крагујевац. Традиционално присуствовали су високи представници амбасаде Уједињеног краљевства.

У периоду од почетка године, представници Црвеног крста Србије представили су Национално друштво на 37 скупова у иностранству. Ово обухвата учешће представника на регионалним састанцима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, учешће сарадника (са различитих нивоа организовања) на састанцима и радионицама за посебне тематске области, учешће на редовним годишњим састанцима радних група и мрежа чији је Црвени крст Србије члан, обуке сарадника у одређеним сегментима који представљају стандарде МФЦК и МКЦК које треба применити.

Захваљујући иницијативи почасног конзула Републике Србије у Фиренци а уз подршку Амбасаде у Риму, 22. маја 2025. године у седишту Италијанског Црвеног крста, Регионалног комитета Тоскана, одржан је састанак на коме су учествовале прдставнице седишта Црвеног крста Србије и Црвеног крста Ниш. На састанку који је подржало и седиште Италијанског Црвеног крста разговарало се о могућностима развоја билатералне сарадње и размени волонтера, а током дана одржане су демонстрације прве помоћи. Повратна активност, посета делегације сарадника и волонтера Регионалног комитета

Тоскане Црвеном крсту Србије и Црвеном крсту Ниш реализована је у периоду од 24. до 30. октобра 2025. године. Посета је била посвећена размени искустава у области прве помоћи волонтера Црвеног крста Тоскана, Црвеног крста Ниш и Црвеног крста Врање и релизована је у одмаралишту Црвеног крста Ниш у Дивљани.

Услед отежане хуманитарне ситуације на Косову и Метохији, руководство Црвеног крста Србије интензивирало је комуникацију са највишим представницима Међународног комитета Црвеног крста и Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца. Циљ бројних разговора било је проналажење решења за адекватну заштиту хуманитарног особља и лица којима је помоћ Црвеног крста потребна. Овим поводом, руководство Црвеног крста Србије упутило је писма руководством Међународног комитета Црвеног крста, Међународне Федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, Сталној комисији и националним друштвима (52).

Међународне активности су се одвијале и кроз интензивне састанке/посете МФЦК, МКЦК, представника других националних друштава Црвеном крсту Србије.

Од активности, које имају међународни карактер, а који су резултат рада сарадње служби унутар седишта Црвеног крста Србије, у овом случају деловања у несрећама, значајно је учешће у програму размене експерата у домену цивилне заштите, који је реализована у сарадњи са Немачким Црвеним крстом. Поред представника регионалне организације Доње Саксоније који су били део програма размене, у посети је боравио и представница седишта Немачког Црвеног крста са анализе могућности развоја сарадње два национала друштва у наредном периоду. Активност је реализована у периоду од 23. – 27. јуна 2025. године.

Црвени крст Пирот је учествовао на конкурс у вези са климатским променама („Озелени црвено“) Канцеларије за сарадњу медитеранских националних друштава и освојио прво место и награду за свој пројекат предлогом за реализацију Летњег кампа на ову тему.

5. јуна 2025. године Црвени крст Србије, представници МФЦК и МКЦК потписали су споразум о координацији активности саставних делова Покрета у Србији, који регулише комуникацију, начине деловања саставних делова Покрета. У оквиру овога, настављена је израда заједничког плана у случају потреба активности свих саставних делова Покрета.

На 22. седници Управног одбора Црвеног крста Србије усвојен је Правилник о међународној сарадњи Црвеног крста Србије.

У току 2025. године, Црвени крст Србије је имао програмску / пројектну сарадњу са Швајцарским Црвеним крстом и Црвеним, крстом Аустрије. Сарадња је настављена са Међународном федерацијом Друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца и Међународним комитетом Црвеног крста.

МИГРАЦИЈЕ

У периоду од јануара до јуна 2025. године, Република Србија је забележила значајан пад броја миграната на својој територији у односу на исти период претходне године. Према подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије (Комесаријат), у наведеном периоду евидентирано је укупно 3.360 лица у прихватним и азилним центрима широм земље, што представља смањење од преко 54 одсто у односу на исти период 2024. године, када је број миграната износио 7.442.

На крају јуна 2025. године у центрима под управом Комесаријата било је смештено укупно 307 миграната. Центри који су тренутно активни обухватају седам објеката – два породична центра, један специјализовани за малолетнике без пратње, као и један центар за држављане Украјине. Комесаријат обезбеђује свеобухватну подршку – од смештаја, исхране, основне здравствене заштите и психосоцијалне подршке, до правне помоћи, едукација, информисања и подршке при добровољном повратку у земље порекла. Што се тиче демографске структуре, најзаступљенији су пунолетни мушкарци, затим малолетни дечаци, па пунолетне и малолетне жене. Најчешће земље порекла миграната у овом периоду биле су Авганистан, Турска, Египат, Сирија и Мароко.

Паралелно са активностима Комесаријата, Црвени крст Србије наставио је са својим хуманитарним деловањем. Иако не постоје јавно доступни квантитативни подаци специфично везани за миграције у овом периоду, активности Црвеног крста су укључивале: директну подршку мигрантима у транзиту у виду хигијенских артикала, као и сувих obroка у центру за привремени смештај у Димитровграду, организовање волонтерских акција, обуке из прве помоћи, као и укацију и превенције трговине људима и активности Службе тражења. Посебан акценат стављен је на активности у оквиру локалних организација у градовима и општинама где се налазе активни центри за смештај миграната. Реализоване су и редовне теренске посете у циљу унапређења активности, као и округли столови са партнерима ради умрежавања, размене најбољих пракси и планирања будућих активности. Од јуна 2025. године започета је нова фаза пројекта „Одговор на миграције“, који се реализује уз финансијску подршку Швајцарског Црвеног крста. У овој фази, Црвени крст Србије ставља акценат на три кључне области деловања у оквиру ширег концепта заштите:

1. Спречавање трговине људима (анти-траффикинг) – кроз информативне кампање, радионице и непосредан рад са рањивим групама;
2. Промоција хуманих вредности – усмерена на подстицање толеранције, разумевања и међусобног поштовања у мултикултурном контексту миграција;
3. Успостављање породичних веза (Ресторинг Фамилу Линкс) – омогућавање проналаска и поновног повезивања чланова породица које су раздвојене током миграција, као и активности усмерене на превенцију и спречавању раздавајања;
4. Дистрибуција новчане ваучер помоћи за избеглице из Украјине.

На позив УНХЦР-а, представници Црвеног крста Србије учествовали су на скупу поводом обележавања Међународног дана избеглица, 20. јуна. Скуп је посвећен подизању свести о положају избеглица и миграната, као и промоцији солидарности, разумевања и заједничких напора у обезбеђивању подршке и

заштите ових осетљивих група. Окупљање је било значајна прилика да се представници институција, међународних организација и цивилног сектора заједно осврну на постигнуте резултате, изазове и могућности за даље унапређење система подршке. Скупу су присуствовали високи представници Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије (КИРС), као и представници релевантних међународних организација, државних институција и организација цивилног друштва које делују у области миграција и заштите права миграната. Учешће Црвеног крста Србије било је значајно за даље повезивање са партнерима, размену информација и искустава, као и за унапређење међусобне сарадње и допринело је препознатљивости и угледу организације као поузданог партнера у области подршке мигрантима и заштите њихових права.

У оквиру активности усмерених на подизање свести и едукацију јавности, поводом обележавања Међународног дана миграната, 18. децембра, организована је посета Црвеном крсту Србије, током које се више од 80 студената Факултета политичких наука упознало са радом организације у области миграција. Том приликом, студенти су имали могућност да се информишу о активностима усмереним на заштиту миграната, превенцију и борбу против трговине људима, као и о улози и значају Црвеног крста Србије у националном и међународном систему одговора на миграције.

У оквиру међународних ангажмана, генерални секретар Црвеног крста Србије, као члан државне делегације, узео је учешће у интерактивном дијалогу поводом присилних нестанака, одржаном у оквиру механизма Уједињених нација. Том приликом, посебна пажња усмерена је на улогу Црвеног крста у спречавању раздвајања и нестанака миграната, као и на активности усмерене на проналажење несталих лица и поновно успостављање породичних веза.

У октобру 2025. године започета је реализација новог пројекта у партнерству са УНИЦЕФ-ом, чији је циљ унапређење заштите, као и пружање психосоцијалне подршке деци и младима међу мигрантском популацијом. Пројекат је усмерен на јачање механизма заштите, пружање психосоцијалне подршке и упућивање на релевантне сервисе, а планирано је да траје до средине 2026. године.

У оквиру пројекта „Одговор на миграције“ реализована је ПЕР радионица (Препареднесс фор Еффецтиве Респонсе), уз подршку Швајцарског Црвеног крста и Црвеног крста Босне и Херцеговине као фасилитатора. Током радионице, национално друштво је имало прилику да сагледа свој тренутни положај и капацитете у области спремности за одговор на миграције и расељавање, те да на основу ПЕР налаза изради План акције који ће служити за унапређење миграцијског одговора и планирање будућих пројеката.

Такође је реализована радионица „Научене лекције и добре праксе“, на којој су, поред сарадника ЦКС из општинских организација и Седишта, учешће узели и представници невладиног сектора, као и колеге из Црвеног крста Северне Македоније. Ова активност представљала је значајну прилику за размену искустава, јачање прекограничне сарадње и унапређење ефикаснијег и координисанијег одговора. У оквиру пројекта реализована је и подела новчане ваучер помоћи избеглицима из Украјине.

У оквиру стратешког планирања и међународне сарадње, постигнут је договор са Међународном федерацијом друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца (МФЦК) и Швајцарским Црвеним крстом о одобрењу нове фазе пројекта Глобал Роуте Басед Миграцион Пројект (ГРБМП). Овај пројекат има

посебан значај јер је усмерен на заштиту и пружање помоћи мигрантима дуж миграционе руте, кроз унапређење координисаног хуманитарног одговора, јачање капацитета националних друштава и боље адресирање потреба најрањивијих група миграната. Планирано је да нова фаза пројекта започне 01.01.2026. године и да траје четири године.

Укупно посматрано, миграциона ситуација у Србији у првој половини 2025. године карактерише се стабилношћу и знатним смањењем броја миграната, уз наставак пружања институционалне подршке и унапређење интеграционих механизма. Србија остаје привржена очувању хуманог приступа миграцијама, уз поштовање међународних стандарда и сарадњу са релевантним домаћим и међународним партнерима.

Преглед резултата по индикаторима:

Показатељи (назив индикатора)	Очекивани резултати (нумеричка вредност)	Остварени резултати (нумеричка и процентуална вредност)
Број учешћа на међународним скуповима у организацији Међународног Покрета ЦК/ЦП и примена међународних стандарда у рад Црвеног крста Србије	50	37
Развој билатералне сарадње са представницима националних друштава (број активности)	2	1
Број организација Црвеног крста које реализују активности у области међународне сарадње	80	46
Сарадња са надлежним институцијама и партнерима у процени ситуације и обезбеђењу хуманитарне помоћи на међународном нивоу (Број активности)	5	2
Број реализованих активности Црвеног крста у Центрима за смештај миграната Републике Србије	150	62
Број Учесћа представника Црвеног крста Србије у радним групама и телима за миграције	3	3

ОДРЖАВАЊЕ, ФУНКЦИОНИСАЊЕ И РАЗВОЈ ПОСЛОВНО-ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 6, 7, 9, 10, 11, 13. и 14. Закона)

Пословно-финансијски систем је и током 2025. године био у функцији финансијског извештавања у складу са Међународним стандардима, уз истовремено успостављање јединственог начина вођења пословних књига, и

пружање ажурних, комплетних, тачних и поузданих информација о финансијском пословању и финансијским извештајима Црвеног крста Србије и укупне структуре Црвеног крста у свим организацијама Црвеног крста на територији Републике.

Током 2025. године реализоване су следеће активности:

- израда планова буџета Црвеног крста Србије, као и анализа планова буџета за 2025.годину за средства од игара на срећу, из организација Црвеног крста у градовима и општинама,
- прикупљање и обједињавање података из Обрасца за извештавање и вредновање кроз софтвер, из свих организација Црвеног крста за период јануар – децембар 2024.године, који су били неопходни за извештавање - правдање индикатора, према Министарству здравља,
- током јануара, извршена је презентација новог подсистема „Волонтери“, стручним сарадницима у Црвеном крсту Србије,
- крајем фебруара, вршена је провера и комплетирање нових образаца за извештавање и вредновање, потребних програмеру као радни материјал, за израду новог подсистема, у оквиру пословно-финансијског софтвера Црвеног крста Србије,
- у истом периоду, израђено је и корисничко упутство за подсистем „Волонтери“,
- извршена је куповина нових лиценци антивируса ESET EndPoint Antivirus за 184 организације Црвеног крста. Ове лиценце су купљене за, по један рачунар у свакој организацији Црвеног крста, која користи пословно-финансијски систем,
- за потребе Државне ревизорске институције, припремљена је докуменатација из робног пословања за 2023. и 2024. годину,
- почетком марта, након извршеног тестирања, припремљена је нова верзија пословно-финансијског софтвера Црвеног крста Србије, која је потом ажурирана у свим организацијама Црвеног крста, од стране ИТ администратора. Нова верзија је обухватила измене и допуне у подсистемима „Финансијска оператива“ и „Волонтери“, а детаљна спецификација о извршеним дорадама, упућена је свим организацијама Црвеног крста,
- у периоду од 24. до 26. марта, реализована је обука за кадрове Црвеног крста, у склопу пословно финансијског-софтвера Црвеног крста Србије за рад у обавезним подсистемима: „Образац за извештавање и вредновање активности“, „Буџет“ и „Робно пословање“, као и подсистемима за „Прву помоћ“ и „ДДК“. Обуку је завршило 9 учесника из следећих организација Црвеног крста: Трстеник, Брус, Лепосавић, Ћуприја, Зрењанин, Нови Сад и Ковин,
- током априла, планиране су обуке за три групе пријављених кадрова из организација Црвеног крста (финансијски подсистеми, обавезни подсистеми и обука за рад у подсистемима Прва помоћ и ДДК), али су услед неповољне финансијске ситуације у Црвеном крсту Србије, обуке отказане,
- у мају је одржана онлине презентација за књиговођу и сарадника из Црвеног крста Лесковац, за коришћење финансијских подсистема,
- праћење и реализација правдања средстава од игара на срећу на свим нивоима организовања,

- прикупљање и обједињавање података из Обрасца за извештавање кроз софтвер, из свих организација за период јануар - јун 2025, који су били неопходни за шестомесечно извештавање - правдање индикатора, према Министарству здравља,
- крајем јула, у склопу пословно-финансијског софтвера, извршено је тестирање новог обрасца за извештавање и вредновање „Општи подаци“ и „Организација и развој“,
- током августа и септембра извршено је тестирање нових образаца за извештавање и вредновање: „Мотивација грађана за добровољно давање крви“, „Здравствено превентивна делатност“, „Прва помоћ“ и „Подмладак омладина“,
- крајем августа одржан је радни састанак са генералним секретаром на тему потребних набавки, услед истека лиценци за поједине софтверске системе и алате, кључне за функционисање пословно-финансијског система Црвеног крста Србије:
 - TeamViewer – неопходан за даљински приступ рачунарима у организацијама Црвеног крста, ради ажурирања нових верзија пословно-финансијског софтвера и пружања техничке подршке корисницима,
 - Microsoft Office 2016 – лиценце за Outlook, Word, Excel и PowerPoint, при чему је могућ наставак коришћења свих програма осим Outlook-a,
 - Microsoft 365 Premium и Standard лиценце – које ће омогућити континуитет у коришћењу Microsoft 365 сервиса и алата,
- одржан је онлине састанак са програмером, на тему безбедности података у пословно-финансијском софтверу Црвеног крста Србије, који је инсталиран на рачунарима организација Црвеног крста на Косову и Метохији,
- извршена је реинсталација рачунара у организацијама Црвеног крста на територији Косова и Метохије, уз примену свих прописаних безбедносних процедура. Након конфигурације система, успостављена је безбедна конекција ка ИТ Центру Косово и Метохија (једној бази) и Пословно-финансијском систему (ПФС), чиме је омогућен сигуран и контролисан приступ подацима, без локалног чувања осетљивих информација. Сви радови су реализовани у складу са интерним политикама, правилима информационе безбедности и важећим процедурама и препорука Црвеног крста Србије,
- у току извештајног периода настављене су активности на унапређењу и реконструкцији постојећег пословно-финансијског система који се користи у раду Црвеног крста Србије. Постојећи систем представља ERP решење развијено у Microsoft окружењу (Visual Studio 2010, SQL Server Standard 2014, Framework 4.0), засновано на архитектури успостављеној током пројекта финансијског развоја уз подршку Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца,
- током 2025. године извршена је анализа стања, као и техничких ограничења система. Консатовано је да лиценце за SQL Server Standard губе безбедносну подршку и ажурирања током 2027. године. Као одлука са највише предности и могућности даљег напредовања, изабрано је решење израде новог пословно-финансијског система заснованог на савременијој архитектури и једној бази података,

- почетком октобра месеца одржан је састанак са генералним секретаром, на коме је договорена оквирна динамика и припрема за развој нове базе пословно-финансијског система,
- због истека рока коришћења донаторских (грант) лиценци, Црвени крст Србије је извршио набавку Microsoft 365 Premium лиценци за организације Црвеног крста (ОЦК), ради обезбеђивања континуитета рада, очувања информационе безбедности и коришћења легалног, централизовано управљаног софтверског окружења,
- током октобра месеца, одржан је састанак са финансијском службом на тему евидентирања новчаних ваучера кроз пословно-финансијски софтвер Црвеног крста Србије. Сходно томе, у оквиру робног пословања, отворен је нови магацин „Хуманитарни ваучери“, као и нова улазна (фактурна и донаторска) и излазна (фактурна и донаторска) документа, са адекватним контним ставовима за аутоматско књижење у књиговодству,
- након што је у оквиру портала за Е-фактуре (SEF), постављена допуна за фактуре које су ослобођене од ПДВ-а, у пословно-финансијском софтверу Црвеног крста Србије, извршено је прилагођавање XML фајла, у оквиру подсистема „Фактурисање услуга“, као и ажурирање ове допуне на рачунарима у организацијама Црвеног крста, од стране надлежних ИТ администратора,
- током новембра месеца, извршено је тестирање преосталих нових образаца за извештавање и вредновање: „Социјална делатност“, „Деловање у несрећама“, „Служба тражења & Борба против трговине људима“, „Дифузија“ и „Међународна сарадња“. Након тестирања уочене су потребе за корекцијама, које су упућене програмеру на исправку. По завршетку свих корекција у софтверу, вршено је поновно тестирање,
- због аутоматизације базе волонтера са новим подсистемом обрасца за извештавање и вредновање, вршена је анализа података у подсистему „Волонтери“ из свих организација Црвеног крста,
- почетком децембра, извршено је комплетно тестирање нових подсистема : „Образац за извештавање и вредновање“ и „Образац за извештавање – виши нивои „. То је подразумевало пролаз свих форми образаца, скале бодовања, као и аутоматску везу са подсистемом „Волонтери“,
- постављено је тест окружење за проверу реплике података у новим обрасцима за извештавање и вредновање, које је подразумевало унос података на крајњој локацији (ОЦК), потом на ИТ центру и коначна провера на нивоу Црвеног крста Србије. Уочене неправилности, решаване су у сарадњи са програмером,
- сачињено је техничко упутство за коришћење новог подсистема „Образац за извештавање и вредновање“, са приказом аутоматских веза између појединих образаца и аутоматизације са базом волонтера, које је упућено свим организацијама Црвеног крста,
- у другој половини децембра, припремљена је нова верзија пословно-финансијског софтвера Црвеног крста Србије, која је ажурирана у свим организацијама Црвеног крста, од стране надлежних ИТ администратора и тиме је омогућен унос годишњих података за 2025. годину у новим обрасцима за извештавање и вредновање, у свим организацијама Црвеног крста,

- на молбу секретара Црвеног крста Крагујевац, а у складу са препорукама које су добили од Државне ревизорске институције, пружена је стручна подршка књиговођи, у вези решавања неправилности података између робног и финансијског пословања,
- током децембра, организован је интерни састанак са финансијском службом на тему препорука Државне ревизорске институције, које се односе на попис нематеријалне имовине (лиценце за софтвер) и попис робе са вредностима за ванбилансну евиденцију. У ту сврху, предложена су решења, која су и израђена у оквиру подсистема „Основна средства“ и „Робно пословање“,
- крајем децембра, одржан је састанак са представницима из ИТ центара (Војводина, Београд, Крагујевац, Краљево и Ниш), на којем су предочени планови и обавезе у 2026. години,
- на дан 31.12.2025., у подсистему „Обрачун зарада“, извршен је унос нове пореске олакшице и нове прописане минималне и максималне основице за обрачун доприноса, које важе за све обрачунате исплате које се исплаћују од јануара 2026. године,
- континуирано пружање подршке организацијама Црвеног крста у коришћењу пословно-финансијског софтвера.

Преглед резултата по индикаторима:

Бр.	Излазни резултат (назив)	Назив индикатора	Очекивани годишњи резултат (нумеричка вредност)	Остварени годишњи резултат (нумеричка вредност)
1.	Координација рада свих организација Црвеног крста Србије и оспособљавање свих организација Црвеног крста за примену пословно финансијског система	Број организација Црвеног крста које користе финансијске и нефинансијске софтверске подсистеме	131	130 (99%)
		Број организација Црвеног крста које активно користе само нефинансијске софтверске подсистеме	54	55 (101%)

2.	Одржавање рачунарске опреме и система комуникација	Број сервера у Црвеном крсту Србије	2	2 (100%)
		Број сервера у ИТ центрима (Војводина, Београд, Крагујевац, Краљево, Ниш, Кос. Митровица)	6	6 (100%)
		Број рутера за интернет комуникацију	8	8 (100%)
3.	Дораде на постојећем интегрисаном пакету пословно финансијског софтвера и израда нових подсистема	Број подсистема које је потребно усаглашавати услед измена законских прописа и у складу са оправданим захтевима корисника система.	18	18 (100%)
4.	Семинари и обуке за коришћење пословно финансијског система	Број семинара и обука Црвеног крста за рад у појединим подсистемима интегрисаног пакета пословно финансијског система	2	1 (50%)
		Број едукованих кадрова Црвеног крста	25	9 (36%)
5.	Презентација софтвера радним групама и усаглашавање финансијског пословања	Број састанака радних група (представника са терена) за усаглашавање и израду појединих подсистема	5	5 (100%)
6.	Консултативна помоћ организацијама Црвеног крста на терену у смислу коришћења већ инсталираних подсистема и оперативно коришћење истих	Број посета организацијама Црвеног крста од стране стручних лица Црвеног крста Србије уз оперативан рад и укључивање у систем	10	15 (150%)
7.	Обавезе из овог пројекта односе се и на организације Црвеног крста – ИТ центре (чворишта за размену база података)	Број ИТ центара (Нови Сад, Београд, Крагујевац, Краљево, Ниш и Косовска Митровица)	6	6 (100 %)

ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈА НОВЧАНЕ И ВАУЧЕР ХУМАНИТАРНЕ ПОМОЋИ (Правни основ: Закон о Црвеном крсту Србије члан 2, 7. и 9.)

Основ за реализацију активности у 2025. години су трогодишњи "План акције за институционализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи" за период 2024 – 2026. године и "Стратешки оквир за институционализацију и имплементацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи" Црвеног крста Србије. Визија дефинисана Стратешким оквиром гласи: "Црвени крст Србије ће на ефикасан и ефективан начин и у најкраћем могућем року подржати најугроженије грађане погођене несрећом или кризом кроз новчану и ваучер помоћ посредством развијеног система за пружање овог вида помоћи и тиме осигурати да становништво које је погођено несрећом и кризом буде у могућности да достојанствено одговори на индивидуалне, непосредне потребе и има корист од одговорне хуманитарне помоћи."

Национално друштво се сматра припремљеним за новчану и ваучер хуманитарну помоћ онда када је способно да ефикасно испоручи новчану и ваучер хуманитарну помоћ, прикладно околностима и у одговарајућем обиму, правовремено и на одговоран начин.

Припремност за новчану и ваучер хуманитарну помоћ је стална развојна иницијатива Националног друштва која има за циљ да повећа припремност развојем и интеграцијом модела новчане и ваучер хуманитарне помоћи у организационе инструменте, системе, процедуре и унапређивањем компетенција људских ресурса, као и да оснажи активну подршку управљачких органа за новчану и ваучер хуманитарну помоћ, координацију и комуникацију.

Приступ Црвеног крста Србије у другој години реализације Плана акције за институционализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи карактерисала је приоритизација активности које су предуслов за успостављање кључних процеса који обезбеђују делотворно и ефикасно спровођење интервенција новчане и ваучер хуманитарне помоћи, тако да је фокус рада био на унапређивању компетенција запослених који су сада или ће у блиској будућности бити укључени у реализацији активности које су дефинисане планом акције, затим преговорима са пружаоцима финансијских услуга и изради одговарајућих делова стандардне оперативне процедуре за новчану и ваучер хуманитарну помоћ.

Током 2025. године реализоване су следеће активности у складу са "Планом акције за институционализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи" за период 2024–2026. године и стратешким циљевима који су дефинисани "Стратешким оквиром за институционализацију и имплементацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи" Црвеног крста Србије:

- Црвени крст Србије потписао је Оквирни споразум са Банком Поштанска штедионица у вези са израдом поклон платних картица као механизмом испоруке новчане и ваучер хуманитарне помоћи. Уговор је потписан на неодређено време, а цена израде поклон картица уговорена је по повлашћеним условима.
- Црвени крст Србије потписао је Оквирни споразум са ЈП Пошта Србије у вези са коришћењем поштанских упутница као механизма испоруке новчане и ваучер хуманитарне помоћи. Уговор је потписан на неодређено време, а

цена услуге уговорена је према важећој "Одлуци о утврђивању цена резервисаних поштанских услуга у унутрашњем поштанском саобраћају" на који сагласност даје Влада Републике Србије.

- У току су преговори са НЛБ Комерцијалном банком за припрему оквирног споразума за израду припејд платних картица као механизмом испоруке новчане и ваучер хуманитарне помоћи.
- Успостављање оквирних уговора са пружаоцима финансијских услуга за различите механизме испоруке новчане помоћи од суштинског значаја за ефикасну реализацију интервенција новчане и ваучер хуманитарне помоћи. Црвеном крсту Србије је у интересу да има што је могуће више оваквих уговора за различите механизме испоруке. То значајно повећава брзину испоруке новчане хуманитарне помоћи, јер није потребно припремати посебне уговоре за сваку појединачну интервенцију.
- У оквиру операције "Пожари 2025", извршена је испорука "DinaCard" поклон картица Банке Поштанске штедионице у укупној вредности од 2.370.000 РСД за 79 породица које су најтеже погођене у пожарима који су задесили Алексинац, Куршумлију, Прокупље и Житорађу, а од дела средстава прикупљених од грађана и правних субјеката кроз апел који је пласирао Црвени крст Србије. Том приликом извршено је документовање одговарајућих корака у сарадњи са Банком Поштанска штедионица, који су неопходни за израду стандардне оперативне процедуре за новчану и ваучер хуманитарну помоћ за овај механизам испоруке.
- У оквиру операције "Пожари 2025", извршена је испорука "DinaCard" поклон картица Банке Поштанске штедионице у укупној вредности од 2.370.000 РСД за 79 породица које су најтеже погођене у пожарима који су задесили Алексинац, Куршумлију, Прокупље и Житорађу, а од дела средстава прикупљених од грађана и правних субјеката кроз апел који је пласирао Црвени крст Србије. Том приликом извршено је документовање одговарајућих корака у сарадњи са Банком Поштанска штедионица, који су неопходни за израду стандардне оперативне процедуре за новчану и ваучер хуманитарну помоћ за овај механизам испоруке.
- Крајем године, иницирана је испорука преосталог апелом прикупљеног износа новчане помоћи у вредности од 8.958.915,15 РСД за 77 породица које су најтеже погођене у пожарима који су задесили Алексинац, Куршумлију, Прокупље и Житорађу путем "VISA Pripejd" картица НЛБ Комерцијалне банке. Том приликом извршено је документовање одговарајућих корака у сарадњи са НЛБ Комерцијалном банком, који су неопходни за израду стандардне оперативне процедуре за новчану и ваучер хуманитарну помоћ за овај механизам испоруке.
- У оквиру пројекта "Миграције" који финансира Швајцарски Црвени крст извршена је испорука "DinaCard" поклон картица Банке Поштанска штедионица у укупној вредности од 381.145,31 РСД за 39 породица које су смештене у Центру за азил у Врању у сарадњи са Комесаријатом за избегла и интерно расељена лица.

Програм обуке за новчану и ваучер хуманитарну помоћ Црвеног крста Србије за организације Црвеног крста у градовима и општинама развијен је током 2024. године. У сарадњи са УНИЦЕФ-ом, спроведене су две обуке у трајању од пет дана за представнике организација Црвеног крста у градовима и општинама у одмаралишту Црвеног крста Александровац у периоду од 17. до 21. марта, и у два дела од 14. до 16. априла и 28. до 30. априла 2025. године.

Програм обуке завршила су 27 представника (секретари и сарадници) из 17 организација Црвеног крста у градовима и општинама: Брус, Бујановац, Ћићевац, Ћуприја, Гаџин Хан, Јагодина, Ковин, Крагујевац, Медвеђа, Параћин, Сјеница, Сврљиг, Трстеник, Тутин, Ваљево, Врање, Врњачка Бања, као и сарадника Црвеног крста Косова и Метохије и Црвеног крста Србије.

Програм обуке за новчану и ваучер помоћ укључио је и три засебне радионице: (1) Идентификација релевантних капацитета организација Црвеног крста за реализацију интервенција новчане и ваучер помоћи, (2) Документовање стеченог искуства у реализацији интервенција новчане и ваучер помоћи, и (3) Трошкови организација Црвеног крста у реализацији интервенција новчане и ваучер помоћи. Ове радионице спроведене су са циљем да се сагледа, документује и интегрише драгоцено претходно искуство организација Црвеног крста у реализацији интервенција новчане и ваучер помоћи у релевантне развојне активности које су предвиђене Планом акције за институционализацију новчане и ваучер хуманитарне помоћи за период 2024 – 2026. године са једне стране, као и да се план развоја капацитета организација Црвеног крста и развој модела буџетирања за интервенције новчане и ваучер помоћи заснује на реалним потребама организација Црвеног крста градовима и општинама. Анализа продуката радионице је у току.

Једночасовна информативна сесија на тему "Новчана и ваучер хуманитарна помоћ" која укључивањем у релевантне програме обуке има за циљ упознавање волонтера и сарадника Црвеног крста са основним концептима новчане и ваучер помоћи и промоцију новчане и ваучер помоћи као једног од модалитета пружања хуманитарне помоћи, реализована је за 23 тренера програма Борба против трговине људима током обуке која је одржана на Златибору у периоду од 16. до 17. августа 2025. године.

Институционализација новчане и ваучер хуманитарне помоћи интегрисана је у План рада Црвеног крста Србије за 2026. годину. Поред тога, новчана и ваучер хуманитарна помоћ интегрисана је и у Образац за извештавање Црвеног крста Србије, како би се омогућило прикупљање и обрада података организација Црвеног крста у градовима и општинама о локалним иницијативама које потпадају под новчану и ваучер хуманитарну помоћ са једне стране и правилно извештавање према Глобалним индикаторима за новчану и ваучер хуманитарну помоћ Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца са друге. Додатно је извршена и интеграција пријема и дистрибуције хуманитарних ваучера и одговарајућих рачуноводствених поступака у Пословно финансијски систем Црвеног крста Србије.

Започета је анализа и обједињавање и усаглашавање података о претходно реализованим интервенцијама новчане помоћи Црвеног крста Србије.

Црвени крст Србије учествовао је на "Међурегионалном програму размене искустава: Новчана и ваучер хуманитарна помоћ" коју је организовао "МЕНА Специјализовани центар за новчану хуманитарну помоћ" у Анкари у периоду од 3. до 7. новембра 2025. године. Представник Црвеног крста Србије одржао је два излагања на тему „Припремност за новчану и ваучер хуманитарну помоћ – искуства Црвеног крста у Србији“ и "Рад са пружаоцима финансијских услуга".

На позив Аустријског Црвеног крста, Црвени крст Србије имао је представника у тиму предавача који је спровео нови програм обуке

Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца "Новчана и ваучер хуманитарна помоћ: Кључне вештине" за представнике Друштва Етиопског Црвеног крста у Адис Абеби у периоду од 8. до 16. новембра 2025. године.

Црвени крст Србије учествовао је на обуци за примену "AccessRC" апликације коју је организовала Међународна федерација друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца у Софији у периоду 24. до 27. новембра 2025. године. "AccessRC" је савремена апликација коју је развила Међународна федерација, а чија је главна намена пријава и самопријава корисника за хуманитарне услуге и свеобухватно управљање подацима о корисницима.

На позив Британског Црвеног крста, Црвени крст Србије је 2. децембра 2025. године одржао излагање на "CashHub" платформи на тему "Фаза стицања знања, адаптације и унапређења" у оквиру серије вебинара "Циклус припремности за новчану и ваучер хуманитарну помоћ". Поред тога, Црвени крст Србије имао је и излагање 28. августа 2025. године на тему "Заговарање за новчану и ваучер хуманитарну помоћ" у оквиру серије тематских састанака у организацији Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Реализација активности у оквиру институционализације новчане и ваучер хуманитарне помоћи током 2025. године одвијала се у сарадњи са Међународном федерацијом Друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, УНИЦЕФ (пројекат "Унапређење капацитета Црвеног крста Србије за локални одговор на несреће"), и Аустријског Црвеног крста.

ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

(Правни основ: чланови 6,7,9,13. и 14. Закона о Црвеном крсту Србије.)

У извештајном периоду минимум дистрибутивног система био је у функцији отпреме и складиштења артикала помоћи за програм Народних кухиња, породичних пакета хране и хигијене социјално угроженом становништву, донације домаћих и међународних донатора намењене становништву у стању потребе.

Кроз минимум дистрибутивног система реализоване су следеће активности:

- у периоду јануар - март 2025. године, извршена је дистрибуција 53.000 породичних пакета хране и хигијене за подршку социјално најугроженијим породицама у 126 средина на територији Републике Србије;
- у периоду јануар – јул 2025. године, извршена је дистрибуција 4.982.504,63 кг брашна и осталих артикала хране за потребе програма Народних кухиња који се реализује у 77 организација Црвеног крста на територији Републике Србије;
- у периоду фебруар - децембар 2025. године, извршена је дистрибуција 6.000 породичних пакета хране и хигијене према захтевима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије;
- у периоду мај – јун 2025, а у оквиру акције „Пакет за новорођену бебу“ извршена је дистрибуција 658 беби пакета намењеним новорођенчади која су рођена у оквиру Недеље Црвеног крста;
- у јулу 2025. године, у сарадњи са фирмом „Кока Кола“ извршена је дистрибуција 500 породичних пакета хране у 6 организација Црвеног

- крста на територији Републике Србије намењених породицама са самохраним родитељима у укупној количини од 5.562,50 кг;
- у периоду октобар - децембар 2025. године, извршена је дистрибуција 1.960.855,00 кг брашна и осталих артикала хране за потребе четворомесечног циклуса програма Народних кухиња који се реализује у 77 организација Црвеног крста на територији Републике Србије;
 - током 2025. године извршена је дистрибуција 6.080,50 килограма артикала хране, дезинфекционих средстава и остале робе за социјално угрожено становништво;
 - током 2025. године извршена је дистрибуција 14.992,05 килограма хуманитарне помоћи у виду хране, хигијене за потребе становништва погођеног елементарним непогодама;
 - током 2025. у сарадњи са фирмом „LC Waikiki“ извршена је одеће и обуће социјално угроженом становништву на територији Републике Србије у укупној количини од 25.915,17 кг;
 - током 2025. у сарадњи са Дирекцијом за Управљање одузетом имовином при Министарству правде Републике Србије извршена је дистрибуција одеће и обуће социјално угроженом становништву на територији Републике Србије у укупној количини од 2.648,64 кг;
 - током 2025, сходно захтевима и потребама на терену, извршена је дистрибуција опреме у виду сушилица за извлачење влаге у поплавленим просторијама;
 - током 2025. године, извршена је дистрибуција сетова наставног материјала и упутстава из Прве помоћи за возаче, ка организацијама Црвеног крста;
 - током 2025. године, извршена је дистрибуција промотивног материјала за програм „Добровољног давалаштва крви“, промотивног материјала за програм „Борба против трговине људима“ и „Бриге о старијима“.

Преглед резултата по индикаторима:

Бр.	Излазни резултат (назив)	Назив индикатора	Очекивани годишњи резултат (нумеричка вредност)	Остварени годишњи резултат (нумеричка вредност)
1.	Координација рада свих организација Црвеног крста Србије и оспособљавање свих организација Црвеног крста за пријем, складиштење и дистрибуцију хуманитарне помоћи	Укупан број организација Црвеног крста у градовима и општинама Количина дистрибуиране хуманитарне помоћи у кг	183 6.000.000 кг годишње	183 7.426.727,50 кг <i>индикатор испуњен (124 %)</i>

2.	Одржавање транспортних капацитета	Број транспортних средстава на нивоу Црвеног крста Србије (централно складиште) Број транспортна средства у регионалним складиштима, Нови Сад, Краљево и Ниш	5 камиона 3 камиона	5 камиона 3 камиона
3.	Обавезе из овог пројекта односе се и на организације Црвеног крста – дистрибутивне центре (Војводина, Београд, Крагујевац, Краљево и Ниш)	Број дистрибутивних центара	1 Централни дист.центар и 5 регионалних дист. центара	1 Централни дист. центар и 5 регионалних дист. центара

СЛУЖБА ТРАНСПОРТА

(Правни основ: **Закон о Црвеном крсту Србије**, члан 6, члан 7, члан 9, члан 13. и члан 14.).

Служба транспорта и логистике била је у функцији свих активности Црвеног крста Србије.

Возилима Црвеног крста Србије у 2025.години укупно је пређено 475.804 км, и то:

- 166.251 км путничким возилима и
- 309.553 км теретним возилима.

Укупно је утрошено 88.134 литара горива:

- 12.492 литара путничким возилима и
- 75.642 литара теретним возилима.

Укупно је превежено 7.977.548 килограма хуманитарне помоћи и опреме Црвеног крста Србије теретним возилима Црвеног крста Србије (утоварено-истоварено).

Поред превоза хуманитарне помоћи специфициране у дистрибутивном систему, служба транспорта и логистике је реализовала и следеће транспорте и активности током 2025.године:

- превоз стручних сарадника и волонтера;
- превоз реализатора летње школе у дечијем одмаралишту Криста Ђорђевић у Баошићу;
- испомоћ у превозу опреме за Институт за трансфузију крви;
- превоз предавача за обуку прве помоћи у Митровом пољу;
- опрема за обележавање Светског дана Црвеног крста;
- превози за потребе присуства и организације међурегионалних такмичења из прве помоћи у Алексинцу и Ваљеву;

- превоз опреме за државно такмичење екипа прве помоћи на Новом Београду;
- превоз опреме за обезбеђење аеро-митинга на аеродрому Батајница;
- превози за потребе реализације програма Народних кухиња и Породичних пакета хране и хигијене;
- за потребе деловања у несрећама извршени су превози:
 - опреме за обезбеђење пливања за часни крст у Бољевцима;
 - обука и вежба из спасилаштва на води на Ади Циганлији;
 - стручно оспособљавање спасилаца;
 - превоз санитарних контејнера за Црвени крст Ужице;
 - обука у Јагодини;
 - обезбеђење пливачког такмичења на Ади Циганлији и
 - обука "Енергетско сиромаштво" у Митровом пољу.

Током године, благовремено су вршене набавке у складу са потребама службе и одлукама Управног одбора Црвеног крста Србије. Набављено је једно путничко-амбулантно и два теретна доставна возила. Реализована је и јавна набавка велике вредности, набавка погонског горива за возила седишта.

Организоване су редовне периодичне обуке за 16 професионалних возача, које су обавезне за њихово редовно лиценцирање. Обновљене су лиценце оних возача којима су током године истицале.

Континуирано је скениран материјал – архива комплетне документације службе транспорта од 2002. године.

Извршена је регистрација и пријава 6 камиона и 2 полуприколице за међународни превоз за сопствене потребе – за случај потребе превоза хуманитарне помоћи.

Од Секретаријата за саобраћај Градске управе града Београда, обезбеђене су дозволе за кретање градом Београдом ван ужег центра града за сва теретна возила масе веће од 3.5 тона, као и три улична паркинг места у висини броја Симина 21.

Служба транспорта укупно је извршила 73 регистрације возила, а 9 возила је одјављено.

Сукцесивно су током године обезбеђиване годишње дозволе за бесплатан пролаз возила аутопутевима Србије за сва возила Црвеног крста, као и за возила која су превозила хуманитарну помоћ организацијама Црвеног крста. Укупно је обезбеђено 280 годишњих дозвола за бесплатан пролаз аутопутевима Србије.

Редовно је вршено сервисирање противпожарних апарата у возилима.

У аутомеханичарској радионици одржавана су возила седишта Црвеног крста Србије, а у складу са могућностима су вршене и хитне интервенције на возилима организација Црвеног крста.

Поред теретних, путничких и прикључних возила Црвеног крста Србије, сервисирани су и АТВ возила, моторне санке и ванбродски мотори.

У аутомеханичарској радионици и на терену, укупно је урађено следеће:

○ Редовни сервис	25
○ Велики сервис	3
○ Мање поправке	202
○ Веће поправке	24
○ Рад на терену	5

ДЕЧИЈЕ ОДМАРАЛИШТЕ ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ “КРИСТА ЋОРЂЕВИЋ” У БАОШИЋИМА

Рад Одмаралишта током 2025. године одвијао се у специфичним околностима, првенствено када је у питању попуна капацитета. Неизвесност око питања завршетка школске године, неизвесности опредељивања средстава из буџета појединих локалних самоуправа, као и других преговора са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у вези опредељивања средстава за опоравак деце из социјално угрожених категорија, додатно су усложнили питање реализације летње сезоне у Одмаралишту. Међутим, улагање ванредног напора и упорности да се летња сезона реализује у пуном капацитету уродило је плодом и Одмаралиште је почев од 27. јуна до 31. августа радило у пуном капацитету, тако да у већини смена није било ниједног слободног кревета. Без обзира што је прва смена деце дошла у Одмаралиште десет дана касније од уобичајеног отпочињања сезоне, може се констатовати да је летња сезона протекла на јако задовољавајућем нивоу када је у питању попуњеност капацитета. **Укупно је 1682 гостију у наведеном периоду боравило у нашем Одмаралишту.**

Ове године спроведен је низ промена када су у питању радно-правни односи, почев од доношења Правилника о систематизацији радних места у Одмаралишту, преко свих неопходних аката везаних за безбедност и здравље на раду, као и у делу ангажовања радне снаге, пријављивања радника и добијања радних дозвола за странце за рад у Црној Гори, а што је неопходно да обезбеди сваки радник који није држављанин Републике Црне Горе.

У смислу обезбеђивања радне снаге за сезонски рад у Одмаралишту постоји низ објективних потешкоћа, првенствено у одабиру адекватних лица за обављање конкретних послова, имајући у виду да је у питању ангажовање на два до три месеца, а да при том, у хроничном недостатку сезонских радника, Црвени крст Србије није у могућности да понуди услове рада као други послодавци на приморју. Чињеница да се ради о веома ограниченом периоду запошљавања, значи и да већина потенцијалних радника није заинтересована. Самим тим су напори да се посао обави на квалитетан и задовољавајући начин вишеструко већи и комплекснији. Такође, на радне дозволе се чека дужи временски период, како на предају докумената, тако и на обраду истих и издавање радних дозвола, што додатно ремети процес рада. Из године у годину процес тражења и одабира радне снаге је све комплекснији, што све више може да утиче на квалитет рада Одмаралишта. За извршилачка места која захтевају лица са одређеном врстом квалификације још је комплексније наћи адекватне раднике.

У складу са потребама подршке у пружању адекватних услуга по питању вођења пословних књига, обрачуна зарада (с обзиром на низ законских промена које су за кратак временски период усвојене у Црној Гори), правних и економских питања, питања прибављања радних дозвола и других питања, у току јуна месеца промењена је књиговодствена агенција, и ангажована агенција која поседује капацитете за пружање свих услуга неопходних за функционисање правног лица.

Када је у питању стање објекта и услови за смештај корисника, нису спроведене никакве значајне промене. Одржавање објекта у датим условима изискује велика улагања како би се на ефикаснији начин привео намени, узимајући у обзир да објекат може да прима госте само у летњем периоду, а и

тада је због недостатка климатизације, на високим температурама у собама са по 6 до 10 кревета јако неусловно за боравак тј. дневни и ноћни одмор. Реализују се искључиво ургенте и хитне потребе у санацији водоводне и канализационе мреже, решавању проблема са електро-инсталацијама, кварова на кухињској опреми и слично.

Најављени радови на санацији земљишта услед слегања тла, у претходном периоду нису реализовани, због више разичитих фактора, али је због безбедности и испуњавања адекватних услова за нормалан рад неопходна реализација истих.

Јако невреме, праћено олујним ветром и кишом, које је на кратко захватило Баошиће 30. августа, изазвало је додатна оштећења на већ дотрајалим крововима и олуцима, а због стања објекта, већа количина воде је на много места продирала у објекте Одмаралишта.

Када је у питању рад Одмаралишта у будућем периоду, неопходно је приступити анализи свих фактора који утичу на рад, утврдити тренутно стање, направити реалну процену и предложити даље кораке и правце за успешнији рад Одмаралишта.

Свакако и ове године су извршене припреме за почетак сезоне, као што је узорковање воде и прибављање атеста о исправности воде за пиће, противпожарних апарата, санитарни прегледи запослених, сервис расхладних комора и уређаја, дезинсекција и дератизација, генерално чишћење целог објекта, уређење и насипање плаже, сервисирање уређаја итд.

У току припреме ангажовани су и лекари за рад у амбуланти Одмаралишта и направљен је распоред рада лекара. Такође, ангажовани су и спасиоци на води тако да у свакој смени два спасиоца буду задужена за безбедност купача на плажи Црвеног крста.

Веома значајно за угодан и безбедан боравак гостију је регулисање и уређење плаже Црвеног крста Србије, а у складу са прописима Црне Горе и потребама имајући у виду проблеме у функционисању исте у претходним годинама и изналагању начина да се коришћење плаже ограничи за употребу од стране гостију који не бораве у Одмаралишту.

Као и претходних година у Одмаралишту су током целе сезоне у сменама боровили млади волонтери Црвеног крста из различитих организација Црвеног крста и реализовали Летњу школу подмлатка која подразумева рад са децом/ корисницима Одмаралишта у преподневним и послеподневним радионицама, као и реализацију вечерњег програма. Током рада са децом уочен је велики јаз између деце до 10 година и деце од 10 до 14 година старости. Интересовања и навике су потпуно различите, те сходно томе у наредном периоду треба посветити време прилагођавању програма рада Летње школе и допуни садржаја како би се одговорило потребама и интересовањима деце различитог узраста.

Надзорни одбор Црвеног крста Србије извршио је контролу пословања Дечијег одмаралишта у периоду од 19. до 24.августа 2025. године.

Одмаралиште су 12. јула посетили, Милица Ђурђевић Стаменковски, министарка у Влади Републике Србије - Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања са сарадницима, Немања Секички, конзул Републике Србије у конзулату у Подгорици, Мићо Роговић, конзул жеран Републике Србије у конзулату у Херцег Новом, Гордана Ађанчић из Канцеларије за Косово и Метохију Владе Републике Србије, Иван Отовић, потпредседник Општине Херцег Нови, и уверили се како деца са Косова и

Метохије, Новог Сада и других средина из Србије проводе летовање у Одмаралишту. Они су изразили задовољство што су имали прилику да их посете и сведоче раду са децом који се реализује у Одмаралишту, али истакли и спремност и добру вољу да и наредне године издвоје средства за боравак деце у Одмаралишту.

ПРАВНИ ПОСЛОВИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Правни послови су обављани ажурно и квалитетно у циљу несметаног спровођења активности Црвеног крста Србије у складу са позитивним прописима. Организацијама Црвеног крста у градовима и општинама, по указаној потреби је пружана помоћ у области правних послова. Правни послови су вршени у свим областима у којима је за то постојала потреба, а нарочито у области радних односа, закључивања уговора, имовинско-правних односа, судских и управних поступака, као и других правних послова од значаја за законито пословање Црвеног крста Србије. Активности правне службе су увеликој мери биле усмерене на помоћ организацијама у градовима и општинама у процесу доношења њихових нових статута, ради усклађивања са новим статутом Црвеног крста Србије, као и регистрацији истих у Агенцији за привредне регистре.

Није било привредних преступа нити прекршаја, нити је организација од стране надлежних органа кажњавана за повреде прописа.

У складу са Планом јавних набавки за 2025. годину донетим од стране Управног одбора Црвеног крста Србије и одлукама генералног секретара од почетка године успешно је спроведено осам поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама, Поништених поступака није било, нити је било изјављених захтева за заштиту права од стране понуђача.

Поред јавних набавки, од почетка године је успешно спроведено и 25 поступака набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама, односно који се спроведе на основу процедура прописаних од стране Међународне федерације друштава Црвеног крста и Црвеног полумесеца, за набавке које су финансиране од стране међународних организација и донатора.

НАДЗОРНИ ОДБОР ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

Надзорни одбор Црвеног крста Србије одржао је две седнице – јануарску и јунску седницу. Пре почетка јануарске седнице извршена је контрола материјално-финансијског пословања седишта Црвеног крста Србије у Београду, посебно документације везане за пописе, а затим је на самој седници поднет и извештај о контроли. На седници су усвојени Извештај о раду Надзорног одбора за 2024. и План рада Надзорног одбора Црвеног крста Србије за 2025. годину. Разматран је Извештај о попису имовине и обавеза Црвеног крста Србије на дан 31.12.2024. године, на који није било примедби, а разматран је и План јавних набавки Црвеног крста Србије за 2025. годину и предложено је Управном одбору Црвеног крста Србије да наведена документа усвоји.

Пре почетка друге седнице Надзорног одбора извршена је контрола материјално-финансијског пословања седишта Црвеног крста Србије, а затим је на самој седници поднет извештај о контроли. Надзорни одбор је са посебном пажњом разматрао Редовне финансијске извештаје Црвеног крста

Србије за 2024. годину и Извештаје о ревизији Редовних финансијских извештаја Црвеног крста Србије за 2024. годину на које није имао примедби и једногласно је донео одлуку којом је Управном одбору Црвеног крста Србије предложио да их усвоји.

Надзорни одбор је извршио и две ванредне контроле у складу са планом рада и указаном потребом и то контролу Црвеног крста Крагујевац и Црвеног крста Војводине и Управном одбору Црвеног крста Србије поднео извештаје о извршеним контролама.

У периоду од 20. до 22. августа Надзорни одбор је извршио контролу рада Дечијег одмаралишта „Криста Ђорђевић“ у Баошићима и том приликом је утврдио да се рад одмаралишта у сезони 2025. године одвијао у складу са свим позитивним прописима и да није било неправилности у раду ове организационе јединице Црвеног крста Србије. У свом извештају Надзорни одбор је дао препоруке у циљу побољшања даљег рада одмаралишта у наредном периоду.

